

Ügyiratszám: PC/31223-5/2019

Tárgy: Piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (18/2003. piac)

Ügyintéző: dr. Mádi István

HATÁROZAT

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke (a továbbiakban: **Elnök**) az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piac azonosítására, az érintett piacon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárásában

megállapította,

hogy a következő piac továbbra is érintett piacként azonosítható:

**Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatás nagykereskedelmi piaca
Magyarország területén.**

Az Elnök ezen érintett piacon a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatót:

- **Antenna Hungária Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt.** (székhely: 1119 Budapest, Petzvál József u. 31-33., cégjegyzékszám: 01-10042190, a továbbiakban: **Antenna Hungária**).

Az Elnök az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra (a továbbiakban: **Kötelezett Szolgáltató**) a jelen határozatban (a továbbiakban **jelen határozat** vagy **Határozat**) az I. pontban meghatározott kötelezettségeket írja elő.

I.

A) Az Elnök a Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozatban kirótt, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 102. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítja:

A Kötelezett Szolgáltató köteles az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó feltételeit - az alkalmazott díjak kivételével - jelen határozat közlésétől számított 15 napon belül internetes honlapján nyilvánosságra hozni. Az alkalmazott díjakat a Kötelezett Szolgáltató az Elnök jelen határozat rendelkező rész I. C) pontjában foglalt eljárásában meghozott határozatának közlését követő 5 napon belül köteles internetes honlapján a szolgáltatásnyújtási feltételek között nyilvánosságra hozni.

A szolgáltatásnyújtási feltételek későbbi változása esetén a Kötelezett Szolgáltató a módosított feltételeket azok hatályba lépését megelőzően legalább 30 nappal köteles internetes honlapján nyilvánosságra hozni.

A szolgáltatások nyújtására vonatkozó feltételeknek legalább a következőket tartalmaznia kell:

- a) A használt definíciókat, az alkalmazott rövidítéseket és azok feloldását;
- b) A szolgáltatás igénybevételének módját és feltételeit, a szolgáltatás igénybevételének esetleges időbeli és földrajzi korlátait;
- c) A szolgáltatás alapját képező műszaki infrastruktúra kialakítási megoldásait és a szolgáltatás minőségi értékeit;
- d) A szolgáltatás korlátozásának, a szolgáltatás minőségi vagy más jellemzői csökkentésének az eseteit és feltételeit;
- e) A felek közötti együttműködés szabályait a felek közötti kapcsolattartás, az információnyújtás, a titoktartás tekintetében;
- f) A felek közötti együttműködés szabályait a Jogosult Szolgáltató ajánlattétele, a hálózati szerződés megkötése, a hálózati szerződés módosítása, a hálózati szerződés teljesítése és a hálózati szerződés megszűnése során;
- g) A szerződés megkötéséhez szükséges, annak feltételét képező igénybevételi (Jogosult Szolgáltató ajánlatételéhez szükséges) adatok listáját;
- h) A szerződés módosításának eseteit, feltételeit;
- i) Szerződésszegés eseteit és annak jogkövetkezményeit;
- j) A szerződés megszűnésének eseteit és feltételeit;
- k) A szolgáltatással kapcsolatos elszámolás módját (számlázás, fizetés), az alkalmazott díjazási elveket és a jelen határozat rendelkező rész I. D. pontjában előírt szolgáltatás díjait a jelen határozat rendelkező rész I. C pontjában foglaltakkal összhangban;
- l) A szolgáltatás szünetelésének eseteit, a díjfizetéshez kötött szünetelés eseteit és az ezen esetekben fizetendő díj mértékét.

A Kötelezett Szolgáltató köteles az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó feltételeit úgy nyilvánosságra hozni, hogy ezen információk a Kötelezett Szolgáltató nyitó honlapjáról legfeljebb két egyértelmű menüpont lépésben elérhetők legyenek. A Kötelezett Szolgáltató továbbá köteles az így meghatározott internetes azonosító címét (URL) legkésőbb a szolgáltatásnyújtási feltételek első közzétételével egy időben a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak (a továbbiakban: **Hatóság**) elektronikus levélben bejelenteni, az atlathatosag@nmhh.hu elektronikus levélcímre történő megküldéssel. A Kötelezett Szolgáltató köteles az URL cím változása esetén a változást követő 3 napon belül az aktuális URL címet a fenti e-mail címre megküldeni.

A Kötelezett Szolgáltató köteles az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatásra vonatkozó, országos földfelszíni műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkező vállalkozásokkal megkötött szerződések másolatát a szerződések megkötését vagy módosítását követő 8 napon belül benyújtani a Hatóság számára.

A jelen pontban kiszabott átláthatóság kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatót a jelen határozat közlését követő naptól terheli, ezzel egyidejűleg a BI/4114-33/2011. számú határozattal előírt „átláthatóság” kötelezettség hatályát veszti.

B) Az Elnök a Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozatban kirótt, az Eht. 104. § szerinti „egyenlő elbánás” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítja:

Az egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettsége teljesítése során a Kötelezett Szolgáltató nem tehet különbséget az általa nyújtott „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás” nagykereskedelmi szolgáltatás vonatkozásában:

- lényegét tekintve azonos körülmények között nyújtott szolgáltatások vonatkozásában;
- lényegét tekintve azonos országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatást igénybe vevő országos földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkező vállalkozás vonatkozásában;
- a szolgáltatás lényeges feltételei tekintetében.

A szolgáltatás lényeges feltételeinek különösen a jelen határozat rendelkező részének I. A) pontban felsorolt, kötelezően nyilvánosságra hozandó feltételek minősülnek.

Jelen pontban kiszabott egyenlő elbánás kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatót jelen határozat közlését követő naptól terheli, ezzel egyidejűleg a BI/4114-33/2011. számú határozattal előírt „egyenlő elbánás” kötelezettség hatályát veszti.

C) Az Elnök a Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozatban kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítja:

A Kötelezett Szolgáltató a jelen határozat rendelkező részének I.D) pontjában előírt **földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatást** költségalapú díjakon köteles nyújtani. A szolgáltatásra vonatkozó költségalapú díjakat jelen határozat rendelkező részének I. számú mellékletében (a továbbiakban: **I. számú melléklet**) meghatározott tartalommal és az ott leírtak szerint az FDC költségszámítási módszertan alkalmazásával köteles kialakítani.

A Kötelezett Szolgáltató a költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 60 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani.

A Kötelezett Szolgáltató köteles alátámasztani, bizonyítani az Elnök számára, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat az I. számú mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint alakította ki.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök jóváhagyja azokat.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató nem nyújtja be az Elnökhöz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és az Elnök által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a Kötelezett Szolgáltató által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök a Kötelezett Szolgáltató által alkalmazandó díjak tekintetében az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A jelen pontban kiszabott költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint a Kötelezett Szolgáltató az I. számú mellékletben meghatározott költségszámítási módszertan szerint kialakított költségalapú díjakat, a jelen határozat közlésétől számított 60 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani, jelen határozat közlését követő napon lép hatályba.

Az Elnök által jóváhagyott vagy megállapított díjak a Kötelezett Szolgáltató által benyújtott díjak jóváhagyása vagy az alkalmazandó díjak megállapítása iránti eljárásban hozott érdemi döntés közlését követő hó első napjától alkalmazandók azzal, hogy a Kötelezett Szolgáltató ezen időpontig a KS/2505-10/2015. határozatával jóváhagyott díjakat köteles alkalmazni (a költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

D) Az Elnök a Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozatban kirótt, az Eht. 106. § szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettséget” az alábbiak szerint

módosítja:

A Kötelezett Szolgáltató köteles a **földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás** nyújtására, valamint a szolgáltatás igénybevételehez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására a honlapján nyilvánosságra hozott szerződési feltételeinek megfelelően, országos földfelszíni analóg műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkező médiaszolgáltatók számára, erre vonatkozó igény esetén, illetve köteles a szerződés megkötésére arra irányuló kezdeményezés (ajánlat) esetén.

A jelen határozattal módosított „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettség jelen határozat közlését követő napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a BI/4114-33/2011. számú határozattal előírt „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettség hatályát veszti.

II.

Jogutódlás

Amennyiben jelen határozat véglegessé válását követően a Kötelezett Szolgáltató tekintetében jogutódlás következik be, akkor a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szerinti jogutódja(i) lép(nek), és a jogelődre jelen határozatban megállapított kötelezettségek ezen jogutódo(ka)t terhelik.

Egyetemes (általános) jogutódlás esetén a jogelődöt jelen határozat alapján terhelő valamennyi kötelezettség annak a jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t.

Amennyiben Kötelezett Szolgáltató a tevékenysége végzésének feltételeit a felek akaratelhatározása alapján harmadik személy szolgáltató(k)ra átruházza (ügyleti vagy egyedi jogutódlás), úgy e harmadik szolgáltató(k) a korábbi jelentős piaci erejű szolgáltató jogutódjának minősül(nek), és terheli az(oka)t a jogelőd szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, a jelen határozatban meghatározott tartalommal.

Az Elnök határozata ellen fellebbezésnek helye nincs. Az Elnök határozatával szemben közigazgatási per kezdeményezhető, a Fővárosi Törvényszékhez címzett keresetlevelet a határozat közlésétől

számított harminc napon belül kell az Elnökhöz benyújtani. A tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. A keresetlevelet az elektronikus ügyintézés és bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi. CCXXII. törvény (a továbbiakban: „**E-ügyintézési tv.**”) 9. § (1) bekezdése szerinti felperes és jogi képviselő kizárólag elektronikus úton, a jogszabályban meghatározott módon terjesztheti elő.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására halasztó hatálya nincs. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság PC/31223-5/2019. számú határozat rendelkező részének I. számú melléklete

A jelen határozat rendelkező rész I.C. pontjában kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség keretében előírt FDC költségszámítási módszertanra vonatkozó előírások

A Kötelezett Szolgáltató a jelen határozatban kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség keretében az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nyújtására vonatkozó szerződések alapján kért ellenértékre vonatkozóan előírt költségalapú díjakat a jelen mellékletben meghatározott FDC költségszámítási módszer alkalmazásával köteles kialakítani.

1. Értelmező rendelkezések

A jelen melléklet alkalmazásában:

1. *Bemenő adat*: a modellben használatos mindazon értékek, amelyek a vállalkozás működésére és a modellezett szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos gazdálkodási tevékenységre jellemzőek. Ezek csak közvetlen értékek lehetnek.
2. *Bruttó könyv szerinti érték (Gross Book Value, GBV)*: a jelen határozat alkalmazásában az eszköz bekerülési értékét jelöli.
3. *Cellahivatkozásos érték*: egy másik Excel cella értékének változtatás/módosítás nélküli átvételével kapott érték.
4. *Ellenérték*: a költségszámítási modell alkalmazásával kiszámított, az egyes szolgáltatások egy egységére jutó költség alapján megállapított díj.
5. *Felosztandó tétel*: egy homogén költségkategória költségtömege.
6. *Hálózati elem*: az elektronikus hírközlési hálózat (költségfelosztás céljára kialakított) részegysége, amit a hálózat egy vagy több rétegében a szolgáltatás biztosításához igénybe vett eszközök csoportja határoz meg.
7. *Homogén költségkategória (homogenous cost category, HCC)*: olyan, azonos jellegű költségeket összesítő költségcsoport, amelynek összetevői:
 - a. ugyanolyan költségmeghatározó tényezővel rendelkeznek,
 - b. ugyanolyan ártendenciáknak (azaz az adott költségcsoporthoz kötődő eszközök, illetve egyéb összetevők ára a vizsgált időszak alatt ugyanolyan mértékben változik) vannak kitéve és
 - c. a költségek és a költségmeghatározó tényező viszonya ugyanolyan költségfüggvénnyel írható le.
8. *Költség-mennyiség függvények (Cost-Volume Relationship, CVR)*: egyedi költségmeghatározó tényezőkhöz kapcsolódó függvények, amelyek kifejezik a költségmeghatározó tényező és költségvolumen közötti összefüggést.
9. *Költségmeghatározó tényező*: egy adott költség alakulását befolyásoló tényező, amelynek mennyiségi változása és az általa meghatározott költségtömeg változása között függvényszerű kapcsolat (költség-mennyiség függvény) létesíthető.

10. *Költségszámítási modell*: költségszámítási módszer és az annak alkalmazására létrehozott számítástechnikai megoldás. A költségszámítási modellhez hozzátartozik a modell és a számítástechnikai megoldás részletes leírása, bemenő adatainak és eredményeinek definíciójával együtt.
11. *Közvetlen érték*: hivatkozott elődök, műveleti jelek és operátorok nélküli érték az Excel egy cellájában. (Számértékek esetében ez egy közönséges szám.)
12. *Múltbeli költségelszámolás (Historic Cost Accounting, HCA)*: a költségek és ráfordítások múltbeli lekönyvelt értéken történő számításba vétele.
13. *Működő tőke (Working Capital, WC)*: a forgóeszközök értéke növelve az aktív időbeli elhatárolásokkal, csökkentve a rövid lejáratú kötelezettségek, passzív időbeli elhatárolások és a céltartalékok együttes összegével. A rövidlejáratú kötelezettségek között nem kell figyelembe venni a hosszú lejáratú kötelezettségek következő évi törlesztő részleteként szerepeltetett összeget és a halasztott kamatfizetési kötelezettséget.
14. *Műsorszórás*: olyan műsorterjesztés, amelynek során analóg vagy digitális rádiós, illetve audiovizuális médiaszolgáltatásokat a földfelszínen telepített - az elsődlegesen műholdas szolgáltatóra rendelt frekvenciák kivételével - rádiófrekvenciát használó, általában egyirányú adatátvitelt lehetővé tevő átviteli rendszerrel továbbítják az előfizetőhöz, vagy felhasználóhoz. Műsorszórásnak minősül a digitális műsorszóró hálózat vagy műsorszóró adó segítségével végzett műsorterjesztés is.
15. *Műsorterjesztés*: bármely átviteli rendszerrel megvalósuló elektronikus hírközlési szolgáltatás, amelynek során a médiaszolgáltató által előállított analóg vagy digitális műsorszolgáltatási jeleket a médiaszolgáltatótól az előfizető, vagy felhasználó vevőkészülékéhez továbbítják, függetlenül az alkalmazott átviteli rendszertől, és technológiától. Műsorterjesztésnek minősül különösen a műsorszórás, a műholddal végzett műsorterjesztés, a hibrid üvegszál-koaxiális átviteli rendszeren végzett műsorterjesztés, emellett a médiaszolgáltatás Internet Protokoll segítségével történő továbbítása valamely átviteli rendszeren, ha a szolgáltatás jellege, illetve feltételei megegyeznek a műsorterjesztéssel, illetve ez helyettesíti a más módon megvalósított műsorterjesztést. Műsorterjesztésnek minősül az olyan műsorterjesztés is, amelyhez az előfizető külön díj ellenében férhet hozzá. A tíznél kevesebb vevőkészülék csatlakoztatására alkalmas átviteli rendszer segítségével történő jeltovábbítás nem minősül műsorterjesztésnek.
16. *Nettó könyv szerinti érték (Net Book Value, NBV)*: a bruttó könyv szerinti érték kumulált amortizációval csökkentett értéke.
17. *Paraméter*: A modellben használatos mindazon értékek, amelyek a modellezett szolgáltatás költségeinek kiszámításához szükségesek, de nem a vállalkozásból eredő értékek. (Ilyenek lehetnek makrogazdasági mutatók, feltételezésen alapuló vagy választható értékek, stb.)
18. *Súlyozott átlagos tőkeköltség (Weighted Average Cost of Capital, WACC)*: az a minimum kamatláb névérték, amelyet a tőkének ki kell termelnie (az iparági kockázati osztály szerinti korrekciót és a tőkeáttételi szintet, azaz az idegen tőke és saját tőke arány figyelembevételét követően) ahhoz, hogy az iparágban verseny alakuljon ki a tőkebefektetés terén.
19. *Tárgyév*: az az év, amelyre vonatkozóan a költségszámítási modell készül, azaz az utolsó lezárt, auditált pénzügyi év.
20. *Tevékenységalapú költségfelosztás (Activity Based Costing, ABC)*: a szolgáltató ténylegesen felmerült költségeinek a szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó, az adott szolgáltató által ténylegesen végzett tevékenységekhez rendelése költségmeghatározó tényezők alapján.
21. *Tőkeköltség (Cost of Capital, COC)*: az egyes szolgáltatások nyújtásához szükséges tőke

finanszírozásának költsége, melynek különböző szolgáltatásegységekre jutó részei beépülnek az adott szolgáltatás ellenértékébe. A tőkeköltséget úgy kapjuk meg, ha a súlyozott átlagos tőkeköltséget (Weighted Average Cost of Capital, WACC) megszorozzuk a szabályozás alá vont szolgáltatás nyújtásához használt – üzleti vagy cégérték és értékhelyesbítések nélküli – immateriális javak és tárgyi eszközök éves átlagos nettó könyv szerinti értékével (beleértve a befejezetlen beruházások tárgyevi átlagos eszközértékét is) és a működő tőke éves átlagos értékével, és ezek összegét vesszük.

22. *Üzleti tevékenységek*: a vállalat üzleti folyamatainak részegységei.

2. Tőkeköltség-szorzó

A költségszámítások során alkalmazandó tőkeköltség-szorzó megegyezik a tárgyév december 31. napján a Hatóság honlapján fellelhető, utoljára közzétett WACC-szorzóval. A számítások során a „műsorszórás” szolgáltatásra vonatkozóan kiszámított adózás előtti nominál WACC alsó sávszél-értékét kell figyelembe venni.

3. Az FDC-HCA költségszámítási módszertan

1) A költségszámítási módszertan általános követelményei

Az alkalmazandó módszertan előírásainak megfelelően a költségszámításnak a szolgáltatók szokásos működése érdekében felmerült, ténylegesen lekönyvelt költségeken és ráfordításokon kell alapulnia.

A költségszámításnak a Kötelezett Szolgáltató legfrissebb, éves beszámolóval lezárt pénzügyi évére vonatkozó, auditált számviteli adataira kell épülnie.

A költségszámítás alapját a tevékenység alapú költség számításnak (Activity Based Costing, ABC) kell képeznie.

A költség számítás kialakítása során figyelembe vett pénzügyi adatoknak, valamint a naturáliákban kifejezett üzemeltetési és forgalmi adatoknak ugyanarra az évre kell vonatkozniuk.

2) A homogén költségkategoriók kialakítására vonatkozó követelmények

A homogén költségkategoriók által felosztandó költségtömegnek meg kell egyeznie az auditált éves beszámolóban szereplő költségek összegével. A jelen melléklet hatálya alá nem tartozó szolgáltatások miatt felmerülő költségek egy erre a célra létrehozott technikai HCC-hez, illetve tevékenységhez rendelhetők.

A Kötelezett Szolgáltatónak a költségfelosztásban az alábbi költség típusonként szükséges besorolnia a homogén költségkategoriókat:

- a) immateriális javak és tárgyi eszközök tőkeköltsége (Assets COC: ACOC);
- b) immateriális javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési költsége (DEPR);
- c) működő tőke (WC) tőkeköltsége (Cost of Working Capital: COWC);
- d) működési költségek és ráfordítások (OPEX).

Egy homogén költségkategorió a fenti költségfajták közül csak egyet tartalmazhat.

További követelmény, hogy az OPEX személyi jellegű költségei és ráfordításai (OPEX pay) külön költségkategóriá(k)ba kerüljenek, elválasztva az egyéb működési költségektől és ráfordításoktól (OPEX non-pay). Ez utóbbin alapértelmezésben az anyagjellegű ráfordításokat, valamint az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek egyenlegét értjük. Amennyiben az egyéb ráfordítások és egyéb bevételek bérjellegű összetevőt is tartalmaznak, azok az OPEX pay költségkategóriákba sorolandóak. Az OPEX költségek aktivált saját teljesítményt nem tartalmazhatnak.

A működő tőke tőkeköltségének alapját a működő tőke év eleji, valamint év végi értékének számtani átlaga (tárgyévi átlag) képezi.

Az immateriális javak és tárgyi eszközök tőkeköltségének számításánál az NBV tárgyévi (év eleji és év végi értékeiből számított) számtani átlagát kell figyelembe venni.

Befejezetlen beruházásra értékcsökkenési leírás nem számolható el, de tőkeköltség igen, hiszen a befejezetlen beruházás a befektetett tőke részét képezi.

Pénzügyi lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei a COWC és DEPR homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, az OPEX költségkategóriákban – a halmozódás elkerülése végett – nem. Amennyiben ettől a Kötelezett Szolgáltató mégis eltérni kényszerül, a modell dokumentációjának részletes magyarázattal kell szolgálnia az eltérés okairól, megvalósításáról és a költségalapra vonatkozó hatásáról.

Működési lízing konstrukcióban vásárolt eszközök költségei az OPEX homogén költségkategóriákban kell, hogy megjelenjenek, a DEPR és COWC költségkategóriákban – a halmozódás elkerülése végett – nem.

3) A homogén költségkategóriák értékeinek hálózati elemekre/üzleti tevékenységekre történő terhelése

A költségszámításban szereplő hálózati elemeket/üzleti tevékenységeket a Kötelezett Szolgáltató hálózatának és tevékenységének felépítése és jellege alapján úgy kell kialakítani, hogy azok tükrözzék a szolgáltató működési sajátosságait, alkalmasak legyenek a teljes költségtömeg megjelenítésére, valamint hogy az egyes hálózati elemek/üzleti tevékenységek segítségével a Kötelezett Szolgáltató által nyújtott szolgáltatások egységköltségei meghatározásra kerülhessenek.

Azon HCC-k költségtömegét, amelyek egyértelműen hozzárendelhetőek valamely hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez, teljes egészében az adott hálózati elemre/üzleti tevékenységre kell allokálni.

Azon HCC-k esetében, amelyek több hálózati elemhez/üzleti tevékenységhez is kapcsolódnak, az adott költségkategória költségtömegét megfelelő mesterséges vetítési alapok segítségével meg kell osztani az érintett hálózati elemek/üzleti tevékenységek között. A mesterséges vetítési alapoknak objektíven meghatározható műszaki, statisztikai vagy gazdasági adatokra kell épülniük. A modelldokumentáció részeként a Kötelezett Szolgáltatónak be kell nyújtania a felosztáshoz használt vetítési alapok kialakításának elveit, az ehhez kapcsolódó számításokat, dokumentációt.

4) A szolgáltatások egységköltségeinek meghatározására vonatkozó követelmények

Ha egy hálózati elem/üzleti tevékenység egyértelműen hozzárendelhető valamely szolgáltatáshoz, akkor a hálózati elem/üzleti tevékenység költségtömege teljes egészében az adott szolgáltatáshoz allokálandó.

Ha egy hálózati elem/üzleti tevékenység több szolgáltatáshoz is kapcsolódik, a hálózati elem/üzleti tevékenység összköltségét mesterséges vetítési alapok segítségével meg kell osztani az érintett

szolgáltatások között. A mesterséges vetítési alapoknak objektíven meghatározható műszaki, statisztikai vagy gazdasági adatokra kell épülniük. A modelldokumentáció részeként a Kötelezett Szolgáltatónak be kell nyújtania a felosztáshoz használt vetítési alapok kialakításának elveit, az ehhez kapcsolódó számításokat, dokumentációt is.

A szolgáltatások egységköltségét a szolgáltatáshoz rendelt teljes költségösszeg és a megfelelő teljes éves szolgáltatásmennyiség hányadosaként kell előállítani.

A Kötelezett Szolgáltató az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás ellenértékeit középhullámú (KH) és ultrarövidhullámú (URH) adók szerinti bontásban, maximális adóteljesítményenként elkülönülten az alábbi táblázatban foglaltak szerint köteles kiszámítani és megadni:

Adó típusa (középhullámú/ultrarövidhullámú)	Maximális adóteljesítmény (kw)	Általános forgalmi adót nem tartalmazó díjak (Ft/óra)

A Kötelezett Szolgáltató valamennyi olyan középhullámú (KH) és ultrarövidhullámú (URH) adó vonatkozásában köteles a fenti bontás szerinti díjakat kiszámítani és megadni, ami adók közreműködésével valamely Jogosult Szolgáltató részére országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatást nyújt.

4. A költségszámítással kapcsolatos számítástechnikai követelmények

A költségszámítás vizsgálhatósága érdekében úgy kell azt elkészíteni, hogy fájljai futtathatók legyenek a beadványpéldánytól eltérő helyen is. Az ehhez szükséges környezet létrehozásához szükséges információkat a dokumentációban fel kell tüntetni.

A költségszámítás csak világosan megjelölt és feloldható rejtett munkafüzeteket, sorokat vagy oszlopokat tartalmazhat. A cellákat és a munkafüzeteket nem szabad védelemmel ellátni (jelszóval vagy más módon) és nem szabad zárolni sem.

A képleteknek láthatóknak kell lenniük, és biztosítani kell, hogy a számítások nyomon követhetőek legyenek a hivatkozások láncolatán keresztül az input adatokig.

Amennyiben a költségszámítás makrókat is tartalmaz, azoknak hozzáférhetőeknek, és read only körülmények között is futtathatóknak kell lenniük.

Indokolás

Az Eht. 10. § (2) bekezdése alapján, az Eht. 10. § (1) bekezdésének 5. pontjában foglalt hatáskörben eljárva ismételtelen lefolytattam az Eht. 62-65. §-a szerinti, az „*Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca*” elnevezésű nagykereskedelmi piac meghatározására, azon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást (a továbbiakban: **piacelemzési eljárás**).

A tárgyi eljárás során az Eht., a vonatkozó európai uniós irányelvek (így különösen: az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 7-i 2002/21/EK irányelve az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról [a továbbiakban: **Keretirányelv**], valamint az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 7-i 2002/19/EK irányelve az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó eszközökhöz való hozzáférésről, valamint azok összekapcsolásáról), az Eht. 62. § (2) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel az Eht. 24. § (2) bekezdésével figyelembe venni előírt, a Keretirányelv 19. cikkének (1) bekezdése alapján kiadott bizottsági ajánlások (így különösen: a Bizottság 2014. október 9-i 2014/710/EU ajánlása az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján előzetes szabályozás alá vonható érintett elektronikus hírközlési ágazatbeli termék- és szolgáltatáspiacokról [a továbbiakban: **2014/710/EU Ajánlás**]), valamint az Európai Bizottság által kiadott kapcsolódó iránymutatások (így különösen a Bizottság 2002/C 165/03 iránymutatása a piacelemzésről és a jelentős piaci erő értékeléséről az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közösségi szabályozási keretében [a továbbiakban: **Iránymutatás**]) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, a versenyjog vonatkozó szabályai szerint, a korábbi piacelemzési eljárás során kialakult jogalkalmazói gyakorlat, illetőleg a korábbi „Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából” elnevezésű nagykereskedelmi piac tekintetében meghozott jogerős bírósági ítéletekben (a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.346/2009/8., 2.Kf.27.418/2008/11. számú ítéletei) foglaltaknak megfelelően, a vizsgált piacok sajátosságaira tekintettel a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) valamint a műsorterjesztés és a digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. évi törvény (a továbbiakban: **Dtv.**) rendelkezéseire figyelemmel jártam el.

Az Elnök a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében a 2013-2014., a 2015., a 2016. és a 2017. évek adataira vonatkozóan az Eht. 47. § (1) bekezdésében foglalt hatásköre alapján 30 napos határidő tűzésével, a lenti táblázatban foglaltak szerinti, adatszolgáltatásra irányuló eljárásban az egyes, a műsorterjesztési nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó szolgáltatások vonatkozásában felhívással adatszolgáltatást rendelt el illetve határozattal adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő a Hatóság által nyilvántartott műsorterjesztési nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó tevékenységet végző szolgáltató terhére.

2013-2014. évi adatok vonatkozásában	BI/31824/2015.
2015. évi adatok vonatkozásában	PC/31106/2016.
2016. évi adatok vonatkozásában	PC/31211/2017.
2017. évi adatok vonatkozásában	PC/26852/2018.

Az adatszolgáltatásra irányuló fenti eljárások keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében az Elnök megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató, kisebb hiányosságokkal teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A hiányosságok pótlása és a szolgáltatott adatok értelmezéséhez szükséges pontosítások a szolgáltatókkal folytatott írásbeli adategyeztetések során történtek meg.

Az adatszolgáltatás eredményeként az eljáró Hatóság összesítette, és rendszerbe foglalta a szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében – egyebek mellett – az ekként előállított adattáblákat alkalmaztam az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

Az adatszolgáltatás eredményeként összesített adatokon túl a piacelemzési eljárásában felhasználtam az Ariosz Szolgáltató, Informatikai és Tanácsadó Kft. által az NMHH részére készített piackutatásának (továbbiakban: **piackutatás**) eredményeit. Az Ariosz Kft. a Hatóság megbízásából „Távközlési szolgáltatások használata a lakossági felhasználók körében 2018” címmel 2018. október-novemberében végzett többlépcsős, arányosan rétegzett, valószínűségi mintavételi eljáráson alapuló személyes megkérdezés alapú piackutatást 2016 háztartásból álló háztartási mintán.

Az NMHH piacelemzési adatbekérés során teljesítendő és teljesített adatszolgáltatás, és a beérkezett adatok feldolgozása egy olyan, a piacelemzési hatáskörrel kapcsolatos hatósági feladatok ellátásához szükséges adatok összegyűjtésére és megismerésére irányuló hatósági eljárás, illetve folyamat, amelynek célja a tárgyban nagykereskedelmi piac tekintetében az adott piaccal összefüggő eljárási jogviszony tárgyának és a konkrét ügyfelek körének, azaz a hatósági eljárás alanyainak meghatározása volt.

Az adatszolgáltatások során beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként tisztáztam a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapítottam, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a jelen határozatban vizsgált szolgáltatási piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak.

A piacelemzési eljárást 2019. november 28-án hivatalból megindítottam, amelyről – mivel az elemzés alá vont érintett piacokon egyedül rendelkezett szolgáltatási jogosultsággal és nyújtott ténylegesen szolgáltatást – a PC/31223-1/2019. számú végzéssel értesítettem a Kötelezett Szolgáltatót, mint ügyfelet.

A piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást lezáró jelen határozat jogi, közgazdasági és műszaki összetettsége speciális határozati struktúrát igényel.

Ennek megfelelően jelen határozat rendelkező részéhez az I. számú melléklet kapcsolódik. Az I. számú melléklet a határozatban kirótt költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettséghez kapcsolódó, FDC költségszámítási módszertanra vonatkozó előírásokat határozza meg.

A jelen határozat indokolása is magán hordozza a Határozat tárgyának sajátosságából fakadó jellemzőket, melyek szerint a jelen határozat indokolásában meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra kerül a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint a rendelkező részben meghatározott kötelezettségek értékelésének menete, amely az előírt egyes kötelezettségek részletes indokolásával zárul.

A Határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Hatóság által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését és a tényekből az egyedi

ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást, amelynek keretében a Hatóság az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette.

Ezen túlmenően a Hatóság az indokolásban részletesen és külön kitért a Határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A tárgybani eljárásban a döntés meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzést az Indokolás „A” fejezete tartalmazza, az alábbiak szerint:

I. Piacmeghatározás

II. Piacelemzés, jelentős piaci erejű szolgáltatók azonosítása

III. Kötelezettségek megállapítása

IV. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

Bár a 2007/879/EK Ajánlás a *„Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából”* elnevezésű nagykereskedelmi piacot nem minősítette ismételten ex ante piacszabályozási szempontból érintettnek, és amit a 2007/879/EK Ajánlás felülvizsgálatát követően kiadott, 2014/710/EU Ajánlás is fenntartott. de a 2007/879/EK, valamint 2014/710/EU Ajánláshoz fűzött Explanatory Note 5. pontja kimondja, hogy azon piacok esetében, amelyeket a Bizottság már nem tart a továbbiakban ex ante szabályozás szempontjából érintettnek, de amelyeken valamely nemzeti szabályozó hatóság korábbi piacelemzési eljárása során jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót azonosított, illetve rá kötelezettséget rótt ki, a nemzeti szabályozó hatóságnak a piacelemzési eljárás során részletesen vizsgálnia kell a piac ex ante szabályozás szempontjából való érintettségét a hármas ex ante kritériumrendszer részletes vizsgálatával.

A tárgyi eljárás első lépéseként a korábban ex ante szabályozás alá vont *„Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából”* elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálata során a BI/4114-33/2011. számú határozattal érinttként azonosított *„Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásai szolgáltatás nagykereskedelmi piaca”* megnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indultam ki, amely Magyarország területére vonatkozóan érintett piacnak minősült.

Mindezek mellett az Elnök a BI/4114-33/2011. számú határozatában megállapította, hogy mivel a közszolgálati médiaszolgáltató analóg műsorszórásának leállításáról szóló 5/2013. (III. 11.) NMHH rendelet (a továbbiakban: **5/2013. (III. 11.) NMHH rendelet**) 2. § (1) bekezdésében rögzítettek szerint a magyarországi földfelszíni televíziós analóg műsorszórás lekapcsolásra került, a korábban a Tanács által a DH-2644-2/2008. számú határozatban azonosított *„Országos földfelszíni analóg televízió műsorszórásai szolgáltatás nagykereskedelmi piaca”* elnevezésű piac érintettsége, így azon a Szolgáltató jelentős piaci erejű szolgáltatóként való azonosítása megszűnt, ugyanakkor az *„Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásai szolgáltatás nagykereskedelmi piaca”* elnevezésű piac érintettsége továbbra is fennáll.

Az érintett piac meghatározását követően – az indokolásban foglaltak szerint – elemeztem az érintett piacon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és megállapítottam, hogy azon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítása indokolt. Az érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Kötelezett Szolgáltatót azonosítottam.

A piacelemzési eljárás során feltárt versenyproblémák és a versenyproblémákból fakadó lehetséges piaci torzulások ellensúlyozása érdekében a piacelemzési eljárást lezáró, jelen határozat rendelkező részében, az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatás nagykereskedelmi piaca”, mint érintett piac vonatkozásában a BI/4114-33/2011. számon hozott határozatban kiszabott „átláthatóság”, „egyenlő elbánás”, „költségalapúság”, valamint „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettséget a rendelkező részben foglaltak szerint módosítom.

A kötelezettségek pontos tartalmát a „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség tekintetében a Határozat I. melléklete és a jelen határozat rendelkező rész I.C) pontja, míg az „átláthatóság”, az „egyenlő elbánás”, a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség” tartalmát a jelen határozat rendelkező rész I.A), I.B) és I.D) pontjai határozzák meg.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosán együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Hatóság e kötelezettségének megfelelően a tárgybani eljárás során megvalósult a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: **GVH**) mint versenyhatósággal történő együttműködés, egyeztetés, ennek során a GVH szakmai álláspontját megismertem. Az együttműködés részletei a Határozat indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

Jelen határozat tervezetét [...] számon [...] -én, az Eht. 40. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően, az érdekeltekkel folytatott egyeztetés érdekében közzétettem. Az érdekeltek számára a határozattervezetnek a Hatóság internetes oldalán történő közzétételétől számítva 20 nap állt rendelkezésre az észrevételeik megtételére. Az érdekeltekkel folytatott egyeztetés során, az Eht. 40. § (2) és (4) bekezdés keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a Határozat indokolásának [...] fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 71. § (1) bekezdése alapján jelen határozat tervezete részletes indokolással együtt [...] számon [...] -én megküldésre került az Európai Bizottságnak, az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (a továbbiakban: **BEREC**) és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, mivel a határozattervezetben foglalt hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre. A Keretirányelv (38) preambulumbékezdése alapján a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelem áramlására oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

Jelen határozatot az Európai Bizottság, a BEREC és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hoztam meg.

Az Eht. 24. § (2) bekezdése alapján a részletes indokolásra, illetve a megküldésre az Európai Bizottságnak az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke szerinti bejelentésekről, határidőkről és konzultációkról szóló, 2008. október 15-én kiadott ajánlása [C(2008) 5925] megfelelően irányadó. Ezen eljárás részletei a Határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A jogorvoslati tájékoztatás az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontján és a 114. § (1) bekezdésén, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 39. § (1) és (6) bekezdésein alapul.

A. fejezet

A 2003/311/EK Ajánlás a „*Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából*” elnevezésű nagykereskedelmi piacot az ex ante szabályozás szempontjából érintett piacként azonosította. A Tanács a DH-2644-2/2008. számú határozatában a Bizottság által meghatározott piachoz kapcsolódóan két érintett piacot azonosított: az „*Országos földfelszíni analóg televízió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piacát*”, valamint az „*Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piacát*”. A 2007/879/EK Ajánlás a „*Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából*” elnevezésű nagykereskedelmi piacot nem minősítette ismételten ex ante piacsabályozási szempontból érintettnek, melyet a 2007/879/EK Ajánlás felülvizsgálatát követően kiadott, 2014/710/EU Ajánlás is fenntartott. Az 2014/710/EU Ajánláshoz fűzött Explanatory Note¹ 5. pontja azonban továbbra is kimondja, hogy azon piacok esetében, amelyeket a Bizottság a továbbiakban nem tart az ex ante szabályozás szempontjából érintettnek, de amelyekben valamely nemzeti szabályozó hatóság korábbi piacelemzési eljárása során jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót azonosított, illetve rá kötelezettséget rótt ki, a nemzeti szabályozó hatóságnak a piacelemzési eljárás során részletesen vizsgálnia kell a piac ex ante szabályozás szempontjából való érintettségét a hármas ex ante kritériumrendszer részletes vizsgálatával.

Mivel a BI/4114-33/2011. számú határozatban az „*Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca*” azonosításra került és korábban e piacon kötelezettség került meghatározásra, megállapítható volt, hogy – a 2014/710/EU Ajánláshoz fűzött Explanatory Note 2.2. pontjában foglalt, a hármas kritériumrendszer alkalmazására vonatkozó követelmények teljesítése mellett – szükséges e piac ismételt elemzése.

I. PIACMEGHATÁROZÁS

I.1. A piacmeghatározás menete

- [1] A piacmeghatározás első lépéseként a szolgáltatási piac azonosítása során megvizsgáltam a vizsgált piac jogszabályi környezetét, majd a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve meghatároztam a piacmeghatározás kiindulópontjául szolgáló szolgáltatás pontos tartalmát.
- [2] Ezt követően azonosítottam a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacot, majd a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi piacon egyaránt elvégzett keresleti és kínálati helyettesítési elemzéssel megvizsgáltam, hogy a piacmeghatározás első lépésében azonosított, a piacmeghatározás kiindulópontját jelentő szolgáltatásnak van-e helyettesítő szolgáltatása, amely a vizsgált szolgáltatási piac határaitól hatást gyakorolhat.
- [3] A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak megállapítására.
- [4] A piac meghatározását követően megvizsgáltam, hogy a piac az ex ante szabályozás szempontjából érintett piacnak tekinthető-e Magyarországon területén.

¹ A 2014/710/EU Ajánláshoz kapcsolódó Explanatory Note: Commission Staff Working Document, Explanatory Note, Accompanying document of the Commission Recommendation on Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services, Brussels, 9.10.2014 SWD(2014) 298

I.2. Fogalom-meghatározások

I.2.1. Jogszabályban foglalt fogalom-meghatározások

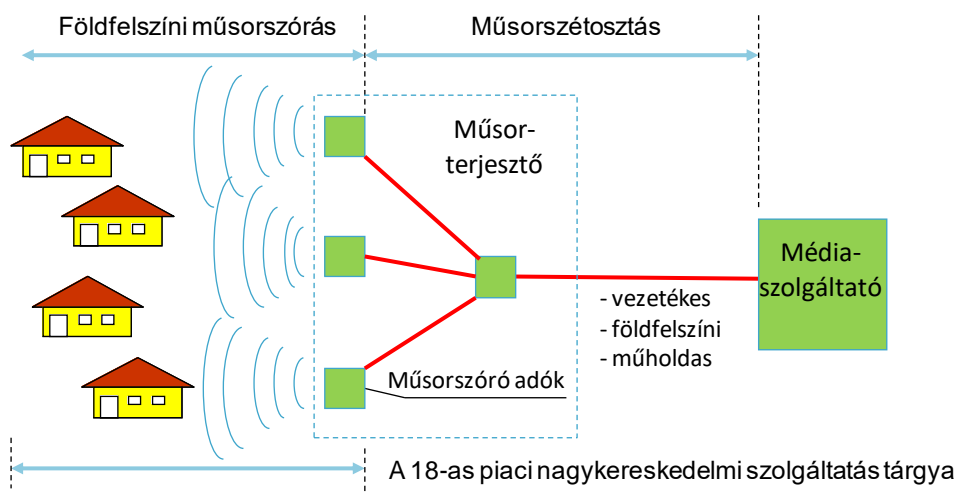
- [5] Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca” vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. § 5/a., 12., 13., 14., 15., 16., 18., 19., 56., 74., 75., 77. pontjaiban, a Dtv. 5. § 3., 4., 5., 6., 7., 11., 12., 15., 25., 28., 34., 35., 38., 42. pontjaiban, valamint a Mttv. 203. § 1., 2., 15., 25., 31., 32., 36., 40., 41., 44., 49-52., 58., 67., 71. pontjaiban meghatározott fogalmak jelentették.

I.2.2. További fogalmak

- [6] *Műsorszétoztás*: a médiaszolgáltató által előállított jelek vezetékes (kábeles) hálózaton, továbbá földfelszíni vagy műholdas nem műsorszóró rádiótávközlő hálózaton tartalmában változatlanul történő egyidejű eljuttatása rádió és televízió műsorszóró adókhoz, illetőleg műsorelosztó hálózatokhoz.

I.3. Kiinduló szolgáltatás és releváns jellemzőinek vizsgálata

- [7] A szolgáltatási piac meghatározása során a kiinduló szolgáltatás azonosításánál a BI/4114-33/2011. számú határozatban érintett piacként meghatározott „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piacból indultam ki.

1. ábra: Analóg földfelszíni műsorszórás blokk-sémája

- [8] A kiinduló szolgáltatás a piac elnevezésének megfelelően az *Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás*. A kiinduló szolgáltatás tehát az Eht. 188. § 75. pontjában található definícióval összhangban olyan műsorterjesztés, amelynek során analóg rádiós médiaszolgáltatásokat a földfelszínen telepített, rádiófrekvenciát használó, általában egyirányú adatátvitelt lehetővé tevő átviteli rendszerrel továbbítanak az előfizetőhöz, vagy felhasználóhoz. Ez nem foglalja magában a műsorszétoztásként definiált szolgáltatást², mivel az a meghatározásából fakadóan („műsorszolgáltató által előállított jelek vezetékes (kábeles) hálózaton, továbbá földfelszíni vagy műholdas nem műsorszóró rádiótávközlő hálózaton tartalmában változatlanul történő egyidejű eljuttatása rádió és televízió műsorszóró adókhoz, illetőleg műsorelosztó hálózatokhoz”) a műsorszórástól eltérő szolgáltatást takar. A kiinduló szolgáltatás ennek értelmében a műsorszórást végző műsorterjesztő és az előfizető, illetve felhasználó közötti szakaszon történő jelátvitelt jelenti, és nem foglalja magában a médiaszolgáltató és

² Lásd I.2.2. További fogalmak alatt szereplő meghatározás.

az előfizető közötti teljes szakaszt. Ez a megközelítés megegyezik a BI/4114-33/2011. számú határozatban (a továbbiakban: **korábbi határozat**) alkalmazott megközelítéssel a kiinduló szolgáltatás tekintetében, tekintettel arra, hogy a jelen piacon etekintben nem következett be olyan változás, amely eltérő megközelítést indokolt volna.

- [9] A kiinduló szolgáltatás azonosítása után megvizsgáltam a kiinduló szolgáltatásnak megfelelő tartalmú, bejelentett, ténylegesen nyújtott szolgáltatást.
- [10] A nagykereskedelmi szolgáltatás kínálatát az Antenna Hungária által az országos földfelszíni rádiós médiaszolgáltatók számára nyújtott országos földfelszíni analóg műsorszórás szolgáltatás jelenti, amelyet az Antenna Hungária a saját infrastruktúrájának felhasználásával nyújt. A nagykereskedelmi szolgáltatást a Magyar Rádió Zrt. öt közszolgálati médiaszolgáltatás (**Kossuth Rádió, Petőfi Rádió, Bartók Rádió, Nemzetiségi adások, Dankó Pista Rádió**) terjesztése céljából veszi igénybe, valamint a HOLD Rádiós és Televíziós Reklám Kft. (2018 őszétől a Közép-Európai Sajtó és Média Alapítvány) „**Retro Rádió**”³ elnevezésű kereskedelmi médiaszolgáltatása terjesztése céljából. A középhullámon a Kossuth Rádió esetében 100%-os, a Nemzetiségi adások esetében pedig 93%-os a lakossági lefedettség a 2019. évi adatok szerint. Az URH sávon a lefedettség a Kossuth Rádió esetében 96%, a Petőfi Rádió esetében 90%, a Bartók Rádió esetében pedig 77%-os. Az URH sávon működő országos kereskedelmi rádió, a Retro Rádió a lakosság 83%-át éri el⁴.

I.4. A nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata

- [11] A piacmeghatározás során az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatás nagykereskedelmi piacához tartozó kiskereskedelmi piacot is megvizsgáltam, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges helyettesítés befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait.
- [12] A kapcsolódó kiskereskedelmi piac definiálása során az I.3. pontban meghatározott kiinduló szolgáltatásból indultam ki⁵. Ennek megfelelően a kiskereskedelmi piac magában foglal minden olyan szolgáltatást, amely a kiinduló nagykereskedelmi szolgáltatásként meghatározott országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatásra épül. Ez a kiskereskedelmi piac az „országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás kiskereskedelmi piaca”⁶, ahol a végfelhasználók médiaszolgáltatás⁷ elérése érdekében az Eht. 188. § 75. pontjában szereplő műsorszórást (beleértve az I.3. pontban kiinduló

³ 2016. november 19-ig - médiaszolgáltatási jogosultsága lejártáig - az Advenio Műsorszolgáltató Zrt. Class FM elnevezésű kereskedelmi médiaszolgáltatása terjesztése céljából vette igénybe az URH sávot. 2018. június 15-től, az NMHH Médianácsa a 465/2018. (V. 22.) számú döntése alapján a Retro Rádió végez kereskedelmi médiaszolgáltatást ugyanezen az URH sávon.

⁴ A lefedettség adatok az URH sávon az előző piacelemzési határozat óta eltelt időszakban javultak: 2013-ban a Kossuth Rádió lefedettsége 74% volt, a Petőfi Rádióé 86%, a Bartók Rádióé 68%, az akkor működő országos kereskedelmi rádió pedig a lakosság 67%-át érte el. Lefedettség adatok: www.nmhh.hu 2019.06.15., www.ahrt.hu 2013.07.29.

⁵ Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás, ahol a műsorszétosztás nem tartozik bele az azonosított szolgáltatásba.

⁶ A kapcsolódó kiskereskedelmi piacot az adott kiskereskedelmi piacon található szolgáltatáshoz tartozó – annak részét képező – elektronikus hírközlési szolgáltatás alapján neveztem el. Hangsúlyozandó azonban, hogy a kiskereskedelmi piacon nyújtott szolgáltatás nemcsak elektronikus hírközlési szolgáltatás elemet, hanem médiaszolgáltatásokat (elsősorban a médiaszolgáltató által előállított műsorokat) is tartalmaz.

⁷ Lineáris rádió médiaszolgáltatás

szolgáltatásként meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatást is) tartalmazó kiskereskedelmi szolgáltatást vesznek igénybe. A kapcsolódó kiskereskedelmi piac az elszámolás szempontjából speciális, mivel a fogyasztó nem a hírközlési szolgáltatónak fizet közvetlenül a szolgáltatásért, hanem a kereskedelmi médiaszolgáltató esetében az általa összeállított reklám „fogyasztásával”, közvetve a reklámpiacon keresztül „finanszírozza” a médiaszolgáltatót, amely pedig a nagykereskedelmi piacon fizet a műsorszórónak a hírközlési szolgáltatás elvégzéséért. A közszolgálati rádiós médiaszolgáltatás működésének biztosítása az Mttv. szabályai szerint, elsősorban állami finanszírozás mellett történik.

- [13] A kiskereskedelmi piac speciális jellege – a kiskereskedelmi piaci fogyasztók nem fizetnek a szolgáltatás igénybevételéért – miatt a kiskereskedelmi piaci keresletre vonatkozó helyettesítési vizsgálatok a funkcionalitás, az elérhetőség, a váltási költségek és a fogyasztói magatartás vizsgálatára koncentrálnak, míg a kiskereskedelmi piaci kínálatra vonatkozó helyettesítési vizsgálatok keretében a strukturális, jogi/adminisztratív keretek vizsgálhatóak, mivel az árváltozás és az arra adott fogyasztói válasz nem vizsgálható.
- [14] A kiinduló kiskereskedelmi piac azonosítása után megvizsgáltam a kiskereskedelmi szintű helyettesítési lehetőségeket mind keresleti, mind kínálati oldalról.

I.4.1. Keresleti helyettesítés a kiskereskedelmi piacon

- [15] A vizsgálatok során a kiskereskedelmi helyettesítési lehetőségeket az adott kiskereskedelmi szolgáltatáshoz tartozó – annak részét képező – elektronikus hírközlési szolgáltatás alapján neveztem el, hangsúlyozandó azonban, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatások az azonosított kiinduló szolgáltatáshoz hasonlóan nemcsak elektronikus hírközlési szolgáltatás elemet, hanem különböző médiaszolgáltatásokat (elsősorban a médiaszolgáltató által előállított műsorokat) is tartalmaznak. Az elmondottaknak megfelelően a következő helyettesítési lehetőségek kerültek áttekintésre:
- helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórás,
 - földfelszíni digitális rádió műsorszórás,
 - műholdas szabad vételű műsorterjesztés,
 - kábeltelevíziós, IPTV, műholdas előfizetési (DTH) műsorterjesztés,
 - rádióműsor hallgatása internet hozzáféréseken keresztül.

I.4.1.1. Helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórás általi helyettesítés vizsgálata

- [16] A helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórással való keresleti helyettesítés vizsgálata annak a kérdésnek a megválaszolását jelenti, hogy a helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórás útján igénybe vett rádiószolgáltatás helyettesíti-e a fogyasztók számára az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybevételét. A vizsgálatokat az elérhetőség, a funkcionalitás és a fogyasztói magatartás oldaláról megközelítve végeztem el.
- [17] Az országos rádióműsorok az ország lakosságának nagy részét elérik (rádióadótól függően a lakossági lefedettség 77-100% közötti). Ezzel szemben egy-egy helyi/körzeti rádióműsor korlátozott földrajzi területen, lényegesen kisebb számú hallgatót ér el. A legnagyobb vételkörzetű körzeti rádió is csupán a lakosság egynegyedét lefedő vételkörzettel rendelkezik⁸. Az Mttv. 64.§-a értelmében a médiaszolgáltató számára ugyan lehetséges a vételkörzet bővítése, a 64.§ (5) bekezdése azonban úgy rendelkezik, hogy a vételkörzet-bővítés engedélyezésének feltétele, hogy a médiaszolgáltató

⁸ A legnagyobb körzeti adók Budapestet és környékét lefedő vételkörzettel rendelkeznek és a 10 milliós lakosságból 1-2,5 millió főt érnek el. A többi kisebb – jellemzően Budapesten kívüli vételkörzettel rendelkező - körzeti adó pedig legfeljebb a lakosság 4-5 %-át lefedő - néhány százazres - vételkörzettel rendelkezik.

azonos jellegű jogosultságainak vételkörzetei legfeljebb hetven kilométeres távolságban legyenek egymástól, azaz a médiaszolgáltató egyik vételkörzetét csak saját, másik azonos jellegű jogosultsággal rendelkező vételkörzetével bővítheti, amennyiben a vételkörzetek legfeljebb hetven kilométeres távolságban vannak egymástól, ami jelentős korlátot jelent a helyi/körzeti médiaszolgáltatók vételkörzetének országos lefedettséghez közelítő bővítésének tekintetében. Ezen túlmenően további korlátot jelent, hogy a jogszabályi rendelkezés szerint (Mttv. 71.§.) legfeljebb négy körzeti és hét helyi vagy tizenkilenc helyi analóg lineáris rádiós médiaszolgáltatásra szerezhető egyidejűleg médiaszolgáltatási jogosultság. Figyelembe véve az egyes helyi/körzeti műsorterjesztő szolgáltatók által ellátott területekre (vételkörzetekre) vonatkozó besugárzási terveket, illetve a vételkörzet-bővítésre vonatkozó korlátot, elmondható hogy a jogszabályi rendelkezésben foglalt négy körzeti és hét helyi, illetve tizenkilenc helyi analóg lineáris rádiós médiaszolgáltatási jogosultság együttesen sem lenne elegendő az országos lefedettség biztosításához. A leírtak alapján megállapítottam, hogy a helyettesítés az elérhetőség oldaláról korlátozott.

- [18] A szolgáltatáshoz való hozzáférés, valamint a szolgáltatás igénybevételének módja tekintetében nincs érdemi különbség a kiinduló kiskereskedelmi szolgáltatás és a helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórás között. Ugyanakkor a helyi/körzeti adók csak korlátozott földrajzi területen hallgathatók, ami akadályozhatja a földrajzi helyváltoztatás közbeni rádióhallgatást is. Tekintettel arra, hogy a felhasználók megközelítőleg fele szokott autózás közben rádiót hallgatni, ezért a korlátozott földrajzi elérhetőség a felhasználók számottevő része számára érdemben korlátozhatja az országos rádióadások helyi/körzeti rádióadások által történő funkcionális helyettesíthetőségét.
- [19] Kiskereskedelmi szinten a helyi/körzeti, illetve az országos hálózatokon (műsorszóró adókon) terjesztett tartalom iránti kereslet különbözik. A piackutatási adatok alapján a helyi/körzeti rádióműsorok hallgatottsági ideje a rádióhallgatás összes idejére vonatkoztatva 36%, az országos rádióműsorok hallgatottsági ideje 64% volt 2018-ban. Az országos rádióműsorok magasabb hallgatottsága is azt igazolja, hogy a felhasználók kritikus tömege nem hallgatja helyettesítőként a helyi/körzeti rádió műsorszórással terjesztett műsorokat, azaz a helyi/körzeti rádió műsorszórással terjesztett műsorok a felhasználók számára nem helyettesítik az országos műsorszórással terjesztett rádióműsorokat.
- [20] Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórás útján igénybe vett rádiószolgáltatás a funkcionalitás, a fogyasztói magatartás és az elérhetőség eltérései miatt nem tekinthető az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások helyettesítőjének.
- [21] **A fenti tényezők alapján a helyi/körzeti földfelszíni analóg rádió műsorszórást a kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyettesítőjeként.**

1.4.1.2. Földfelszíni digitális rádió műsorszórás általi helyettesítés vizsgálata

- [22] A földfelszíni digitális rádió műsorszórással való keresleti helyettesítés vizsgálata annak a kérdésnek a megválaszolását jelenti, hogy a földfelszíni digitális rádió műsorszórás⁹ útján igénybe vett rádiószolgáltatás helyettesíti-e a fogyasztók számára az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybevételét. A vizsgálatokat az elérhetőség, a platformváltási költségek, és a funkcionalitás oldaláról megközelítve végeztem el.

⁹ A digitális rádiózás több platformon is megvalósítható, azonban a nemzetközi gyakorlat alapján a földfelszíni műsorszóró platform továbbra is meghatározó jelentőségű.

- [23] A földfelszíni digitális rádió műsorszórás szolgáltatás DAB+ hálózaton¹⁰ és DVB-T¹¹ hálózaton keresztül valósul meg Magyarországon. A digitális rádió műsorszórási jogosultságot elnyerő Antenna Hungária 2020 szeptemberéig DAB+ technológiával megvalósított földfelszíni digitális rádió műsorszórás tesztszolgáltatást nyújt Budapest környékén¹². A DVB-T technológiával megvalósított földfelszíni digitális rádió műsorszórás szolgáltatás nyújtásában¹³ az országos műsorok tekintetében szintén kizárólagos az Antenna Hungária szerepe¹⁴. 2019. májusában a DVB-T hálózaton a korábbi hárommal szemben immár négy közszolgálati (Kossuth Rádió, Petőfi Rádió, Bartók Rádió, valamint a Dankó Rádió) rádióműsor érhető el¹⁵. A DAB+ hálózaton a közszolgálati műsorok mellett a Magyar Katolikus Rádió, Klubrádió, a Lánchíd Rádió és az Inforádió műsorai foghatók¹⁶.
- [24] A DVB-T hálózat 96-98%-os, tehát gyakorlatilag országos lefedettséget biztosít, így az ezen a platformon szórt rádióműsorok elméletileg szinte a teljes lakosság számára elérhetők. Ennek megfelelően a DVB-T hálózaton nyújtott földfelszíni digitális rádió műsorszórás esetében az elérhetőség nem korlátozza a helyettesítést.
- [25] Ezzel szemben a DAB+ rendszerű műsorszórás korlátozott földrajzi területen, az ország lakosságának kevesebb, mint 30%-a számára volt elérhető 2018-ban. A potenciális végfelhasználók túlnyomó többsége számára tehát a DAB+ rendszerű földfelszíni digitális rádió műsorszórás egyelőre nem elérhető, így nem képes helyettesíteni az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórást.
- [26] A DAB+ hálózaton nyújtott szolgáltatással történő helyettesítés lehetőségét meghatározóan befolyásolja a szolgáltatás elérhetőségének alakulása, amelyben az elemzés előtekintő időtávja során nem várható olyan változás, ami érdemben befolyásolná, megnövelné a helyettesítés lehetőségét. A rádiós műsorszórás esetében – a televíziós műsorszórástól eltérően – jelenleg nincs konkrét céldátuma a digitális átállásnak¹⁷. Tekintettel arra, hogy a DAB rendszer, és annak továbbfejlesztett

¹⁰ A földfelszíni digitális platform megvalósítására kifejlesztett műsorszóró szabványok közül Európában a DAB (Digital Audio Broadcasting) rendszer és továbbfejlesztett változata a DAB+ tekinthető meghatározónak.

¹¹ Digital Video Broadcasting - Terrestrial: a digitális földfelszíni televíziózás európai szabványa.

¹² Az Antenna Hungária 2008-ban 12 évre szóló jogosultságot kapott a DAB+ technológiával történő földfelszíni digitális rádió műsorszórás szolgáltatás nyújtására, amely 2020. szeptember elején lejár.

¹³ Az Antenna Hungária 2008-ban 12 évre szóló jogosultságot kapott a DVB-T technológiával történő országos földfelszíni digitális televízió műsorszórás szolgáltatás nyújtására. Az újabb 12 évre szóló szolgáltatásnyújtási jogosultságáról rendelkező szerződés 2019 szeptemberében került aláírásra az Antenna Hungária és az NMHH között.

¹⁴ Helyi adók is működnek DVB-T technológiával, melyek vételkörzetükben kizárólag a helyi televíziók számára végeznek műsorszórást.

¹⁵ Forrás: Közszolgálati TV- és rádióműsorok műszaki paraméterei DVB-T platformon, MTVA 2019. május

¹⁶ Forrás: Antenna Hungária, Digitális rádió Magyarországon

¹⁷A műsorterjesztés és digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. törvény alapján a rádiózás digitális átállásának céldátuma 2014. december 31. volt. A törvény szerint „az átállás csak akkor lehetséges, amennyiben a megjelölt időpontig a lakosság legalább 94 %-a eléri a digitális rádió műsorszórási szolgáltatáson keresztül a közszolgálati médiaszolgáltatást és a lakosság legalább 75 %-a rendelkezik a digitális médiaszolgáltatás vételére alkalmas készülékkel”. Amennyiben az előzőekben meghatározott feltételek a megjelölt időpontig nem biztosíthatók, a rádióműsor terjesztés digitális átállásának határnapja az előzőekben meghatározott feltételek teljesülésével esik egybe.

változata a DAB+ rendszer használatára a jelenlegi analóg FM sáv nem alkalmas, és így a digitális rádiózás megvalósításának nem feltétele az analóg FM adók lekapcsolása¹⁸, ezért nincs érdemi ösztönző az átállásra, és ezáltal az országos lefedettségű DAB+ hálózat kiépítésére sem Magyarországon.

- [27] Az országos lefedettséget biztosító DAB+ hálózat kiépítését az alacsony kereslet, valamint a rádióhasználatban az utóbbi években érvényesülő tendenciák sem támogatják. A lakosság töredéke rendelkezik digitális szabad vételű rádió műsorszórás vételére alkalmas készülékkel, és a piackutatási adatok szerint a DAB+ technológiájú készülékkel rádiózók eddig is alacsony aránya megfeleződött, 2017-re 1 %-ra csökkent.
- [28] Mind a DVB-T, mind a DAB+ hálózaton nyújtott szolgáltatás a fogyasztók számára ingyenesen vehető igénybe. Nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy a tényleges használatot jelentősen korlátozza, hogy DVB-T hálózaton a rádióműsorok vételéhez digitális televíziókészülék¹⁹ valamint megfelelő vevőantenna szükséges, míg a digitális szabad vételű rádió műsorszórás vételéhez olyan rádiókészülékekre van szükség, amelyekkel a lakosság döntő része nem rendelkezik, és amelyek beszerzési ára lényegesen meghaladja a földfelszíni analóg rádió műsorszórás vételéhez használható rádiókészülékek árát, ami a magyarországi lakosság jövedelmi szintjéhez képest magas fogyasztói ráfordítást igényel²⁰. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók számára jelentős többletköltséggel járna mind a DVB-T, mind a DAB+ hálózaton nyújtott szolgáltatás igénybevitelére való átállás, ami nagymértékben korlátozza a helyettesítés lehetőségét.
- [29] A kiinduló kiskereskedelmi szolgáltatás és a DVB-T hálózaton nyújtott földfelszíni digitális rádió műsorszórás viszonylatában a szolgáltatás igénybe vétele tekintetében jelentős, a fogyasztói szokásokat befolyásoló további funkcionális eltérés, hogy a DVB-T hálózaton nyújtott földfelszíni digitális rádió műsorszórási szolgáltatás igénybevétele – a földfelszíni analóg rádiós műsorszórással ellentétben – a gyakorlatban csak helyhez kötötten (háztartás) lehetséges (a televízió készüléken keresztül).
- [30] Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a földfelszíni digitális rádió műsorszórással igénybe vett rádiószolgáltatás a funkcionalitás, a platformváltási költségek, DAB+ hálózaton pedig az elérhetőség tekintetében is fennálló jelentős eltérések miatt nem tekinthető az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások helyettesítőjének.
- [31] **A fenti tényezők alapján a földfelszíni digitális rádió műsorszórást a kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam olyan műsorterjesztési módnak, amelyet az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyettesítőjeként figyelembe lehetne venni a kiskereskedelmi piacon.**

I.4.1.3. Műholdas szabad vételű műsorterjesztés általi helyettesítés vizsgálata

- [32] A műholdas szabad vételű műsorterjesztéssel való keresleti helyettesítés vizsgálata annak a kérdésnek a megválaszolását jelenti, hogy a szabad hozzáférésű műholdas vétel a fogyasztók számára

¹⁸ A DAB+ rendszer a korábban analóg televíziózásra használt sávban működtethető, az analóg rádiózás lekapcsolásával felszabadítható frekvenciák alkalmatlanok más felhasználásra.

¹⁹ Digitális vevődekóder és az analóg televíziókészülék, vagy kijelző együtt, illetve az integrált digitális televízió-vevőkészülék (Dtv. 5. § (6)).

²⁰ A vevőkészülékek beszerzése a magyarországi átlagfogyasztónak fajlagosan többszörös költséget jelent az EU-15 országainak átlagfogyasztóihoz képest.

helyettesíti-e az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybevételét. A vizsgálatok során az elérhetőséget, a funkcionalitást, a váltási költségeket és a fogyasztói magatartást elemeztem.

- [33] A műholdas szabad vételű műsorterjesztés az egész ország területén lehetővé teszi a műholdas jelek vételét, az elérhetőség szempontjából tehát a szabad vételű műholdas műsorterjesztés elvileg képes helyettesíteni a földfelszíni analóg rádió műsorszórást. A műholdas szabad vételű műsorterjesztés esetében a műholdakra feljuttatott műsorok nyílt terjesztésűek, csupán egy megfelelő műholdvevő berendezés (parabola antenna, analóg vagy digitális vevőfej, beltéri egység) szükséges a vételhez. Az elérhetőséget azonban korlátozhatja a végfelhasználó számára a vételhez szükséges parabola antenna elhelyezésének nehézsége (lakóközösségek ellenállása, rálátás korlátai városi területen, helyi és országos építésügyi előírások).
- [34] Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórással terjesztett rádióműsorok közül a Kossuth, a Petőfi, a Bartók és a Nemzetiségi adások műsora elérhető műholdas vétellel is, a Dankó Pista rádió és az országos kereskedelmi rádió (2016 novemberéig Class FM, 2018 júniusától Retro Rádió) műsora azonban nem. A korlátozott műsorválaszték mellett a funkcionális helyettesítést az is akadályozza, hogy a műholdas vétel esetén a rádióhallgatás helyhez kötött, a földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádióműsorokat azonban lehet például autóban, vagy hordozható vevőkészülékkel más helyszínen is hallgatni.
- [35] A váltási költségeket illetően megállapítható, hogy míg a földfelszíni analóg sugárzású rádiók esetében elegendő egy egyszerű – többnyire a vevőkészülékbe épített – antenna, a műholdas vételhez parabolaantennával ellátott kültéri egység és beltéri FM tuner szükséges, amelyek beszerzése és felszerelése jelentős addicionális költséggel jár. Így a csak földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók számára jelentős többletköltséggel járna a műholdas szabad vételű műsorterjesztés igénybevételére való átállás, ami szintén korlátozza a helyettesítés lehetőségét.
- [36] A fogyasztói magatartás is a helyettesítés hiányát támasztja alá. A piackutatási adatok szerint a rádióhallgatóknak csak töredéke hallgatja műholdas rendszeren a rádiót. A piackutatási adatok szerint 2018-ban a műholdas szabad vételű műsorterjesztéshez hozzáféréssel rendelkező fogyasztóknak már csak 0,4 %-a nyilatkozott úgy, hogy hallgat ilyen módon rádiót.
- [37] Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a műholdas szabad vételű műsorterjesztés a fogyasztói magatartás és az elérhetőség eltérései, továbbá a funkcionális különbségek és a váltási költségek miatt nem tekinthető az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások helyettesítőjének.
- [38] **A fentiek alapján a műholdas szabad vételű rádió műsorterjesztést a kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyettesítőjeként.**

I.4.1.4. Kábeltelevíziós²¹, IPTV²²-n történő és műholdas előfizetéses (DTH) rádió műsorterjesztés

- [39] A kábeltelevíziós, IPTV-vel és a műholdas előfizetéses (DTH²³) rádió műsorterjesztéssel való keresleti helyettesítés vizsgálata annak a kérdésnek a megválaszolását jelenti, hogy a fenti módokon igénybe

²¹ A kábeltelevízió jelen pontban a koax-HFC hálózaton nyújtott analóg és digitális, valamint IP alapú műsorterjesztés szolgáltatást jelenti.

²² Az IPTV jelen pontban csak az FTTH, valamint az xDSL hálózatokon nyújtott műsorterjesztési szolgáltatást jelenti.

²³ DTH: Direct-to-Home, azt jelenti, hogy a műholdról a jel közvetlenül jut el az előfizetőkhöz, nem szükséges meglévő kábelhálózathoz csatlakozni, vagy újat kiépíteni a szolgáltatás igénybevételéhez.

vett rádiószolgáltatás helyettesíti-e a fogyasztók számára az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybevételét. A vizsgálatokat a funkcionalitás, a fogyasztói magatartás, a váltási költségek, valamint az elérhetőség szempontjai alapján végeztem el.

- [40] Rádióműsorok vétele lehetséges kábeltelevíziós hálózaton nyújtott műsorterjesztési szolgáltatás, IPTV-n történő műsorterjesztési szolgáltatás, és előfizetési műholdas műsorterjesztési szolgáltatás igénybe vételével. A szolgáltatás igénybe vétele tekintetében azonban lényeges, a fogyasztói szokásokat befolyásoló funkcionális különbség áll fenn a kiinduló kiskereskedelmi szolgáltatás és a fenti módokon igénybe vett rádiószolgáltatás között. A kábeltelevízió, az IPTV-n történő rádió műsorterjesztés valamint az előfizetési műholdas rádió műsorterjesztés esetében ugyanis a szolgáltatás igénybevétele – a földfelszíni analóg műsorszórástól eltérően – helyhez kötött, mert csak helyhez kötött végberendezéssel, az ingatlanon belül érhető el.
- [41] A kábeltelevíziós hálózatok esetében szolgáltatónként számottevő eltérések vannak a továbbított rádióműsorok körét tekintve, illetve az egyes szolgáltatók hálózatán belül földrajzi területenként is változhat a továbbított rádióműsorok köre. A nagyobb kábeltelevíziós szolgáltatókat vizsgálva megállapítható, hogy a Kossuth, Petőfi, Bartók közszolgálati rádióműsorok elérhetők hálózataikon. Ezzel szemben a kereskedelmi rádióműsorok vételi lehetősége korlátozott, csak egyes szolgáltatók hálózatain, illetve egyes hálózatrészekben lehetséges. Az IPTV-n keresztül megvalósuló rádió műsorterjesztés esetében a legnagyobb szolgáltató elérhetővé teszi a Kossuth, Petőfi és Bartók rádióműsorokat, más rádiók azonban nem foghatók. A műholdas előfizetési műsorterjesztés esetében is hasonló a helyzet, mivel az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádióműsorok közül három közszolgálati rádióműsor (Kossuth, Petőfi, Bartók) érhető el előfizetési műholdas szolgáltatással, a további műsorok azonban jellemzően nem.
- [42] A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kábeltelevíziós rádió műsorterjesztés, az IPTV-n keresztül megvalósuló rádió műsorterjesztés és a műholdas előfizetési rádió műsorterjesztés esetében mind az elérhető rádióműsorok száma, mind az igénybevétele helye tekintetében korlátozottabb a szolgáltatás igénybevételeének lehetősége, mint az országos földfelszíni analóg rádiós műsorszórás esetében, ami korlátozza a funkcionális helyettesítés lehetőségét.
- [43] Míg a földfelszíni sugárzású rádióhallgatás ingyenes, addig a kábeltelevíziós rádió műsorterjesztés, az IPTV-n keresztül megvalósuló rádió műsorterjesztés és a műholdas előfizetési rádió műsorterjesztés esetében alapvetően nem ez a helyzet. A kábeltelevíziós rádió műsorterjesztés, az IPTV-n keresztül megvalósuló rádió műsorterjesztés és a műholdas előfizetési rádió műsorterjesztés keretében a rádióműsorok átvitele a televízió csatornák átvitelével együtt történik. Így annak ellenére, hogy a rádióműsorok vételéért nem kell külön díjat fizetni, a rádióműsorok hallgatása csak – a televíziós szolgáltatásért fizetett – előfizetői díj ellenében lehetséges. Ehhez adódhat még a kábeltelevíziós, az IPTV szolgáltatás, és a műholdas előfizetési műsorterjesztés esetében a bekötési díj, továbbá a vételhez szükséges berendezések költsége. Ez a műholdas előfizetési rádió műsorterjesztés esetében a parabolaantennával ellátott kültéri és a beltéri egységek beszerzését jelenti, míg a kábeltelevíziós hálózatokon közvetített műholdas rádióműsorok vételéhez FM tuner szükséges. Ezzel szemben a földfelszíni sugárzású rádióadók esetében elegendő egy egyszerű – többnyire a vevőkészülékbe épített – antenna. Mindezek alapján a csak földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók számára jelentős költségekkel járna a kábeltelevíziós rádió műsorterjesztés, az IPTV-n keresztül megvalósuló rádió műsorterjesztés, illetve a műholdas előfizetési műsorterjesztés igénybe vételére történő átállás, ami szintén korlátozza a helyettesítés lehetőségét.
- [44] A szolgáltatás elérhetőségével kapcsolatban a kábeltelevíziós hálózatokat illetően megállapítható, hogy 2016 végén kábeltelevíziós hálózat a települések 67%-án, az összes magyarországi háztartás több mint felében, 52%-ában, volt elérhető. A kábelhálózatok lefedettsége tehát összemérhető az országos földfelszíni analóg műsorszórásával, amely műsörtől függően 77-100%. A kábelhálózattal el nem látott

települések döntően kis lélekszámú falvak. Ezen települések 80%-ánál a népességszám nem éri el az ezer főt, és a többi 20% között sincs 10 ezer főnél nagyobb lakossággal rendelkező város. Tekintettel arra, hogy kiépített kábeltelevíziós hozzáférési ponttal a háztartások közel 80 %-a rendelkezik, a kábeltelevíziós hálózaton nyújtott előfizetéses műsorterjesztés esetében az elérhetőség a háztartások nagy részében nem korlátozza a helyettesítést.

- [45] Az IPTV-n történő rádiós műsorterjesztés esetében elmondható, hogy 2016 végén az IPTV szolgáltatás már a települések 59%-ában volt elérhető. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezeken a településeken valamennyi háztartás számára elérhető ez az alternatíva, mert ez a rendelkezésre álló sáv szélességtől függ. Bár a szolgáltatók hálózatfejlesztései nyomán az elért háztartások száma fokozatosan nő, ettől függetlenül még nem beszélhetünk az országos földfelszíni analóg rádió műsorszóráshoz, de még a kábeltelevíziós hálózatokhoz hasonló lefedettségről sem. A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az IPTV szolgáltatások esetében az elérhetőség még jelentősen korlátozza a helyettesítést.
- [46] A műholdas előfizetéses műsorterjesztés az egész ország területén lehetővé teszi a műholdas jelek vételét, az elérhetőség szempontjából tehát az előfizetéses műholdas műsorterjesztés elvileg képes helyettesíteni a földfelszíni analóg műsorszórást. Az elérhetőséget azonban korlátozhatja a végfelhasználó számára a vételhez szükséges parabola antenna elhelyezésének nehézsége (lakóközösségek ellenállása, rálátás korlátai városi területen, építésügyi előírások).
- [47] Szintén a helyettesítés hiányát mutatja, hogy bár a háztartások jelentős részében az e pontban vizsgált lehetséges helyettesítő szolgáltatási platformok valamelyike elérhető, ezeken a platformokon mégis elhanyagolható mértékű a tényleges rádióhallgatás. A piackutatási adatok szerint 2018-ban a kábeltelevíziós szolgáltatásokat igénybe vevő felhasználóknak csak töredéke, mindössze 3%-a nyilatkozott úgy, hogy szokott kábeltelevízión keresztül rádiót hallgatni, tehát a kábeltelevíziós hozzáféréssel rendelkező felhasználók körében egyáltalán nem jellemző a kábeltelevízió történő rádióhallgatás. A műholdas televíziószolgáltatást igénybe vevők esetében ez az arány még alacsonyabb, az igénybe vevők kevesebb, mint 1%-a szokott rádiót hallgatni műholdas szolgáltatáson keresztül.
- [48] Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a kábeltelevíziós rádió műsorterjesztés a funkcionális különbségek és a váltási költségek miatt, az IPTV-n történő rádió műsorterjesztés a funkcionalitás, a váltási költségek, valamint az elérhetőség tekintetében fennálló eltérések miatt, a műholdas előfizetéses rádió műsorterjesztés pedig a funkcionális különbségek, és a váltási költségek miatt nem tekinthető az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások helyettesítőjének.
- [49] **A fentiekben leírtak alapján a kábeltelevíziós rádió műsorterjesztést, az IPTV-n történő rádió műsorterjesztést és a műholdas előfizetéses rádiós műsorterjesztést a kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyettesítőjeként.**

I.4.1.5. Rádióműsor hallgatása internet hozzáféréseken keresztül

- [50] A keresleti helyettesítés vizsgálata ebben az esetben annak a kérdésnek a megválaszolását jelenti, hogy az internetes hozzáféréseken keresztüli rádióhallgatás helyettesíti-e a fogyasztók számára az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybevételét. A vizsgálatok során a funkcionalitást, a fogyasztói magatartást, a váltási költségeket és az elérhetőséget elemeztem.
- [51] Rádióműsorok vételére az interneten keresztül is lehetőség nyílik. Vezetékes internet szolgáltatás esetében a szolgáltatás igénybe vételéhez személyi számítógép és web böngésző program, vagy

egyéb erre alkalmas szoftver szükséges. Mobilinternet szolgáltatás esetében a szolgáltatáshoz való hozzáféréshez a szolgáltató által biztosított SIM kártyára és a hálózati kapcsolódást biztosító megfelelő eszközre van szükség. A hálózati kapcsolódást biztosító eszköz lehet elkülönült, csak a csatlakozási funkciót megvalósító berendezés (adatkártya, kulcs, modem), vagy a hálózati kapcsolódást lehetővé tevő funkciót integráltan megvalósító mobil készülék (mobiltelefon, tablet stb.). A vezetékes internet szolgáltatás helyhez kötött, mert csak helyhez kötött végberendezéssel vehető igénybe. Ezzel szemben a mobilinternet szolgáltatás esetében a hálózati hozzáférés nem helyhez kötött, a 3G-s és 4G-s készülékek esetében biztosított a teljes mobilitás. Interneten keresztül elérhetők az országos földfelszíni analóg terjesztéssel fogható rádióadók, a műsorválaszték tehát nem akadályozza a helyettesítést. Az internetes rádiózást nem érintik a hagyományos rádiózás műszaki korlátai, nem jelentkezik olyan műsorszolgáltatásbeli kapacitás (frekvencia) korlát és zajprobléma, mint a hagyományos jeltovábbítási technikák esetén.

- [52] A helyettesítést akadályozhatja azonban az internetes hozzáférés hiánya. A 2018-as piackutatási adatok szerint a háztartások 68%-a rendelkezik vezetékes internet hozzáféréssel, 59%-a pedig mobilinternet kapcsolattal, és 76%-a vezetékes és/vagy mobil internetkapcsolattal. Így továbbra sem elhanyagolható azon felhasználók aránya, akik nem rendelkeznek internet hozzáféréssel, és akik számára a rádióműsorok vétele az interneten keresztül nem jelent alternatívát a földfelszíni analóg rádióvételi lehetőséghez képest.
- [53] Amíg ugyanis a földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatás ingyenes az igénybe vevő fogyasztók számára, addig az internetes hozzáféréseken keresztüli rádióhallgatásnak többletköltségei vannak. A szolgáltatás igénybe vétele esetén a fogyasztót terhelik az internet hozzáférés költségei, az internet hozzáférési szolgáltatás egyszeri- illetve havidíjai, továbbá az internet hozzáféréshez szükséges eszközök ára. Így a csak földfelszíni analóg rádió műsorszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók számára az internetes hozzáféréseken keresztüli rádióhallgatás igénybevételére történő átállás többlet költségekkel járna együtt, ami szintén korlátozza a helyettesítés lehetőségét. Az internet hozzáférés költségein túlmenően a helyettesítés szempontjából további nem elhanyagolható akadályt jelent – különösen az idősebb lakosság körében – a számítógép- és internet használathoz szükséges ismeretek hiánya, ami szintén nagymértékben akadályozza az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádióműsor hallgatásának az interneten keresztül történő rádióhallgatással való helyettesítését.
- [54] A helyettesítés hiányát bizonyítja, hogy a rádióhallgatóknak csupán töredéke nyilatkozta azt, hogy hallgat az interneten keresztül rádiót, vagyis még az internet hozzáféréssel rendelkező felhasználók körében sem jellemző az internet hozzáféréseken keresztüli rádióhallgatás. A piackutatási adatok szerint 2018-ban az internet hozzáféréssel rendelkező felhasználók mindössze 13%-a nyilatkozott úgy, hogy szokott interneten keresztül rádiót hallgatni.
- [55] Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az internet hozzáféréseken keresztüli rádióhallgatás a funkcionalitás, a fogyasztói magatartás és az elérhetőség tekintetében meglévő jelentős eltérések, valamint a feltárt, a helyettesítést gátló tényezők miatt nem tekinthető az országos földfelszíni analóg műsorszórással terjesztett rádiószolgáltatások igénybe vétele helyettesítőjének.
- [56] **A fenti tényezők alapján az interneten keresztül történő rádióműsor letöltést a kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyettesítőjeként.**

1.4.1.6. Keresleti helyettesítésre vonatkozó vizsgálatok eredménye

- [57] **A kiskereskedelmi szintű helyettesítésre vonatkozóan elvégzett vizsgálatok alapján megállapítom, hogy a kiskereskedelmi piacot az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás alkotja.**

I.4.2. Kínálati helyettesítés a kiskereskedelmi piacon

- [58] Tekintettel arra, hogy a földfelszíni analóg rádió műsorszóráshoz rendelkezésre álló spektrum korlátos, – részben a korlátozott műszaki lehetőségek (frekvenciahasználat, torony elhelyezése, stb.), valamint a rendkívül nagymértékű vissza nem térülő beruházási költségek miatt – nem reális az a lehetőség, hogy valamely, jelenleg nem földfelszíni analóg műsorterjesztést végző szolgáltató belátható időn belül ki tudna építeni országos műsorterjesztésre alkalmas földfelszíni infrastruktúrát.
- [59] A helyi/körzeti földfelszíni műsorszórók elméletileg képesek lehetnének együttesen az országos lefedettséget megközelítő médiaszolgáltatás biztosítására, azonban a helyi/körzeti adókból álló hálózat és az országos adóhálózat között nincs funkcionális helyettesítés (különböző a lefedettség, a helyi adók teljesítménye kicsi, a tornyok elhelyezése nem megfelelő országos hálózat kiépítésére, interferenciaproblémák lépnek fel az azonos helyű adók között, stb.), tehát komplex műszaki akadályai vannak annak, hogy a helyi/körzeti adók együttesen helyettesítő szolgáltatást nyújtsanak a kiépült országos adóhálózat ellenében. A fentiek mellett a kínálati helyettesítést – a helyi/körzeti adók országos szolgáltatóként való piacra lépését – jogi/adminisztratív korlátok is akadályozzák, egyrészt az I.9.1. pontban leírtak alapján, illetve az Mttv. 64.§. (2) bekezdése értelmében, mely szerint országos médiaszolgáltató nem lehet hálózatba kapcsolódó médiaszolgáltató, azaz a helyi/körzeti adók hálózatba kapcsolódásával emiatt sem lenne biztosítható az országos lefedettség. Mindezek alapján az sem várható, hogy egy új, analóg műsorszórásban érdekelt piaci szereplő a helyi/körzeti adók által generált keresletre építve jelenne meg a piacon.
- [60] **A fentiek alapján megállapítottam, hogy a fennálló strukturális, jogi/adminisztratív korlátok kizárják új, az azonosított kiskereskedelmi piacon nem aktív vállalkozások belépését, ezért kínálati oldalról nem indokolt a keresleti helyettesítési vizsgálat során meghatározott piac bővítése.**

I.5. Nagykereskedelmi piac vizsgálata

- [61] A nagykereskedelmi piac meghatározása során olyan helyettesítési lehetőségeket kerestem, amelyek módosíthatják a vizsgált piac határait.

I.5.1. Keresleti helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

- [62] A nagykereskedelmi piacon a keresleti helyettesítési vizsgálatokat azokra a szolgáltatásokra vonatkozóan szükséges elvégezni, amelyek a kiskereskedelmi piacokon helyettesítő szolgáltatások. A nagykereskedelmi piacon a műsorszórás szolgáltatás vevői a médiaszolgáltatók. A helyettesítési alternatíva számukra olyan értelemben vetődik fel, hogy ha a kiinduló szolgáltatást (a földfelszíni analóg rádió műsorszórást) helyettesíteni akarnák más műsorterjesztési platformokon nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatásokkal, akkor ezen platformokon keresztül lényegében hasonló számú előfizetőhöz, lényegében azonos feltételek (ingyenes hozzáférést biztosítva és országos lefedettséggel) mellett juthatnának-e el, mint a kiinduló szolgáltatás esetén. Ez a helyettesítési lehetőség azonban csak akkor jelent reális váltási alternatívát a médiaszolgáltató számára, ha a végfogyasztó az ezeken a platformokon keresztül nyújtott szolgáltatásokat helyettesítőnek tartja, ellenkező esetben a médiaszolgáltató váltási kísérlete nem érne célt.
- [63] **A kiskereskedelmi helyettesítési vizsgálatok eredményeképpen megállapítottam, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásnak nincs helyettesítő szolgáltatása. A kiskereskedelmi helyettesíthetőség hiányában a nagykereskedelmi keresleti helyettesíthetőség lehetősége kizárható, hiszen az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás helyett más**

nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételével előállított kiskereskedelmi szolgáltatással nem lenne helyettesíthető a kiskereskedelmi piacot alkotó szolgáltatás.

I.5.2. Kínálati helyettesítés a nagykereskedelmi piacon

- [64] A kínálati helyettesítés elemzése annak a vizsgálatát jelenti, hogy egy kismértékű, de jelentős és tartós áremelkedés hatására az adott piacon nem aktív vállalkozások belátható időn belül belépnek-e a piacra²⁴. Amennyiben ilyen vállalkozások léteznek, az a keresleti helyettesítésre vonatkozó vizsgálatok során meghatározott piac határainak módosítását indokolhatja.
- [65] Tekintettel az I.4.2. pontban leírtakra, mivel a földfelszíni műsorszóráshoz rendelkezésre álló spektrum korlátos, illetve részben a korlátozott műszaki lehetőségek (frekvenciahasználat, torony elhelyezése, stb.), valamint a rendkívül nagymértékű vissza nem térülő beruházási költségek miatt, nincs olyan szolgáltató, amely belátható időn belül ki tudna építeni országos műsorterjesztésre alkalmas földfelszíni infrastruktúrát. A helyi/körzeti adók egy része ugyan maga végzi a műsorszórást, azaz rendelkezik az ehhez szükséges infrastruktúrával, de ezeknek a helyi/körzeti adóknak a teljesítménye kicsi, a tornyok elhelyezése pedig nem országos hálózat kiépítésére lett tervezve, az azonos helyű adók között interferenciaproblémák is felléphetnek²⁵. Azok a helyi/körzeti adók pedig, amelyek az Antenna Hungáriát bízzák meg a műsorszórási tevékenységgel – főleg a nagyobb városokban működő helyi/körzeti rádióadók –, pedig egyáltalán nem rendelkeznek a szükséges infrastruktúrával. Így a helyi/körzeti médiaszolgáltatók számára is jelentős addicionális beruházást igényelne a megfelelő adók, tornyok kiépítése. Figyelembe véve, hogy a helyi/körzeti adókra kiépíteni egy második hálózatot pedig önmagában nem rentábilis, ezért a vizsgált nagykereskedelmi piacon nem azonosítottam kínálati helyettesítő szolgáltatást.

I.6. „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási” szolgáltatás nagykereskedelmi piac tartalma

- [66] **A korábbiakban ismertetett részletes kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piaci helyettesítési vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási” szolgáltatás nagykereskedelmi piac tartalmát kizárólag az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási nagykereskedelmi szolgáltatás alkotja.**

I.7. A piac földrajzi kiterjedésének meghatározása

- [67] A földrajzi kiterjedés vizsgálatának a célja általában annak megállapítása, hogy az azonosított piac esetében mely földrajzi területi határokon belül lehet a versenyfeltételeket homogénnek tekinteni, figyelembe véve a keresleti és kínálati helyettesítés szempontjait is.

²⁴ A belátható idő meghatározása az adott piac jellemzőitől függ, a vizsgálat során 1-3 éves időtáv elemzésére került sor.

²⁵ Az egyes adók elhelyezése, vételkörzete bonyolult frekvenciatervezési szempontok figyelembe vételével kerül kialakításra, annak érdekében, hogy a működő adók a lehető legkisebb mértékben zavarják egymás vételkörzetét. Az adótoronyoknak meghatározott távolságon kívül kell elhelyezkedniük egymáshoz képest a minél zavartalanabb adások biztosítása érdekében.

- [68] Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás” elnevezésű nagykereskedelmi piacon egyetlen eladó található, amelynek hálózata közel országos lefedettséget biztosít a műsorszolgáltatók számára²⁶. A hálózattal lefedett terület nagysága tehát az egész ország területe.
- [69] Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás” elnevezésű nagykereskedelmi piacra vonatkozó jogi, szabályozási környezet az ország teljes területére vonatkozóan azonos, a szolgáltatásnyújtás feltételeiben földrajzi eltérések nincsenek.
- [70] Az elmondottak alapján megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás” piaca esetében a földrajzi piac Magyarország területe.

I.8. Piacmeghatározás eredményeként azonosított piac

- [71] A szolgáltatási és földrajzi piac vizsgálata után a következő piacot határoztam meg:

Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca Magyarország területén.

I.9. A piac érintettségének vizsgálata

- [72] A Bizottság a 2003/311/EC sz. Ajánlásában a „Műsorterjesztési szolgáltatás, tartalom végfelhasználók felé való eljuttatása céljából” elnevezésű nagykereskedelmi piacot az ex ante szabályozás szempontjából úgy határozta meg, mint amely nagy valószínűséggel érintett piacnak minősül, amely azt jelenti, hogy a Bizottság szükségesnek tartotta a piac vizsgálatát. A Bizottság a korábbi 2003/311/EK Ajánlás felülvizsgálata alapján kiadott 2007/879/EK Ajánlás mellékletében a vizsgált piacot nem minősítette ex ante piacsabályozási szempontból érintettnek. Az Ajánláshoz fűzött Explanatory Note 5. pontja kimondta, hogy azon piacok esetében, amelyeket a Bizottság a továbbiakban nem tart az ex ante szabályozás szempontjából érintettnek, de amelyeken valamely nemzeti szabályozó hatóság korábbi piacelemzési eljárása során jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót azonosított, illetve rá kötelezettséget rótt ki, a nemzeti szabályozó hatóságnak a piacelemzési eljárás során részletesen vizsgálnia kell a piac ex ante szabályozás szempontjából való érintettségét a hármas ex ante kritériumrendszer részletes vizsgálatával.
- [73] A 2014/710/EU Ajánlás (22) cikke szintén úgy rendelkezik, hogy a nemzeti hatóságoknak a három kritérium vizsgálatát a 2003/311/EK Bizottsági Ajánlás (1) és a 2007/879/EK Ajánlás mellékleteiben felsorolt, de ezen Ajánlás mellékletében már nem szereplő piacok esetében is el kell végezniük annak értékelése érdekében, hogy az említett nemzeti körülmények alapján ezek a piacok még mindig előzetes szabályozás alá vonható piacoknak minősülnek-e.
- [74] A piacok ex ante szabályozási szempontból való érintettségét a Bizottság három feltétel vizsgálatával állapítja meg. Ezek a következők:
1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
 2. Hatékony versenyhez való közeledés
 3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

²⁶ Az országos földfelszíni rádió műsorszórással lefedett lakosság aránya az azt igénybe vevő médiaszolgáltatók műsorai esetében eltérő, 77-100% között alakul.

A továbbiakban az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacának érintettségét vizsgáljuk a fenti kritériumok alapján.

I.9.1. Magas és tartós belépési korlátok

- [75] A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, strukturális és jogi-adminisztratív korlátok. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, ha a fennálló keresleti szint és az alkalmazott technológia jellemzői, valamint a kapcsolódó költségviszonyok alapján a piacra lépés szempontjából egyenlőtlen feltételekkel szembesül a korábban piacra lépő (és ott jelentős pozíciókat szerző vállalat) és egy később piacra lépő cég. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye.

Strukturális korlátok

- [76] A meglévő országos földfelszíni analóg rádió műsorszóró hálózat mellett egy párhuzamos hálózat kiépítése műszakilag és gazdaságilag egyaránt ésszerűtlen lenne (nehezen duplikálható infrastruktúra feletti ellenőrzés), mivel az analóg földfelszíni műsorszóráshoz szükséges infrastruktúra azonnali, teljes lefedettséget biztosító kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelyek megtérülése a jelenlegi nagykereskedelmi bevételi szint mellett még az analóg rádió műsorszórás hosszabb távú piaci jelenléte esetén is kizárt lenne. Az azonosított piacon jelen levő műsorszóró 100%-os piaci részesedéssel, valamint jelentős méret- és választékgazdaságossági előnnyel rendelkezik bármilyen potenciális új piacra lépővel szemben, hiszen meglévő infrastruktúrájával két médiaszolgáltató több műsora műsorszórását is végzi és a kiépített infrastruktúra más jellegű műsorszórást, valamint műsorszóráson kívül egyéb hírközlési szolgáltatások nyújtását is lehetővé teszi számára (pl. adatátviteli szolgáltatás, infrastruktúra-bérlés).
- [77] Figyelembe véve az azonosított piacon jelen levő műsorszóró és az esetleges új belépők közötti jelentős méret- és választékgazdaságossági eltéréseket, valamint azt a körülményt, hogy az analóg rádió műsorszórás szolgáltatás lekapcsolásáig²⁷ hátralévő időben – a kedvezőtlen növekedési kilátások, a stagnáló piaci potenciál következtében – nincs lehetőség az esetleges új belépő által eszközölt beruházások megtérülésére, megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacán” jelentős, a belépést akadályozó strukturális korlátok állnak fenn.

Jogi-adminisztratív korlátok

- [78] Az azonosított piacon jelentős jogi-adminisztratív piacra lépési korlátok azonosíthatók. Az országos műsorszórás elengedhetetlen feltétele a megfelelő frekvenciakészlet megléte. A műsorszóráshoz szükséges frekvenciák a közszolgálati rádióműsorok esetében kijelölés, a kereskedelmi rádiók esetében műsorszolgáltatási pályázatok útján kerültek értékesítésre, jelenleg azonban nincs folyamatban országos mediaszolgáltatási lehetőség gyakorlását biztosító frekvenciapályázat²⁸ (jogi korlát). A frekvenciahasználati joggal rendelkező mediaszolgáltatók és az Antenna Hungária hosszú távú műsorterjesztési szerződéseket kötöttek a műsorszórás tekintetében, ami adminisztratív korlátot jelent bármilyen új belépő számára.
- [79] A jogi-adminisztratív korlátok a strukturális korlátokat is „erősítik”, mivel a meglévő hosszú távú műsorterjesztési szerződések miatt egy párhuzamos műsorszóró hálózatot kiépítő vállalkozás számára a jelenlegi országos mediaszolgáltatók nem lennének elérhetőek, csakis a piacra újonnan belépő

²⁷ Lásd 17. lábjegyzet.

²⁸ A közszolgálati rádiók frekvenciahasználati engedélye 2018-ban újabb 5 évre meghosszabbításra került. Az új országos kereskedelmi rádió, a Retro Rádió frekvenciahasználati engedélye 2025.05. 26-ig érvényes.

országos rádiókat tudná kiszolgálni. A jelenlegi piaci körülmények között, az alacsony kereslet miatt azonban nem várható az új hálózat költséghatékony működtetését és a megfelelő megtérülést biztosító új, országos analóg rádió műsorszórást igénybe vevő médiaszolgáltató megjelenése, amely számára további korlátot jelent az is, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorterjesztés céljára igénybe vehető frekvencia sáv jelenleg telített, nincs olyan szabad frekvencia, amelyet egy új országos rádió használhatna²⁹.

- [80] **Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piacon mind a strukturális, mind a jogi-adminisztratív korlátok jelentősek, egymást erősítik, és gyakorlatilag megakadályozzák a piacra lépést.**

I.9.2. A hatékony versenyhez való közeledés helyzete az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás piacán

- [81] A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor állna fenn, ha az adott piacon a külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné. Ennek megfelelően a hatékony versenyhez való közeledés vizsgálata során annak az áttekintése szükséges, hogy léteznek-e olyan piaci mechanizmusok, amelyek a verseny erősödésére utalnak, illetve csökkentik az előző pontban azonosított belépési korlátok szerepét.
- [82] A piaci részesedés vizsgálata azt mutatja, hogy az azonosított piacon jelen levő műsorszóró vállalkozás 100%-os piaci részesedésében a szabályozási időszak alatt nem várható változás. Ugyan a kétszereplős vevői oldalon a vevőkoncentráció magas és a vállalkozások mérete is jelentősnek mondható, mégsem beszélhetünk egyenlő felek közötti megállapodásról, mivel a vevőknek alapvető gazdasági tevékenységükhöz nélkülözhetetlen erőforrás kapcsán kell megállapodniuk az eladóval, aki – bár ezt a szolgáltatását más szereplőnek értékesíteni nem tudná, de tekintettel arra, hogy a vevőkkel ellentétben több tevékenységet folytat, – nincs ugyanolyan kényszerhelyzetben mint a médiaszolgáltatási kötelezettséggel bíró vevői oldal, amely csak a monopol helyzetben lévő eladótól tudja igénybe venni a szolgáltatást. A médiaszolgáltatási jogosultság a Médiatanács által kerül kiosztásra, melynek során a Hatóság műsorszolgáltatási szerződést köt a nyertes médiaszolgáltatóval. A médiaszolgáltatáshoz szükséges frekvenciahasználati jog szintén a médiaszolgáltatási jogosultsággal rendelkezőt illeti. A szolgáltatásnyújtás megkezdésének előfeltétele a rádióengedélyeztetési eljárás lebonyolítása, amelyet a médiaszolgáltatási jogosultságot elnyerő jogi személy vagy annak megbízottja bonyolíthat le. **(Üzleti titok)** Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatást a médiaszolgáltatási jogosultságot elnyerő jogi személy önmaga is nyújthatja, illetve azzal bárkit megbízhat, de mivel valójában kizárólag az Antenna Hungária rendelkezik az országos földfelszíni analóg rádió műsorszóráshoz szükséges infrastruktúrával, ezért a médiaszolgáltatási jogosultságot elnyerő csak a monopolhelyzetben lévő Antenna Hungáriától tudja igénybe venni a szolgáltatást. A monopolhelyzet tehát lehetővé teszi, hogy szabályozás hiányában a vállalkozás tartósan a kompetitív szint felett állapítsa meg árait. Az előző pontban azonosított strukturális és jogi-adminisztratív korlátok tartósan fennmaradnak, sem a nehezen duplikálható infrastruktúra feletti ellenőrzés, sem a frekvencia szűkösségből fakadó jogi korlátok tekintetében nem várható változás, ennek megfelelően új piaci szereplő belépésére (potenciális verseny) sem lehet számítani az előzetekintő időtávon.

²⁹ Frekvenciasávok Nemzeti Felosztási Táblázata.

[83] **Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piacon nincs esély a hatékony verseny irányába történő elmozdulásra.**

I.9.3. A versenyjogi (ex post) eszközök alkalmazásának elégtelensége az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás piacán

[84] Az előzőekben ismertetett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piac a belépést megakadályozó strukturális és jogi-adminisztratív korlátokkal rendelkezik, és hosszabb távon sincs esély a hatékony verseny irányába történő elmozdulásra. Az ex ante szabályozási szempontból való érintettség megállapításához azonban szükséges annak a vizsgálata, hogy az ex post versenyszabályozási eszközök nem alkalmasak a piaci probléma kezelésére.

[85] Az Európai Bizottság Ajánlásához fűzött Explanatory Note 2.2. (iii) pontja a következő szempontokat említi, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendőek. Ezek az esetek:

- piaci problémának megfelelő szabályozói beavatkozás összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.);
- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek;
- a szabályozási környezet kiszámíthatósága kiemelkedő jelentőségű.

A feladat összetettsége

[86] Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” jelentős belépési korlátokkal jellemezhető, az eladói oldalon egyszereplős a piac. A hírközlési piacon meglehetősen gyakori ez a piaci szerkezet, amely a magas elsüllyedt költségek, a méretgazdaságossági hatások (természetes monopolhelyzet), vagy az adminisztratív belépési korlátok következtében egyaránt előfordulhat. Az ilyen szerkezetű piacokon potenciálisan felmerülő piaci torzulások részben strukturális jellegűek lehetnek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak és általában érintik az árakat is. A versenykorlátozás számos módon megvalósulhat, a szolgáltatásnyújtástól való elzárkózástól kezdve az árjellegű (túlzó árazás, árdiszkrimináció stb.) versenykorlátozó magatartásformákon keresztül a nem árjellegű (pl. indokolatlan előírások stb.) versenykorlátozó eszközök alkalmazásáig. A felsorolt piactorzító magatartásformák legtöbbje esetében a szabályozói beavatkozás, a piaci probléma orvoslása speciális iparági (műszaki, közgazdasági /számviteli, jogi) ismereteket igényel. A szolgáltatásnyújtástól való elzárkózás, mint lehetséges piactorzító magatartásforma esetében például szükséges lehet a szolgáltatásnyújtás részletes műszaki, jogi feltételeinek előírása. Az árjellegű piactorzító magatartásformák kezelése esetében pedig költségalapú díjak kialakítására, számviteli kimutatások készítésére vonatkozó részletes költségszámítási szabályok alkalmazását előíró kötelezettség kirovása, illetve az előírt költségszámítási szabályok alapján benyújtott díjak és azokat alátámasztó költségszámítások időről-időre történő ellenőrzése válhat szükségessé. Ezekre a bonyolult ismeretekre a versenyjog alkalmazása során általában nincs szükség, illetve, ha ilyen jellegű vizsgálatokat a versenyfelügyeleti ellenőrzés során végeznek is, arra általában valamely versenysérelem kivizsgálása menetében utólag, célszerűen jelentős külső erőforrások felhasználásával kerül sor.

[87] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy a vizsgált piac esetében a potenciális piaci problémának megfelelő szabályozói beavatkozás és ellenőrzés olyan összetett, bonyolult feladat, amely speciális, ágazati jellegű műszaki-jogi-közgazdasági ismereteket igényel.**

Isméltődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek

- [88] Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” esetében a korábban ismertett vizsgálatok alapján hosszabb távon sem valószínűsíthető, hogy a piac elmozdul a hatékony verseny irányába. Ennek megfelelően a potenciális versenytorzító magatartásformák kezelése és a kötelezettségek betartásának ellenőrzése folyamatos és ismétlődő szabályozói beavatkozást igényelhet. Az ex post versenyszabályozás esetén, amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.
- [89] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy a vizsgált piac esetében a potenciális piaci problémának megfelelő szabályozói beavatkozás és ellenőrzés ismétlődő, időigényes és speciális ágazati szakértelmet igénylő feladatok végrehajtását igényli, amely hatékonyan az ex ante szabályozás keretében valósítható meg.**

A szabályozási környezet kiszámíthatósága

- [90] A gazdálkodás feltételeinek, a piaci környezetnek a kiszámíthatósága elsőrendű fontosságú a piaci szereplők számára az üzleti tervezés szempontjából. Szabályozott piacok esetében a szabályozásnak kiemelt szerepe van a kiszámíthatóság megteremtésében. Ebben a tekintetben a versenyjog általános jellegű ugyan, de minden egyes eset megítélése egyedi, a vizsgált visszaélés bizonyításától és súlyosságától függő kimenetelű, ezzel szemben az ex ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó gazdasági erőfölénnyel rendelkezik még nem elegendő valamely kötelezettség kirovásához. Ehhez bizonyítani kell, hogy a gazdasági erőfölénnyel történő visszaélés megtörtént. Ezzel szemben a jelentős piaci erővel való visszaélés bizonyítása az ex ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent a piaci szereplők számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem. Különösen igaz ez a több időszakot átívelő előrettekintő árszabályozás esetén – amely a vizsgált piacon is releváns szabályozói eszköz –, hiszen kiemelten fontos a piaci szereplők számára, hogy átlátható és jól tervezhető legyen számukra a piacon alkalmazandó ár.
- [91] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy a vizsgált piac esetében a kiszámítható szabályozói környezet az ex ante szabályozáson keresztül alakítható ki hatékonyan.**

I.9.4. Érintett piac

- [92] **A hármas kritérium teszt elvégzése után megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nagykereskedelmi piaca Magyarország területén” piac szabályozási szempontból érintett piacnak tekintendő.**

II. PIACELEMZÉS, JELENTŐS PIACI ERŐVEL RENDELKEZŐ SZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSA

II.1. Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

- [93] A piacmeghatározás során megállapítottam, hogy az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca Magyarország területén” piac piacszabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért szükséges az érintett piacra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése, és szükség esetén jelentős piaci erejű szolgáltató(k) kijelölése.
- [94] A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: JPE szolgáltató) – összhangban az Eht. 62. § (3) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: önálló erőfölény) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: közös erőfölény) gazdasági erőfölényben van. A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.
- [95] A piac elemzése során az Iránymutatás³⁰ 58. pontjában felsorolt, a piaci erő megítéléséhez szükséges következő szempontok figyelembevételével jártam el:
- piaci részesedés,
 - a vállalkozás abszolút és relatív mérete,
 - nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés,
 - technológiai vagy kereskedelmi előny vagy fölény,
 - kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje,
 - könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz,
 - termék/szolgáltatási diverzifikáció
 - méretgazdaságosság,
 - választékgazdaságosság,
 - közvetlen vagy közvetett hálózati hatások,
 - vertikális integráció,
 - fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat,
 - hosszú távú és fenntartható hozzáférési megállapodások megkötése,
 - más piaci szereplőkkel létrehozott szerződéses kapcsolat³¹,
 - a potenciális verseny hiánya,

³⁰ Guidelines on market analysis and the assessment of significant market power under the EU regulatory framework for electronic communications networks and services (2018/C 159/01)

³¹ Az Iránymutatásban megjelenő új szempont jelen piac vonatkozásában nem bír érdemi relevanciával. A szempontnak megfelelő szerződéses kapcsolatok nem jellemzik a piacot.

- a piacralépés akadályai,
- a piaci terjeszkedés korlátai.

[96] A felsorolt szempontok eltérő relevanciával bírnak az érintett piac vizsgálata szempontjából, a teljesség igénye miatt azonban a kevésbé releváns kritériumok vizsgálatával is foglalkoztam, amelynek során indokoltam, hogy miért tekintem e szempontokat az érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek.

II.2. Önálló erőfölény értékelése

[97] Az Iránymutatás 58. pontjában felsorolt elemzési szempontok eltérő relevanciával bírnak a vizsgált piacokon. A II.1. pontban ismertetett szempontok közül a következő szempontok vizsgálata – azok jelentőségére tekintettel – kiemelt volt:

- piaci részesedés,
- kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje,
- potenciális verseny hiánya, a terjeszkedés akadályai,
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett,
- hosszútávú és fenntartható hozzáférési megállapodások kötése.

[98] Az elemzés során ugyanakkor, a teljesség igénye miatt, az összes többi szempontot is megvizsgáltam. Ezek vizsgálatának eredményeként a Határozat azt is indokolja, hogy miért tekinti az egyes szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában jelentősnek vagy kevésbé jelentősnek.

II.2.1. Jelentős szempontok

II.2.1.1. Piaci részesedések

[99] A piaci részesedés vizsgálatának kiemelt szerepe van a jelentős piaci erő megítélése szempontjából. A vizsgált piac esetében elmondható, hogy egyetlen eladó szolgáltató van jelen az azonosított nagykereskedelmi piacon, az Antenna Hungária, melynek 2016-ban **Üzleti titok**, 2017-ben **Üzleti titok** nettó árbevétele származott országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásból³² A társaság piaci részesedése 100% akár árbevétel, akár naturália alapú mutatót vizsgálunk. Ennek megfelelően az Antenna Hungária monopolhelyzetűnek tekintendő, amely már önmagában megalapozza a szolgáltató jelentős piaci erejűvé nyilvánítását³³.

II.2.1.2. A kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

[100] Kiegyenlítő vásárlóerőről akkor beszélünk, ha valamely szolgáltatás vásárlója megfelelő érdekérvényesítő erővel rendelkezik ahhoz, hogy az eladó szolgáltatóra nyomást gyakoroljon az árai vagy más szolgáltatási feltételeinek meghatározása során. A kiegyenlítő vásárlóerő legtöbbször abból

³² Az Antenna Hungáriának 2016-ig **Üzleti titok** nettó árbevétele származott országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásból. Megjegyzendő, hogy 2017-ben – a korábbiakkal ellentétben – csak egy vevő, a Magyar Rádió Zrt. vette igénybe a szolgáltatást.

³³ Az Iránymutatás 55. pontja alapján kivételes esetektől eltekintve a már eldöntött jogesetek alapján a nagyon nagy - 50%-ot meghaladó – piaci részesedés önmagában bizonyíték a domináns helyzet meglétére, különösen akkor, ha minél nagyobb és minél tovább áll fenn.

származik, hogy a szolgáltatás vásárlója az eladó értékesítésének jelentős részét képviseli. Jelen esetben – az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacán – a vásárlók rádió médiaszolgáltatók, a megvásárolt szolgáltatás pedig az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás. Vevőoldali kiegyenlítő vásárlóerő alatt tehát a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybevétele) képesek átállni, ha a szolgáltató árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szolgáltatás feltételeit.

[101] A kiegyenlítő vásárlóerő megítélése során segítséget jelent a következő szempontok vizsgálata:

- vevőkoncentráció,
- a szolgáltatóváltás költsége,
- a vevői árrugalmasság,
- a fogyasztói informáltság.

[102] A fenti szempontok vizsgálata előtt szükséges kiemelni, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás piacán a kiegyenlítő vásárlóerő, mint érdekérvényesítő erő alkalmazhatóságát jelentősen szűkíti a piacon a vevők szempontjából fennálló kényszerhelyzet. A vevői oldalon található rádió médiaszolgáltatókat meghatározott időtartamra szóló médiaszolgáltatási kötelezettség terheli, meghatározott lefedettség biztosításával. További kényszert jelent, hogy az analóg földfelszíni rádió műsorszórás nélkül a rádió médiaszolgáltatók nem lennének képesek eljuttatni műsorukat a legtöbb hallgatóhoz (tekintettel arra, hogy a nem földfelszíni rádió műsorszórás igénybevételével történő rádióhallgatás piaci súlya elhanyagolható), ami jelentős reklámbevétel kiesést okozna számukra.

Vevőkoncentráció

[103] A vevőkoncentráció a nagy felhasználók arányát mutatja az adott szolgáltatásból származó árbevételben. Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórást tekintve elmondható, hogy a vásárlói oldalon jelentős árbevételű és méretű vállalkozások állnak és a vevőkoncentráció magas³⁴. Ami tehát a méretet és a vevőkoncentrációt illeti, első látásra egyenlő felek alakjáról lehetne szó. Tekintettel arra azonban, hogy a vevői oldal szereplői számára alapvető gazdasági tevékenységükhöz nélkülözhetetlen szolgáltatáshoz való hozzáféréstől van szó, a médiaszolgáltatási kötelezettség következtében fennálló kényszerhelyzet szinte nullára csökkenti a vevők alkuerejét. Ezért a vevőkoncentrációból esetlegesen származó kiegyenlítő vásárlóerő érvényesülése lehetetlenné válik.

A szolgáltatóváltás költsége

[104] A kiegyenlítő vásárlóerő létezése szempontjából fontos, hogy a vásárló kezében legvégső eszközként ott legyen a szolgáltatóváltás lehetősége. Ez a lehetőség visszatarthatja a szolgáltatás nyújtóját az esetleges áremeléstől. A szolgáltatóváltáshoz azonban helyettesítési lehetőségre van szükség, ami az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás esetén a gyakorlatban nem létezik. A rádió médiaszolgáltatók a [102] szakaszban elmondottak alapján vásárlói kényszerhelyzetben vannak, más országos műsorszórásra képes vállalkozás nincs jelen a piacon és megjelenése nem is várható (potenciális verseny hiánya). A médiaszolgáltatók számára pedig nem gazdaságos és adminisztratív okokból is korlátokba ütközik a saját műsorszóró hálózat kiépítése (pl. frekvenciakijelölés, **Üzleti titok**),

³⁴ 2016. november 19-ig 2 vevő volt a piacon, (a Magyar Rádió Zrt., valamint az Advenio Műsorszolgáltató Zrt). Ezt követően 2018. május 22-ig csak egy vevője - a Magyar Rádió Zrt. - volt az Antenna Hungáriának. A *Retro Rádió* néven működő új országos kereskedelmi rádió piacra lépését követően ismét 2 vevő van a piacon.

ennek megfelelően az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás esetében a vevők számára nincs helyettesítési lehetőség, így a szolgáltatóváltás lehetősége sem képes korlátozni az eladó erejét.

Vevői árrugalmasság

- [105] A vevő számára nemcsak a szolgáltatóváltás szolgálhat eszközként vásárlóerejének érvényesítése során, hanem az általa keresett mennyiség visszafogásával is reagálhat az esetleges áremelésre, erre azonban az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás esetén a [102] szakaszban ismertetett kényszerhelyzet miatt nincs lehetőség.

Fogyasztói informáltság

- [106] A vevők (ebben az esetben az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórást igénybe vevő rádió médiaszolgáltatók) tájékozottsága abban az esetben segíthetné a kiegyenlítő vásárlóerő érvényesülését, amennyiben ténylegesen lehetséges volna a szolgáltatás helyettesítése. Korábban azonban már megállapítást nyert, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórásnak nincs helyettesítője. Így tehát a szolgáltatók nem tudnak alternatív lehetőségeket felkutatni.
- [107] **A felsorolt szempontok vizsgálata után megállapítottam, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás piacán nincs olyan kiegyenlítő vásárlóerő, amely nyomást gyakorolna az Antenna Hungáriára a nagykereskedelmi díjak, illetve egyéb szerződéses feltételek meghatározása során.**

II.2.1.3. A potenciális verseny hiánya, a terjeszkedés akadályai

- [108] Potenciális verseny akkor áll fenn, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. Tehát a potenciális verseny a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető. Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatarthatja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy áraikat jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartásuk). A potenciális verseny elemzése első lépésben a belépési korlátok vizsgálatát követeli meg. Az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca” elnevezésű piaccal kapcsolatban a piacmeghatározás keretében, a kínálati helyettesítés vizsgálata, valamint a piac érintettségének megállapítása kapcsán (I.9.1. pont) már sor került a belépési korlátok vizsgálatára.
- [109] A vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy az Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacán Magyarország területén mind a strukturális, mind a jogi-adminisztratív korlátok jelentősek, így gyakorlatilag megakadályozzák a piacra lépést. A belépési korlátok a piacelemzés előrettekintő időtávján is fennmaradnak. Ennek megfelelően a potenciális verseny nem korlátozza az Antenna Hungária piaci erejét, a belépés akadályozottsága miatt pedig értelemszerűen a piaci terjeszkedés lehetősége is kizárt ebben az esetben.
- [110] **Megállapítottam, hogy a potenciális verseny hiánya és a terjeszkedés lehetőségének akadályai miatt e két tényező nem korlátozza a jelentős piaci erő kialakulásának lehetőségét a vizsgált piacon.**

II.2.1.4. Ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett

- [111] Az infrastruktúra, mint belépési korlát számbavétele már a piac meghatározása során megtörtént. Megállapítottam, hogy az analóg földfelszíni műsorszóráshoz szükséges infrastruktúra kiépítése magas elsüllyedt költségekkel jár, amelynek megtérülése a jelenlegi nagykereskedelmi bevételi szint mellett még az analóg rádió műsorszórás hosszabb távú piaci jelenléte esetén is kizárt. Párhuzamos infrastruktúra kiépítése tehát mindamellett, hogy a piaci belépést jogi-adminisztratív korlátok is

akadályozzák, műszakilag és gazdaságilag is ésszerűtlen. Az analóg földfelszíni műsorszóró hálózat tehát nehezen megkettőzhető infrastruktúrájának számít, amelynek tulajdonlása, illetve ellenőrzése erősíti a szolgáltató piaci erejét.

- [112] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés erősíti az Antenna Hungária erőfölényes helyzetét.**

II.2.1.5. Hosszútávú és fenntartható hozzáférési megállapodások kötése

- [113] Az azonosított piac kevés szereplős nagykereskedelmi piac, amelyen a megállapodások szinte minden esetben szolgáltatói tárgyalások eredményeként jönnek létre. Az országos vételkörzetű, analóg földfelszíni műsorszórás útján megvalósuló rádiós médiaszolgáltatási jogosultságot elnyerő médiaszolgáltatók (amelyeket meghatározott időtartamra szóló médiaszolgáltatási kötelezettség terhel) hosszú távú műsorterjesztési szerződéseket kötnek a műsorterjesztést végző szolgáltatóval³⁵, amely jelenleg az Antenna Hungária, és amely az egyetlen eladó a piacon. A médiaszolgáltatókkal megkötött hosszú távú műsorterjesztési szerződések adminisztratív korlátot jelentenek bármilyen új belépő számára, így szintén hozzájárulnak az eladói oldalon egyszereplős piaci struktúra fennmaradásához.

- [114] **A fentiek alapján megállapítottam, hogy a hosszútávú és fenntartható hozzáférési megállapodások kötése elősegíti az Antenna Hungária piaci erőfölényes helyzetének fenntartását a vizsgált piacon.**

II.2.2. További szempontok

- [115] Az Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca Magyarország területén eladói oldalról egyszereplős, ahol az Antenna Hungária 100%-os piaci részesedéssel rendelkezik, ezért a vizsgálatra ajánlott szempontok közül azok, amelyek valamilyen módon két, a piacon hasonló szerepben lévő piaci szereplő közötti viszonyra utalnak és a piaci helyzetüket, erejüket hasonlítják össze, a jelentős piaci erő megítélése során kevésbé jelentősek. Ezen szempontok az alábbiak:

II.2.2.1. A vállalkozás abszolút és relatív mérete

- [116] A jelentős piaci erő megítélése szempontjából fontos lehet a vállalkozás méretének vizsgálata, hiszen a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előny szerzésre.
- [117] Az Antenna Hungária fontosabb pénzügyi adatai³⁶ a 2017. és 2018. naptári évre vonatkozóan:

Tétel	2017	2018
Összes eszköz	97 718	107 083
Értékesítés nettó bevétele	45 571	38 909
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	1 753	1 245
Adózott eredmény	1 557	1 043

1. táblázat: Az Antenna Hungária pénzügyi adatai (millió Ft)

³⁵ A Médiatekhatározattól elnyert médiaszolgáltatási jogosultság tartalmazza, hogy milyen frekvenciákon és telephelyeken engedélyezett a szolgáltatás. **Üzleti titok.**

³⁶ A közölt adatok az Antenna Hungária honlapján hozzáférhető, 2018. évre vonatkozó éves beszámolójából származnak. (<http://ahr.hu/files/static-page/20151009163629/ah-konszolidalt-beszamolo-2018.pdf>)

- [118] Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás esetében azonban (eladói oldalon) egyszereplős piacról beszélhetünk, ahol az előnyszerzés (versenyársak híján) nem értelmezhető.

II.2.2.2. Technológiai előnyök vagy technológiai felsőbbrendűség

- [119] Technológiai előnyről akkor beszélhetünk, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi egy vagy több szolgáltatás olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását. Ez a szempont tehát elsősorban több szolgáltató viszonyában értelmezhető. Mivel az Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacán Magyarország területén a kínálati oldalon egyetlen, 100%-os részesedéssel rendelkező vállalkozás található, ilyen összehasonlítás nem értelmezhető.

II.2.2.3. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

- [120] A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz való könnyebb hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja. Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből piaci előnye származhat. Egy olyan piacon azonban, ahol egyetlen eladó található, ilyen piaci előny nem értelmezhető.

II.2.2.4. Áru és szolgáltatási diverzifikáció

- [121] A szolgáltatási diverzifikáció azt a gyakorlatot takarja, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat csomagban, más szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók összekötik más piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételével. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre. A vizsgált piacon – mivel egyetlen eladó van – ez az előnyszerzés nem értelmezhető.

II.2.2.5. Méretgazdaságosság

- [122] A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. Ez a jelenség a fix költségek jelenlétének köszönhető. Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek. Amint azonban a kezdeti beruházások időben távolodnak, ez a hatás csökken. Fentiekől függetlenül, ez a piaci előny jelen esetben nem értelmezhető az érintett piacon, hiszen eladói oldalon egyetlen szereplő található.

II.2.2.6. Választékgazdaságosság

- [123] Választékgazdaságosságról akkor beszélünk, ha több terméket vagy szolgáltatást közös termelési folyamatban állítanak elő. Ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piaci előny szerzésére. A piaci előny itt (ugyanúgy, mint a méretgazdaságosságnál) sem értelmezhető, hiszen egyetlen eladó van jelen a piacon.

II.2.2.7. Vertikális integráció

- [124] A vertikális integráció megvalósulása esetén arról beszélünk, hogy egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre. A piacmeghatározás során kapcsolódó kiskereskedelmi piacként az „országos analóg földfelszíni rádió műsorszórás kiskereskedelmi piacát” azonosítottam, ahol a végfelhasználók médiaszolgáltatás fogyasztása érdekében az Eht. 188. § 75. pontjában szereplő műsorszórást (beleértve az I.3. pontban kiinduló szolgáltatásként meghatározott elektronikus hírközlési szolgáltatást is) tartalmazó kiskereskedelmi szolgáltatást vesznek igénybe. Ezen a piacon eladóként nem jelenik meg az Antenna Hungária, ennek megfelelően a vertikális integrációból fakadó piaci előnyszerzés a vizsgált piacon nem értelmezhető.

II.2.2.8. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

- [125] A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) lehet szerepe a piaci erő megítélése szempontjából. Az azonosított piac kevés szereplős nagykereskedelmi piac, amelyen a megállapodások szinte minden esetben szolgáltatói tárgyalások eredményeként jönnek létre. Ennek megfelelően a fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatból származó piaci előnyszerzés az azonosított piacon nem értelmezhető.

II.2.2.9. Közvetlen vagy közvetett hálózati hatások

- [126] Közvetlen hálózati hatások abban az esetben merülnek fel, ha a fogyasztó számára egy termékből vagy szolgáltatásból eredő érték abból származik, hogy mások megnövekedett mértékben használnak ilyen termékeket/szolgáltatásokat. Közvetett hálózati hatások pedig akkor állnak fenn, amikor az ilyen megnövekedett érték egy kiegészítő termék vagy szolgáltatás megnövekedett használatából származik.
- [127] Ez a szempont elsősorban a kiskereskedelmi piacokon bír jelentőséggel a piaci erő megítélése szempontjából, mivel ezeken a piacokon mutatható ki a megnövekedett használatból származó érték a fogyasztó számára. A hálózati hatás kapcsán nem azonosítható azonban olyan kizárólagos tartalom és jelentős kiterjedés, ami a pozitív externáliák kiváltó oka lehetne, ezért a közvetlen és/vagy közvetett hálózati hatások nem értelmezhetők a vizsgált piacon.

II.3. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítása az érintett piacon

- [128] Az érintett piacon az Antenna Hungária esetében a 100%-os piaci részesedés önmagában megalapozza a jelentős piaci erejű minősítést és a további kritériumok vizsgálata során sem tártam fel a piaci erőt lényegesen korlátozó tényezőt.
- [129] **Ennek megfelelően az érintett piacon a fenti kritériumok vizsgálata alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosítottam az Antenna Hungáriát.**

II.4. Közös erőfölény vizsgálata

- [130] Vizsgáltam annak lehetőségét, hogy két, vagy több – versenyjogi értelemben – független vállalkozás azonos érintett piacon történő, azonos időn belüli tevékenysége, magatartása megvalósítja-e a közös erőfölény tényállását.

- [131] A Bizottság Iránymutatását is figyelembe véve, közös erőfölény akkor alakul ki, ha két, vagy több vállalkozás versenytársaikkal és vevőikkel, végső soron a fogyasztókkal szemben lényegében ugyanolyan helyzetben van, mint amilyenben egyetlen erőfölényben lévő vállalkozás lenne. Ehhez természetesen szükséges a közös érdekelttség, tehát az érintett vállalkozásoknak érdekében áll a többi, érintett piacon levő szolgáltatóval szemben közösen erőfölényes helyzet kialakítása (pl. többiek kizorítása). Ebből természetesen az is következik, hogy az érintett két, vagy több vállalkozás között nincs hatékony verseny az érintett piacon (pl. a piac felosztása).
- [132] Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nyújtása tekintetében az azonosított piacon egyetlen eladó található, így a közös erőfölény kialakulása fogalmilag kizárt.
- [133] **Az elmondottak alapján nem állapítottam meg közös erőfölényt, ennek megfelelően nem azonosítottam közös erőfölényben lévő szolgáltatókat az érintett piacon.**

III. KÖTELEZETTSÉGEK MEGÁLLAPÍTÁSA

- [134] Az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontja alapján az Elnök a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, szolgáltatókra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erejű szolgáltatóra korábban a határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt.
- [135] A kötelezettségek megállapítása az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírás a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:
- versenyt korlátozó akadályok azonosítása,
 - versenyt korlátozó akadályok által indokolt és arányos kötelezettségek értékelése,
 - kötelezettségek meghatározása.
- [136] A kötelezettségek az Eht. 2. §-ában meghatározott célok, ezen belül elsősorban az Eht. 2. § e), f) és g) pontjaiban foglalt szabályozási célok megvalósulását támogatják. A kirótt kötelezettségeknek biztosítaniuk kell az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

III.1. Versenyt korlátozó akadályok azonosítása

- [137] Az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt előírás első lépésben a versenyt korlátozó akadályok azonosítását teszi szükségessé. Versenyt korlátozó akadálnak tekinthető minden olyan lehetséges piaci magatartásforma, vagy gyakorlat, amely alkalmas lehet a verseny korlátozására, így különösen a versenytársak piacról való kiszorítására (vagy belépésének megakadályozására), illetve a fogyasztók kizsákmányolására. Ilyen piaci magatartásformák, gyakorlatok kialakulására akkor van lehetőség, ha egy vállalkozás valamely piacon jelentős piaci erővel rendelkezik, ami lehetővé teszi számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa. A versenyt korlátozó magatartásformát a jelentős piaci erejű szolgáltató nemcsak azon a piacon folytathatja, ahol jelentős piaci erővel rendelkezik, hanem a – vertikálisan vagy horizontálisan – kapcsolódó piacokon is, ennek megfelelően a versenyt korlátozó piaci gyakorlat hatásai a kapcsolódó piacokon is jelentkezhetnek.
- [138] A piacmeghatározás alapján azonosított piacon történt piacelemzés során megállapítottam, hogy az érintett piacon van egy szolgáltató, amely az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa. Ez azt jelenti, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatónak szabályozás hiányában lehetősége van arra, hogy versenyt korlátozó magatartást folytasson. Az egyes lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák vizsgálata megköveteli mind a lehetséges magatartásforma, mind a piaci hatás vizsgálatát.

III.1.1. A hozzáférés megtagadása

- [139] A hozzáférés megtagadása, mint versenyt korlátozó magatartásforma, azt a gyakorlatot takarja, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató megtagadja a hozzáférést valamely általa ellenőrzött és valamilyen

szempontból³⁷ szűk keresztmetszetet jelentő – a kiskereskedelmi szolgáltatásnyújtáshoz, illetve a piaci versenyben való helyálláshoz elengedhetetlenül szükséges – hálózati elemhez, illetve szolgáltatáshoz. A hozzáférés megtagadása azt az esetet is magában foglalja, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató ugyan közvetlenül nem zárkózik el a hozzáférés biztosításától, de olyan észszerűtlen feltételeket támaszt, ami egyenértékű a hozzáférés megtagadásával. A hozzáférés megtagadása alkalmas lehet a piaci belépés megakadályozására, illetve a piacon esetlegesen már jelen lévő szolgáltatók kiszorítására, ami a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon is korlátozhatja a piaci versenyt.

- [140] A piac érintettségének vizsgálata során az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piacán magas, a belépést akadályozó strukturális és jogi-adminisztratív korlátokat azonosítottam. A piaci erő megítéléséhez szükséges szempontok vizsgálata során megállapítottam továbbá, hogy a hozzáférés vásárlói (a médiaszolgáltatók) számára a gyakorlatban nincs lehetőség a szolgáltatóváltásra, hiszen saját műsorszóró hálózat kialakítása nem gazdaságos és adminisztratív okokból is korlátokba ütközik, valamint más országos földfelszíni analóg műsorszórásra képes vállalkozás nincs jelen a piacon és megjelenése nem is várható (potenciális verseny hiánya). Ugyan a műsorszóró hálózat tulajdonosának, a hozzáférés eladójának érdekében áll a műsorszórási szolgáltatásának értékesítése, hiszen ezt a szolgáltatását más szereplőnek értékesíteni nem tudná, de tekintettel arra, hogy a vevői oldalon több vevő van, és az eladó – tekintettel arra, hogy a vevőkkel ellentétben több tevékenységet folytat – nincs ugyanolyan kényszerhelyzetben mint a médiaszolgáltatási kötelezettséggel bíró vevői oldal, amely csak a monopol helyzetben lévő eladótól tudja igénybe venni a szolgáltatást, ezért nem zárható ki, hogy valamely vevővel szemben a hozzáférést megtagadja, vagy azzal hitelesen fenyegetsen.
- [141] A leírtak alapján megállapítottam, hogy a hozzáférés megtagadása, mint versenyt korlátozó lehetséges magatartásforma szabályozás hiányában az előrettekintő időtávon is előfordulhat az érintett piacon, a magatartásforma előfordulásának lehetősége az előrettekintő időtávon is tartósan fennmarad. A hozzáférési jogosultság biztosítása, az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásának előírása (Eht. 106. §) nélkül az elemzés időpontjában fennálló piaci körülmények mellett a jelentős piaci erővel rendelkezőként azonosított szolgáltató képes lehet arra, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatásnyújtástól való elzárkózással visszaéljen jelentős piaci erejével.

III.1.2. Árjellegű versenytorzító magatartások

- [142] A hozzáférési jogosultság biztosítása mellett is bekövetkezhet a piaci verseny árjellegű eszközökkel történő torzítása, ami növelheti a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybevevő versenytársak költségeit, ronthatja az allokációs mechanizmusok hatékonyságát, továbbá kedvezőtlen fogyasztói, jóléti hatásokat idézhet elő. A vizsgált piacon lehetséges árjellegű versenytorzító magatartások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

III.1.2.1. Túlzó árazás

- [143] Túlzó árazás esetén a jelentős piaci erejű szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás árát a tényleges költségeit (beleértve az elvárt megtérülést) meghaladó módon állapítja meg. Az így kialakított ár magasabb profitot eredményez a jelentős piaci erejű szolgáltatónak, mint amelyet a versenyző piacon képes volna elérni.

³⁷ Pl. a szűk keresztmetszetet jelentő szolgáltatás nyújtásához kizárólagos jogok kapcsolódnak, vagy valamely infrastruktúra elem gazdaságosan nem megkettőzhető.

- [144] A túlzó árazás, mint versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. A túlzó árazás megvalósulása közvetlenül növeli a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő médiaszolgáltatók költségeit. A hozzáférési jogosultság biztosítására, az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására kötelezett jelentős piaci erejű szolgáltató képes lehet a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére, tekintettel arra, hogy a vevők médiaszolgáltatási kötelezettségéből adódóan a vevői oldal szereplői számára alapvető gazdasági tevékenységükhöz nélkülözhetetlen szolgáltatáshoz való hozzáférésről van szó.
- [145] A leírtak alapján megállapítottam, hogy a túlzó árazás szabályozás hiányában az előrettekintő időtávon is előfordulhat az érintett piacon.

III.1.2.2. Árdiszkrimináció

- [146] Árdiszkrimináció akkor áll fenn, ha két vagy több termék, vagy szolgáltatás előállítási költségének az alkalmazott árhoz viszonyított aránya eltér. Az árdiszkrimináció egyrészt jelentheti azt, hogy a vertikálisan integrált, vagy vállalatcsoporton belüli kiskereskedelmi szolgáltatási területtel rendelkező jelentős piaci erejű szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatást eltérő áron értékesíti a vertikálisan integrált, vagy vállalatcsoporton belüli kiskereskedelmi szolgáltatási területe és a versenytársak számára, másrészt azt is, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató különböző díjakat érvényesít a különböző versenytársak felé. Árdiszkrimináció érvényesülhet közvetlenül, eltérő árak alkalmazásával, illetve különböző volumentől függő árengedményeken keresztül, amellyel a jelentős piaci erejű szolgáltató a szolgáltatás igénybevevői közül a legnagyobbat hozza a legkedvezőbb helyzetbe.
- [147] Az árdiszkrimináció, mint versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. Az árdiszkrimináció az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás esetében a szolgáltatás különböző igénybe vevői között értelmezhető. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a műsorszóró vállalkozás képes arra, hogy a műsorszórást igénybe vevő médiaszolgáltatók számára lényegében azonos szolgáltatásokat eltérő áron nyújtson.
- [148] Az árdiszkrimináció azon formája, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató magasabb áron értékesíti nagykereskedelmi vásárlói részére nagykereskedelmi szolgáltatását, mint saját üzletága számára, jelen piac esetében a hasonló belső teljesítmény hiánya miatt nem releváns.
- [149] A leírtak alapján megállapítottam, hogy az árdiszkrimináció – szabályozás hiányában – az előrettekintő időtávon is előfordulhat az érintett piacon.

III.1.3. Nem árjellegű versenytorzító magatartások

- [150] A piaci verseny nem árjellegű eszközökkel történő torzítására az árjellegű eszközök alkalmazásával párhuzamosan és elkülönülten is sor kerülhet. A jelentős piaci erejű szolgáltatónak szabályozás hiányában a hozzáférés megtagadása mellett számos más, közvetlen kizszorító hatással nem járó, ugyanakkor hatásában a versenytársak költségeit növelő lehetőségük van a verseny korlátozására és saját piaci pozíciójuk erősítésére. Az érintett piacon lehetséges nem árjellegű versenytorzító eszközök, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

III.1.3.1. Az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása

- [151] Az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma megvalósulása esetén a jelentős piaci erejű szolgáltató a nagykereskedelmi

szolgáltatás igénybevételéhez és/vagy az ahhoz kapcsolódó kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges információt tart vissza. Ennek legáltalánosabb megvalósulási módja lehet, ha a nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erejűnek minősülő szolgáltató olyan – sok esetben releváns – információval látja el saját üzletágát, amelyet nem juttat el annak versenytársaihoz, illetve különbséget tesz a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatók között. Az információ diszkriminatív felhasználását jelenti az az eset is, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató az információk átadása tekintetében különbséget tesz a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő – nem a jelentős piaci erejű szolgáltatóhoz tartozó, illetve kapcsolódó – igénybevevők között.

- [152] Jelen érintett piac esetében az információ visszatartása csak a szolgáltatást igénybevevő különböző médiaszolgáltatók között értelmezhető, a saját üzletág és más médiaszolgáltató között az információ visszatartása a hasonló belső teljesítmény hiánya miatt nem merül fel. Az információk szelektív visszatartása képes támogatni a jelentős piaci erejű szolgáltatót az árjellegű piactorzító magatartásformák (árdiszkrimináció, túlzó árazás) alkalmazásában.
- [153] Az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. A versenyt korlátozó magatartásforma megvalósulása ebben az esetben is a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő versenytársak költségeinek növelésén keresztül torzíthatja versenyt.
- [154] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint versenyt korlátozó lehetséges magatartásforma szabályozás hiányában az előretekintő időtávon is előfordulhat az érintett piacon.**

III.1.3.2. Indokolatlan előírások, követelmények

- [155] Ez a versenytorzító magatartásforma akkor valósul meg, ha a jelentős piaci erejű szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybe vételéhez eleve indokolatlan előírásokat vagy követelményeket támaszt az igénybevevő szolgáltatók felé. Indokolatlannak tekinthető minden olyan előírás, amely nem szükséges a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez, de megnöveli a szolgáltatást igénybe vevő versenytársak költségeit és/vagy az igénybevétel csökkenéséhez vezet. Indokolatlan előírások, követelmények megállapítására mind a szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározása, mind a szolgáltatásnyújtás műszaki feltételeinek meghatározása tekintetében sor kerülhet. Az indokolatlan előírások, követelmények jelen piac esetében az információ visszatartásához hasonlóan elsősorban az árjellegű piactorzító magatartásformák alkalmazását „támogathatják” a jelentős piaci erejű szolgáltató számára. Tehát a jelentős piaci erejű szolgáltató indokolatlan előírásokkal vagy követelményekkel, a szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételein keresztül képes lehet a nagykereskedelmi szolgáltatás „drágítására”.
- [156] Az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. A versenyt korlátozó magatartásforma megvalósulása ebben az esetben is a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő versenytársak költségeinek növelésén keresztül torzíthatja a versenyt.
- [157] **A leírtak alapján megállapítottam, hogy az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint versenyt korlátozó lehetséges magatartásforma szabályozás hiányában az előretekintő időtávon is előfordulhat az érintett piacon.**

III.1.4 Megállapítások

- [158] Az érintett piacot megvizsgálva megállapítottam, hogy a III.1.1., a III.1. 2. és a III.1.3. pontokban ismertetett versenytorzító magatartások szabályozás híján felléphetnek az érintett piacon. Ebből

adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a lehetséges versenyt torzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

III.2 Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

[159] Az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontja alapján az Elnök – a versenyt korlátozó akadályok azonosítását követően – a versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget előír az Eht. XI.-XIV. fejezetben foglalt kötelezettségek közül. Ez szükségessé teszi a III.1. pontban feltárt versenyt korlátozó akadályoknak megfelelő, azokkal arányos és indokolt kötelezettségek értékelését. Az Eht. XI.-XIV. fejezetben foglalt kötelezettségek közül a jelen határozatban érintettként azonosított piacokon az alábbi kötelezettségek kirovására kerülhet sor³⁸:

- ÁTLÁTHATÓSÁG (Eht. 102-103. §)
- EGYENLŐ ELBÁNÁS (Eht. 104. §)
- KÖLTSÉGALAPÚSÁG ÉS A DÍJAK ELLENŐRIZHETŐSÉGE (Eht. 108. §)
- HOZZÁFÉRÉSSEL ÉS ÖSSZEKAPCSOLÁSSAL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉGEK (Eht. 106-107. §)
- SZÁMVITELI SZÉTVÁLASZTÁS (Eht. 105. §)
- FUNKCIONÁLIS SZÉTVÁLASZTÁS (Eht. 108/A. §)

[160] A következőkben megvizsgálom a III.1. pontban vizsgált versenyt korlátozó magatartásformák kezelésére szolgáló, Eht.-ban foglalt kötelezettségek tartalmát.

III.2.1. Az egyes kiróható kötelezettségek tartalma

III.2.1.1. Átláthatóság

[161] Az Eht. 102. § alapján az Elnök határozatában átlátható működést biztosító kötelezettséget írhat elő a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára az összekapcsolással, illetve a hozzáféréssel kapcsolatban, és előírhatja a kötelezett szolgáltató számára meghatározott információk nyilvánosságra hozatalát. Ez magában foglalhatja többek között meghatározott számviteli és műszaki információk, hálózati jellemzők, a szolgáltatásnyújtás alapvető jellemzőinek, valamint az áraknak a nyilvánosságra hozatalát. Az Eht. 103. § alapján a kötelezettség magában foglalhatja a megfelelő bontású és részletezettségű referenciaajánlat nyilvánosságra hozatalát is. Az „átláthatóság” kötelezettség tehát nyilvánossá, megismerhetővé teszi a kötelezett szolgáltató által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtásának alapvető feltételeit. A szolgáltatásnyújtás feltételeinek nyilvánossága a szolgáltatást igénybe vevők számára transzparens, a megalapozott üzleti tervezést lehetővé tevő, illetve segítő viszonyokat hoz létre, amelyek ezen kötelezettség hiányában más eszközzel nem lennének megvalósíthatóak. Továbbá a szolgáltatási feltételek nyilvánossága mind a szolgáltatást igénybe vevők, mind a szabályozó számára átláthatóvá teszi és segít azonosítani az esetlegesen előforduló versenyt korlátozó magatartásformákat, aminek – a szabályozás lehetőségével együtt – visszatartó hatása lehet. Ez a visszatartó erő azonban – figyelembe véve a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák megvalósításával elérhető piaci előnyöket – a legtöbb esetben önmagában nem elegendő a lehetséges

³⁸ Az Eht. XIII. Fejezetében található kötelezettségek közül az 109. §-ában foglalt kötelezettségek csak kiskereskedelmi piacon róhatók ki, a 111. §-ában foglalt közvetítőválasztás pedig helyhez kötött telefonszolgáltatásra vonatkozóan értelmezhető.

versenyt korlátozó magatartásformák előfordulásának megakadályozására. Az átláthatóság kötelezettség ugyanakkor hatékonyan képes támogatni más kötelezettségek – így a hozzáférési, valamint az egyenlő elbánás kötelezettség – teljesülését. Ennek megfelelően a szabályozók a gyakorlatban jellemzően nem önállóan, hanem más kötelezettséggel, kötelezettségekkel együtt írják elő az alkalmazását. Az átláthatóság kiegészítő, támogató jellege az Eht. 102. §-ában foglalt megfogalmazásból is kiderül, amely az összekapcsoláshoz, illetve a hozzáféréshez köti a kötelezettség kirovását.

III.2.1.2. Egyenlő elbánás

- [162] Az Eht. 104. § alapján az Elnök határozatában az összekapcsolással, illetve a hozzáféréssel kapcsolatban egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettséget írhat elő valamely nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak. Az egyenlő elbánás lényegét tekintve egyrészt azonos feltételek alkalmazását követeli meg az azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók esetében a jelentős piaci erejű szolgáltatótól [Eht. 104. § (2) bekezdés a) pontja], másrészt pedig más szolgáltatók és a jelentős piaci erejű szolgáltató saját, illetve bármely általa irányított egyéb szolgáltató szolgáltatásai viszonyában követeli meg a diszkriminációmentességet [Eht. 104. § (2) bekezdés b) pontja]. Ez utóbbi esetben a jelentős piaci erejű szolgáltatónak – többek között minőségben, a rendelkezésre bocsátott információk tekintetében – legalább ugyanolyan feltételeket kell nyújtania más szolgáltatók számára, mint amelyeket saját, illetve bármely általa irányított más szolgáltató számára kínál. Az egyenlő elbánás kötelezettség előírására – a lehetséges versenytorzító magatartásformák jellegétől, illetve az egyéb kirótt kötelezettségektől függően – általánosan, vagy konkrét előírásokkal, illetve a tilalmazott magatartásformák meghatározásával is sor kerülhet³⁹. Az egyenlő elbánás – az átláthatóság kötelezettséghez hasonlóan – kiegészítő, támogató jellegű, a legtöbb esetben más kötelezettséggel, kötelezettségekkel együtt kerül kirovásra.

III.2.1.3. Költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége

- [163] Az Eht. 108. § alapján, amennyiben a hatékony verseny hiánya azt eredményezheti, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató indokolatlanul magas díjakat, vagy árprést alkalmazhat, az Elnök határozatában egyes összekapcsolási, illetve hozzáférési szolgáltatások tekintetében költségalapúsággal és a díjak ellenőrizhetőségével kapcsolatos kötelezettségeket írhat elő. Az Eht. tehát nevesíti azokat a versenyt korlátozó magatartásformákat, illetve piaci hatásokat (túlzó árazás, árprés), amelyek megalapozhatják a kötelezettség kirovását. A kötelezettség keretében az Elnök költségalapú díjak alkalmazását, meghatározott költségszámítási és díjképzési módszer alkalmazását, illetve a szolgáltató által egyébként alkalmazottól eltérő költségszámítási módszer alkalmazását is előírhatja a jelentős piaci erejű szolgáltatónak. A törvény lehetővé teszi továbbá, hogy az Elnök megállapítsa a hálózati szolgáltatás ellenértékének az előfizetői díjhoz viszonyított mértékét vagy a hálózati szolgáltatás díját.

III.2.1.4. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

- [164] Az Eht. 106-107. § alapján az Elnök határozatában valamely nagykereskedelmi szolgáltatási piacon jelentős piaci erejű szolgáltató számára meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférést és kapcsolódó közös eszközhasználatot írhat elő. Ilyen kötelezettség kirovása az Eht. 106. § (2) bekezdése alapján különösen abban az esetben indokolt, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó észszerűtlen feltételek kikötése

³⁹ Az Eht. 104. § (3) bekezdése néhány, az egyenlő elbánás elvébe ütköző magatartásformát ki is emel.

megakadályozná a hatékony verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén. Az Eht. tehát ebben az esetben is nevesíti azokat a versenykorlátozó magatartásformákat (hozzáférés megtagadása, illetve minden olyan magatartásforma, amely hasonló hatással jár), amelyek a kötelezettség kirovását megalapozhatják. Az Eht. 106. § (7) ezen kívül a jelentős piaci erejű szolgáltatónak megtiltja az árukapcsolás alkalmazását a hálózati szolgáltatásokhoz vagy eszközökhöz való hozzáférés biztosítása során.

- [165] Az Eht. 106. § (3) bekezdése részletesen ismerteti az Elnök által a hozzáférési kötelezettség keretében kiroható kötelezettségeket, amelybe a jöhiszemű tárgyalások folytatásának előírásától a meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és kapcsolódó közös eszközhasználat előírásáig számtalan, eltérő erősségű szabályozást megvalósító szabályozási eszköz beletartozhat. Az Eht. 106. § (6) bekezdése ezen felül a Hatóság hatáskörébe utalja a hozzáférési szerződés részletes feltételeinek, valamint az erre irányuló ajánlattal és tárgyalással kapcsolatos eljárási szabályok meghatározását.

III.2.1.5. Számviteli szétválasztás

- [166] Az Eht. 105. § alapján az Elnök határozatában számviteli szétválasztásra vonatkozó részletes kötelezettséget írhat elő összekapcsolással, illetve hozzáféréssel összefüggő tevékenységekkel kapcsolatban a nagykereskedelmi szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatónak. A kötelezettség magában foglalhatja a nagykereskedelmi árak és a transzferárak átláthatóvá tételét, továbbá egyéb, az átlátható működéssel, illetve az egyenlő elbánással kapcsolatos kötelezettség ellenőrzéséhez szükséges adatok szolgáltatását. A számviteli szétválasztás tehát – ahogyan az a törvényi megfogalmazásból is kiderül – támogató jellegű kötelezettség, amely elsősorban más kötelezettségek (átláthatóság, egyenlő elbánás) ellenőrzését segíti. A számviteli szétválasztás ezen kívül alkalmas arra, hogy a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkon keresztül visszacsatolást nyújtson a költségalapúság kötelezettséggel kapcsolatos szabályozás megfelelőségéről, eredményességéről⁴⁰. A számviteli szétválasztási kötelezettség a nagykereskedelmi és kiskereskedelmi árak és költségek átláthatóvá tételével lehetővé teszi a szabályozó számára, hogy megfelelően nyomon kövesse az árdiszkriminációval és a túlzó és/vagy ragadozó árral kapcsolatos lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák esetleges előfordulását és a szabályozó irányába megvalósuló teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség miatt – a szabályozás lehetőségével együtt – a kötelezettségnek visszatartó hatása is lehet. Ez a visszatartó hatás – figyelembe véve a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák megvalósításával elérhető piaci előnyöket – önmagában nem elegendő a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák előfordulásának megakadályozására, ezért a gyakorlatban a számviteli szétválasztási kötelezettség gyakorlatilag minden esetben más kötelezettséggel, kötelezettségekkel együtt kerül kirovásra.

III.2.1.6. Funkcionális szétválasztás

- [167] Az Eht. 108/A. § alapján az Elnök a vertikálisan integrált, valamely érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára funkcionális szétválasztásra vonatkozó kötelezettséget írhat elő, amennyiben az Eht. 102-108. §-ai szerinti kötelezettségek alkalmazásával sem valósult meg a hatékony verseny és egyes nagykereskedelmi hozzáférési szolgáltatások piacon jelentős és tartós versenyproblémák, piaci torzulások állnak fenn. A funkcionális szétválasztás kötelezettség keretében az Elnök a jelentős piaci erejű szolgáltató számára előírja, hogy az érintett nagykereskedelmi

⁴⁰ Az árszabályozás megfelelőségének vizsgálatához szükséges információk teljes körűen és ellenőrizhetően csak az előírásoknak megfelelően elkészített számviteli szétválasztási kimutatásokból nyerhetők ki.

hozzáférési szolgáltatásával kapcsolatos tevékenységét önálló gazdasági egység keretében végezze. A funkcionális szétválasztás kötelezettség előírására csak „végső esetben”, a korábban felsorolt kötelezettségek eredménytelensége esetén, rendkívül szigorú feltételek⁴¹ teljesülése esetén kerülhet sor.

III.2.2. Az azonosított versenyt korlátozó akadályoknak megfelelő kötelezettségek

- [168] Az egyes kötelezettségek tartalmának áttekintését követően jelen pontban megvizsgálom, hogy mely kötelezettségek felelnek meg leginkább a III.1. pontban azonosított egyes lehetséges versenyt korlátozó magatartásformáknak.
- [169] Minden, az Elnök által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálnia.
- [170] Az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontja alapján az Elnök – a versenyt korlátozó akadályok azonosítását követően – a versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget előír az Eht. XI.-XIV. fejezetben foglalt kötelezettségek közül. Ezen kötelezettségeknek a piacelemzés alapján a III.1. pontban feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük⁴². Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:
- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének.
 - Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának.
- [171] Az Eht. XII. Fejezete lehetővé teszi az Elnök számára különböző kötelezettségek kirovását a jelentős piaci erejűként azonosított szolgáltatókra, meghatározott versenyproblémák esetén. Ezek a kötelezettségek a III.3. pontban kerültek felsorolásra.
- [172] A lehetséges piactorzító magatartások vizsgálata során minden esetben megvizsgáltam (III.1.1., III.1.2., és III.1.3. pontok), hogy melyek azok az Eht.-ban meghatározott kötelezettségek, amelyek a leginkább képesek az adott piactorzító magatartásformák kezelésére/megelőzésére.

III.2.2.1. Hozzáférés megtagadása

- [173] A III.1.1. pontban megállapítottam, hogy a hozzáférés megtagadása, mint versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában előfordulhat az azonosított piacon. A verseny korlátozása a hozzáférés megtagadása esetében a szűk keresztmetszetet jelentő műsorszóró hálózathoz való hozzáférés megtagadásán, illetve a műsorszórási szolgáltatás nyújtásához szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáféréstől való elzárkózáson keresztül valósulhat meg. A versenyt korlátozó magatartás eredményeként tehát a hozzáférést igénylő nem fér hozzá a nehezen megkettőzhető, szűk keresztmetszetet jelentő infrastruktúrán nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatáshoz. Ennek megfelelően a kirótt kötelezettségnek a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásának biztosítására, illetve a jelentős piaci erejű szolgáltatóknak a nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos magatartására kell irányulnia. Az előírt kötelezettségnek biztosítania kell, hogy a versenyt korlátozó magatartásforma ne valósulhasson meg, tehát a jelentős piaci erejű szolgáltató ne legyen képes arra, hogy megtagadja a szükséges hálózati szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az átláthatóság, a számviteli szétválasztás és a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettségek – jellegükénél fogva – nem alkalmasak a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére. Az átláthatóság, illetve a számviteli

⁴¹ Az Eht. 66. §-ában foglalt bizonyítékok alapján és az itt leírt eljárás lefolytatásával róható csak ki a kötelezettség.

⁴² Eht.63. §. (1)

szétválasztás kötelezettségek képesek ugyan arra, hogy a szolgáltatásnyújtás feltételei tekintetében megteremtsék az átláthatóságot, a hozzáférés megtagadását ugyanakkor önmagukban nem képesek megakadályozni. Hasonlóan, a költségalapúság sem alkalmas a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére, hiszen nem a teljes szolgáltatásnyújtás előírására, hanem csak a szolgáltatásnyújtás egy meghatározott feltételére – az árra – vonatkozik.

- [174] Az egyenlő elbánás abban az esetben lehet alkalmas kötelezettség a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére, ha jelentős piaci erejű szolgáltató már nyújtja valamely médiaszolgáltatónak az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatást. Ebben az esetben az egyenlő elbánás képes biztosítani, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató hálózata – a már kiszolgált médiaszolgáltatókkal hasonló feltételek mellett – a szolgáltatást újonnan igénylő szolgáltatók számára is elérhetővé váljon. Az egyenlő elbánás kötelezettségének a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésével kapcsolatos kizárólagos alkalmazásával kapcsolatban azonban számos probléma merül fel. Az egyenlő elbánás nem minden esetben képes biztosítani, hogy a szolgáltatást újonnan igénylő médiaszolgáltató az igényeinek leginkább megfelelő szolgáltatáshoz jusson hozzá, mivel a kötelezettség csak a meglévő relációkban alkalmazott feltételek alkalmazását írhatja elő a jelentős piaci erejű szolgáltatónak, amely feltételek nem feltétlenül esnek egybe a szolgáltatást újonnan igénylő szolgáltató igényeivel. Ezen túlmenően a kötelezettség gyakorlati alkalmazásának és ellenőrzésének jelentős adminisztratív költségek vannak.⁴³ A fentiek következtében az egyenlő elbánás kötelezettségének a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésével kapcsolatos kizárólagos alkalmazása nem tekinthető hatékony szabályozói beavatkozásnak.
- [175] A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek előírása alkalmas a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásformának a kezelésére. A kötelezettség keretében a szabályozó közvetlenül a hálózatához való hozzáférés biztosítását, illetve a hálózati szolgáltatások nyújtására vonatkozó kötelezettséget határozhat meg a jelentős piaci erejű szolgáltatónak. A kötelezettség keretében a szabályozó – a lehetséges versenykorlátozás mértékéhez igazodó részletezettséggel – a hozzáférés, illetve a hálózati szolgáltatások nyújtásának feltételeit is meghatározhatja. A hozzáférési kötelezettség tehát közvetlenül a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformát lehetővé tevő szűk keresztmetszet – tehát az infrastruktúrához, illetve a hálózati szolgáltatásokhoz való nem biztosított hozzáférés – megszüntetésére irányul, ennek megfelelően alkalmas arra, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatót megakadályozza abban, hogy elzárkózzon a hozzáférés biztosításától, illetve a megfelelő hálózati szolgáltatások nyújtásától.
- [176] A kötelezettségek vizsgálata alapján megállapítható, hogy a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére sem az átláthatóság, sem a számviteli szétválasztás, sem az egyenlő elbánás kötelezettség nem alkalmas, a hozzáférési kötelezettség ugyanakkor képes arra, hogy a hozzáférés biztosításától, illetve a megfelelő hálózati szolgáltatások nyújtásától való elzárkózást és a kiskereskedelmi piacon jelentkező – a III.1.1. pontban ismertetett – kedvezőtlen piaci

⁴³ Az egyenlő elbánás kötelezettség teljesítése többek között a különböző partnerekkel kötött szerződések feltételeinek folyamatos összehangolását követeli meg, mivel a jelentős piaci erejű szolgáltatónak folyamatosan biztosítania kell a külső partnerei közötti egyenlő elbánást. Így abban az esetben, ha valamely szerződés a felek megállapodása alapján módosul, akkor a jelentős piaci erejű szolgáltatónak minden külső partner viszonylatában meg kell vizsgálnia a módosítást abból a szempontból, hogy az befolyásolja-e az egyenlő elbánás kötelezettség érvényesülését, és amennyiben igen, akkor ennek megfelelően a más szolgáltatókkal kötött szerződéseit is módosítania kell. A gyakorlatban ennek ellenőrzése jelentős szabályozói többletfordításokat igényel. A kötelezettség kizárólagos alkalmazása továbbá a vitás helyzetek, jogvita eljárások számának növekedéséhez is vezethet, ami a szolgáltatói és a szabályozói oldalon egyaránt tovább növeli a szabályozás költségeit.

hatások előfordulását megakadályozza. Ennek megfelelően a lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelése érdekében a hozzáférési kötelezettség kirovása indokolt és arányos szabályozói beavatkozásnak tekinthető.

- [177] Megvizsgáltam továbbá, hogy a hozzáférési kötelezettség előírása mellett indokolt-e más, a kötelezettség teljesülését támogató kötelezettség kirovása. Megállapítottam, hogy a hozzáféréssel kapcsolatos alapvető információk nyilvánosságra hozatala – azon kívül, hogy mind a szolgáltatást igénybe vevők, mind a szabályozó számára átláthatóvá teszi és segít azonosítani az esetlegesen előforduló versenykorlátozó magatartásformákat – csökkenti a szolgáltatók közötti megegyezéssel, a hálózati szerződések megkötésével kapcsolatos költségeket (feltételek egyértelműsége, vitás helyzetek elkerülése). Az átláthatóság ilyen értelemben a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, továbbá visszatárhatalja a jelentős piaci erejű szolgáltatót a hálózati szerződések körében a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Az átláthatóság kötelezettség teljesítése – mivel a kötelezően előírt hozzáférés esetén egyébként is megosztott információk nyilvánosságra hozatalát követeli meg a jelentős piaci erejű szolgáltatótól – kis szabályozói terhet jelent, ugyanakkor a másik oldalon jelentősen csökkentheti a hozzáférés megvalósításával kapcsolatos tranzakciós költségeket. Az átláthatóság kötelezettség tehát ily módon nem alkalmas ugyan a hozzáférés megtagadása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére, ugyanakkor támogató kötelezettséggént hatékonyan segíti elő a hozzáférési kötelezettség érvényesülését. A leírtak alapján a hozzáférési kötelezettség megfelelő érvényesülése érdekében az átláthatóság kötelezettség előírása is célszerűnek minősíthető.

III. 2.2.2. Túlzó árazás

- [178] A III.1.2.1. pontban megállapítottam, hogy a túlzó árazás, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. A jelen határozatban azonosított érintett piac esetében a verseny korlátozása megvalósulhat a kiskereskedelmi szolgáltatás nyújtásához szükséges nagykereskedelmi szolgáltatások díjtételeinek a tényleges költségeket (beleértve az elvárt megtérülést) meghaladó módon történő megállapításával. A lehetséges piactorzító magatartásforma kezelésére meghatározott kötelezettségnek ennek megfelelően az ármeghatározó magatartására, illetve a nagykereskedelmi szolgáltatások díjára kell irányulnia. A III.2.1. pontban felsorolt kötelezettségek közül elméletileg több is képes arra, hogy befolyásolja a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartását.
- [179] Az átláthatóság kötelezettség bizonyos esetekben alkalmas lehet arra, hogy az áraknak a szabályozó- és a versenyhatóság, valamint a piac általi nagyobb átláthatósága miatt, kisebb-nagyobb nyomást gyakoroljon a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartására. A nagykereskedelmi árak átláthatósága ugyanakkor önmagában nem képes megakadályozni a túlzó árazás lehetőségét, legfeljebb annak mértékét befolyásolhatja. A nagykereskedelmi díjak szintjével kapcsolatos átláthatóság megteremtése tehát önmagában nem elegendő a túlzó árazás kezelésére, ezért az átláthatóság nem tekinthető megfelelő szabályozói eszköznek ezen lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma esetében.
- [180] Az átláthatósághoz hasonló okok miatt, a nagykereskedelmi árak és a transzferárak átláthatóvá tételét előíró számviteli szétválasztási kötelezettség sem alkalmas önmagában a túlzó árazás, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére.
- [181] A nagykereskedelmi díjakkal kapcsolatban előírt egyenlő elbánás kötelezettség esetén a jelentős piaci erejű szolgáltatónak diszkriminációmentességet kell megvalósítania a külső szolgáltatók felé az azonosított piacon. Az egyenlő elbánás kötelezettség azonban nem írja elő a díjak abszolút szintjét, így

nem szünteti meg a túlzó árazás lehetőségét. Ezért a nagykereskedelmi szolgáltatások díja tekintetében előírt egyenlő elbánás önmagában nem elegendő a túlzó árazás, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére.

- [182] A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség előírása alkalmas a túlzó árazásnak, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásformának a kezelésére. A kötelezettség keretében a szabályozás közvetlenül a díjak szintjére irányul, a szabályozó meg tudja akadályozni a jelentős piaci erejű szolgáltatót abban, hogy a tényleges költségeket meghaladóan állapítsa meg díjait. A kötelezettség tehát a nagykereskedelmi díjak szabályozásán keresztül korlátozza a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartását, ennek megfelelően képes arra, hogy megszüntesse a túlzó árazás lehetőségét.
- [183] A kötelezettségek vizsgálata alapján megállapítható, hogy a túlzó árazás, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére önmagában sem az átláthatóság, sem a számviteli szétválasztás, sem az egyenlő elbánás kötelezettség nem alkalmas, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség ugyanakkor képes arra, hogy a túlzó árazás lehetőségét megakadályozza. A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség tehát megfelel a probléma természetének és a versenyt korlátozó magatartásforma kezelése érdekében kirovása szükséges, ezért a kötelezettség előírása indokolt és arányos szabályozói intézkedésnek minősíthető.
- [184] Megvizsgáltam továbbá, hogy a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség mellett indokolt-e más, a költségalapúság kötelezettség teljesülését támogató kötelezettség kirovása, és megállapítottam, hogy az átláthatóság kötelezettség bizonyos esetekben alkalmas lehet arra, hogy az áraknak a szabályozó- és a versenyhatóság, valamint a piac általi nagyobb átláthatósága miatt, kisebb-nagyobb nyomást gyakoroljon a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartására. A nagykereskedelmi árak átláthatósága önmagában ugyan nem képes megakadályozni a túlzó árazást, de támogató kötelezettségként elősegíti a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség érvényesülését. A leírtak alapján a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség megfelelő érvényesülése érdekében az átláthatóság kötelezettség előírása is indokoltnak tekinthető.

III. 2.2.3. Árdiszkrimináció

- [185] A III.1.2.2. pontban megállapítottam, hogy az árdiszkrimináció, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában felmerülhet az azonosított piacon. A verseny korlátozása az árdiszkrimináció esetében is az ármeghatározáson keresztül valósulhat meg, ennek megfelelően a kirótt kötelezettségnek ebben az esetben is a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartására, illetve magára a nagykereskedelmi díjra kell irányulnia.
- [186] A számviteli szétválasztás – a külső árak és a belső transzferárak bemutatásával – alkalmas arra, hogy láthatóvá tegye az árdiszkriminációt a szabályozó számára, ugyanakkor önmagában az árak átláthatóságának megteremtése ebben az esetben sem elegendő az árdiszkrimináció, mint lehetséges piactorzító magatartásforma kezelésére.
- [187] A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség kirovása alkalmas az árdiszkrimináció és a III.1.2.2. pontban ismertetett kedvezőtlen piaci hatások előfordulásának megakadályozására. A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség a díjak közvetlen meghatározásával megakadályozza a jelentős piaci erejű szolgáltatót abban, hogy árait diszkriminatív módon határozza meg, így alkalmas a lehetséges piactorzító magatartásforma kezelésére.
- [188] A nagykereskedelmi díjakkal kapcsolatban előírt egyenlő elbánás kötelezettség a külső szolgáltatók felé, valamint a külső szolgáltatók és a vertikálisan integrált, vagy vállalatcsoporton belüli kiskereskedelmi szolgáltatási területe számára nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás díja tekintetében

megvalósuló diszkriminációmentességet jelenti. Mivel az árdiszkrimináció esetében az árak diszkriminatív meghatározása jelenti a versenyt korlátozó magatartásformát, ezért a díjak egyezőségének előírása elméletileg képes orvosolni az árdiszkriminációt. Az egyenlő elbánás kötelezettség azonban csak a díjak egyezőségét⁴⁴ írja elő, ami a kötelezettség gyakorlati alkalmazása során azt jelenti, hogy mivel az egyenlő elbánás nem írja elő a díjak abszolút szintjét, ezért a nagykereskedelmi díj valamely szolgáltató viszonylatában történő megváltozása más viszonylatokat is automatikusan érint, mivel a jelentős piaci erejű szolgáltatónak az egyenlő elbánás követelményének folyamatosan meg kell felelnie. Ez jelentős adminisztratív többletköltségeket okoz (szerződésmódosítás, jogvita eljárások) mind a jelentős piaci erejű szolgáltatónak, mind a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő társszolgáltatóknak.

- [189] A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség viszont a díjak közvetlen meghatározásával megakadályozza a jelentős piaci erejű szolgáltatót abban, hogy árait diszkriminatív módon határozza meg, így az egyenlő elbánáshoz hasonlóan alkalmas a lehetséges piactorzító magatartásforma kezelésére. A díjak abszolút szintjének előírása miatt a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség végrehajtása és ellenőrzése során felmerülő adminisztratív költségek lényegesen alacsonyabbak, mint az egyenlő elbánás kötelezettség esetében. A két kötelezettség között tehát jelentős különbség van – a díjak egyértelműsége és kiszámítható alkalmazása miatt – az átláthatóság, az ellenőrizhetőség és az adminisztratív költségek tekintetében.
- [190] Mivel az árdiszkrimináció, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelése érdekében nem szükséges mindkét kötelezettség egyidejű kirovása, ezért, mivel a költségalapúság kötelezettség hatékonyabban, kisebb szabályozói teherrel képes kezelni az azonosított lehetséges versenyt korlátozó magatartásformát és a III.1.2.1.-III.1.2.2. pontokban azonosított lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák (túlzó árazás, árdiszkrimináció) kezeléséhez a költségalapúság kötelezettség előírása mindenképpen indokolt és szükséges, továbbá a nagykereskedelmi díjakkal kapcsolatos egyenlő elbánás a költségalapúságon keresztül mindenképpen teljesül, ami szükségtelenné teszi a nagykereskedelmi díjakkal kapcsolatos egyenlő elbánás explicit előírását. Ennek megfelelően az árdiszkrimináció, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelése érdekében elegendő a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség előírása, mivel ez tekinthető indokolt és arányos szabályozói beavatkozásnak.
- [191] Az átláthatóság kötelezettség alkalmas arra, hogy átláthatóvá tegye az árdiszkriminációt, ugyanakkor – a túlzó árazás vizsgálata során ismertetett okok miatt – önmagában nem elegendő arra, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató ármeghatározó magatartását korlátozza. Az átláthatóság kötelezettség – a túlzó árazás kezeléséhez hasonlóan – ugyanakkor az árakra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalán keresztül támogatja a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség érvényesülését, ezért a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség megfelelő érvényesülése érdekében – támogató kötelezettségként – az átláthatóság kötelezettség előírása is indokolt szabályozói intézkedésnek minősíthető.

III. 2.2.4. Az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása

- [192] A III.1.3.1. pontban megállapítottam, hogy az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma szabályozás hiányában előfordulhat az azonosított piacon. A jelentős piaci erejű szolgáltató visszatarthatja a nagykereskedelmi

⁴⁴ Két szolgáltatás díjának egyenlősége – az árdiszkrimináció, mint lehetséges piactorzító magatartásforma vizsgálata során (III.1.2.2.) leírtakkal összhangban – azt jelenti, hogy a két szolgáltatás díjának a szolgáltatás költségéhez viszonyított aránya megegyezik.

szolgáltatás igénybevételéhez elengedhetetlenül szükséges információkat, illetve az információk átadása tekintetében különbséget tehet a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevők között. Ennek megfelelően a kirótt kötelezettségnek a jelentős piaci erejű szolgáltatónak az információk átadásával kapcsolatos magatartására kell irányulnia. Az előírt kötelezettségnek biztosítania kell, hogy a versenyt korlátozó magatartásforma ne valósulhasson meg, a jelentős piaci erejű szolgáltató ne legyen képes megtagadni a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez elengedhetetlenül szükséges információk átadását.

- [193] Az átláthatóság kötelezettség keretében a szabályozó előírhatja a jelentős piaci erejű szolgáltatónak meghatározott információk nyilvánosságra hozatalát. A kötelezettség közvetlenül célozza a jelentős piaci erejű szolgáltatónak az információk átadásával kapcsolatos magatartását és a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez szükséges információk átláthatóságának megteremtésével megakadályozza, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató visszatartsa a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez szükséges információkat. A kötelezettség a nagykereskedelmi szolgáltatáshoz való hozzáférés általános feltételeinek nyilvánosságra hozatalával jelentősen csökkenti a tranzakciós költségeket és korlátozza a lehetséges versenyt torzító magatartásforma előfordulásának lehetőségét. Az átláthatóság kötelezettség kirovása tehát ugyan megfelelő szabályozói eszköz ezen versenykorlátozó magatartásforma kezelésére, megjegyzendő azonban, hogy az átláthatóság kötelezettség önmagában nem képes maradéktalanul kiküszöbölni a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformát, mivel még a legrészletesebben előírt átláthatóság kötelezettség sem képes teljes körű átláthatóságot teremteni a nagykereskedelmi szolgáltatáshoz való egyes hozzáférések megvalósításához szükséges információk tekintetében, ezért elengedhetetlen további kötelezettség(ek) előírása.
- [194] A nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez szükséges információkkal kapcsolatban előírt egyenlő elbánás kötelezettség a társszolgáltatóknak nyújtott információk tekintetében megvalósuló diszkriminációmentességet jelenti. Mivel az azonosított lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma az információk diszkriminatív felhasználásán⁴⁵ keresztül valósulhat meg, ezért az információk tekintetében előírt egyenlő elbánás megfelelő szabályozói eszköz lehet a probléma kezelésére. Az egyenlő elbánás kötelezettségének az információ visszatartása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésével kapcsolatos kizárólagos alkalmazása azonban – a kötelezettség gyakorlati alkalmazásával és ellenőrzésével járó jelentős adminisztratív költségek miatt - nem tekinthető hatékony szabályozói beavatkozásnak. A kötelezettség ugyanakkor – figyelembe véve az előző bekezdésben, az átláthatóság kötelezettség alkalmazásának korlátaival kapcsolatosan leírtakat – az egyenlő elbánás általános követelményének előírása révén kiegészítheti, támogathatja az átláthatóság kötelezettséget és a két kötelezettség együtt már képes hatékonyan kezelni az azonosított lehetséges piactorzító magatartásformát.
- [195] A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek, a költségalapúság és a számviteli szétválasztás nem alkalmasak az azonosított lehetséges versenytorzó magatartásforma kezelésére, mivel alkalmazásuk nem az információra, hanem más, a szolgáltatásnyújtást befolyásoló tényezőkre (infrastruktúra, ár) irányulnak.
- [196] A leírtak alapján megállapítottam, hogy az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére mind az átláthatóság, mind az egyenlő elbánás kötelezettség alkalmas. Az egyes kötelezettségek kizárólagos alkalmazásával kapcsolatban ismertetett gyakorlati problémák miatt a két kötelezettség együttes alkalmazása szükséges ahhoz, hogy a szabályozás minden esetben megakadályozza, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató a

⁴⁵ Az információ visszatartása is az információ diszkriminatív felhasználását jelenti, annak szélsőséges esetét képviseli.

nagykereskedelmi szolgáltatáshoz való hozzáféréshez, illetve nagykereskedelmi szolgáltatások igénybevételéhez elengedhetetlenül szükséges információkat visszatartsa. A szabályozás ily módon képes arra, hogy megakadályozza a kiskereskedelmi piacon jelentkező – a III.1.3.1. pontban ismertetett – kedvezőtlen piaci hatások bekövetkeztét. A leírtak alapján az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma esetében az átláthatóság és az egyenlő elbánás kötelezettségek együttes előírása indokolt és arányos szabályozói beavatkozásnak minősíthető.

III. 2.2.5. Indokolatlan előírások, követelmények

- [197] Az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint lehetséges versenykorlátozó magatartásforma szabályozás hiányában előfordulhat az azonosított piacon. A III.1.3.2. pontban megállapítottam, hogy a verseny ily módon történő korlátozása abban az esetben történhet meg, amikor a jelentős piaci erejű szolgáltató a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybe vétele szempontjából indokolatlan előírásokat vagy követelményeket támaszt a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatók felé. Ennek megfelelően a lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma előfordulásának megakadályozása érdekében olyan kötelezettség előírására van szükség, amely biztosítja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató csak a nagykereskedelmi szolgáltatáshoz való hozzáféréshez és annak igénybevételéhez szükséges követelményeket, illetve előírásokat határozhasson meg.
- [198] Az átláthatóság kötelezettség lehetővé teszi, hogy a szabályozó a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos meghatározott információk nyilvánosságra hozatalát írja elő a jelentős piaci erejű szolgáltatóknak. Az információk nyilvánossága mind a szolgáltatást igénybe vevő médiaszolgáltatók, mind a szabályozó számára átláthatóságot teremt a szolgáltatás igénybevételének feltételei tekintetében, tehát az indokolatlan előírásokat, követelményeket is átláthatóvá teszi. Mindez – a szabályozói beavatkozás lehetőségével együtt – visszatarthatja a jelentős piaci erejű szolgáltatót ezen lehetséges versenykorlátozó magatartásforma gyakorlásától. Az átláthatóság tehát megfelelő szabályozói eszköz ennek a versenyt korlátozó magatartásformának a kezelésére. Az előző pontban leírtakhoz hasonlóan azonban itt is meg kell jegyezni, még a legrészletesebben előírt átláthatóság kötelezettség sem képes a szolgáltatásnyújtás valamennyi aspektusának teljes nyilvánosságát megteremteni, ugyanakkor a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos előírások, követelmények nyilvánosságának megteremtésével jelentősen korlátozza a lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma előfordulásának lehetőségét.
- [199] Az egyenlő elbánás kötelezettség az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint lehetséges versenytorító magatartásforma esetében azt jelenti, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltató a szolgáltatásnyújtás feltételei tekintetében nem tehet különbséget a médiaszolgáltatók között az azonosított piacon. Az egyenlő elbánás kötelezettség önmagában nem képes megakadályozni a versenyt korlátozó magatartásforma előfordulását, a kötelezettség kizárólagos alkalmazása tehát nem tekinthető hatékony szabályozói beavatkozásnak. Az egyenlő elbánás ugyanakkor csökkenti a versenyt korlátozó magatartásforma előfordulásának valószínűségét, a kötelezettség tehát az egyenlő elbánás általános követelményének előírásán keresztül kiegészítheti, támogathatja az átláthatóság kötelezettséget és a két kötelezettség együtt hatékonyan képes kezelni az azonosított lehetséges versenyt korlátozó magatartásformát.
- [200] A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség keretében a szabályozó részletesen meghatározhatja a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásának feltételeit. A szolgáltatásnyújtás feltételeinek részletes előírása megakadályozhatja a jelentős piaci erejű szolgáltatót abban, hogy a szolgáltatás igénybevételét indokolatlan előírásokkal, követelményekkel nehezítse. A hozzáférési kötelezettség elméletileg tehát megfelelő szabályozói eszköz a probléma kezelésére. A szolgáltatásnyújtás feltételeinek ennyire részletes, szabályozó általi előírása azonban a gyakorlatban

jelentős adminisztratív terhet ró mind a szabályozóra, mind a szolgáltatóra. Másrészt az azonosított piacon nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás technikai-technológiai feltételei sem teszik szükségessé a szolgáltatásnyújtás feltételeinek a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség keretében történő, részletes szabályozó általi előírását. Ezért a szolgáltatásnyújtás feltételeinek a hozzáférési kötelezettség keretében történő részletes előírása nem tekinthető hatékony szabályozói beavatkozásnak az azonosított piacon.

- [201] A költségalapúság és a számviteli szétválasztás elsősorban árjellegű piactorzító magatartásformák kezelésére alkalmas kötelezettségek, ezért nem alkalmasak a jelen pontban tárgyalt (nem árjellegű) lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére.
- [202] A leírtak alapján megállapítottam, hogy az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint lehetséges versenyt korlátozó magatartásforma kezelésére mind az átláthatóság, mind az egyenlő elbánás kötelezettség, mind a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek alkalmasak. Megállapítottam továbbá, hogy az átláthatóság és az egyenlő elbánás együttes alkalmazása hatékonyan képes kezelni a lehetséges piactorzító magatartásformát, míg a hozzáférési kötelezettség alkalmazása a gyakorlatban jelentős szabályozói teherrel jár. Mindkét szabályozási lehetőség alkalmas tehát a lehetséges piactorzító magatartásforma kezelésére, de a két lehetőség közül az átláthatóság és az egyenlő elbánás kötelezettségek együttes alkalmazása lényegesen kisebb szolgáltatói és szabályozói teherrel jár. Ennek megfelelően – tekintettel az azonosított piacon nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatás technikai-technológiai feltételeire – az indokolatlan előírások, követelmények meghatározása, mint piactorzító magatartásforma esetében az átláthatóság és az egyenlő elbánás kötelezettségek együttes előírása tekinthető indokolt és arányos szabályozói beavatkozásnak.

III. 2.2.6. Arányos és indokolt kötelezettségek

- [203] A III.2.2.1.-III.2.2.5. pontban elvégzett vizsgálatok alapján a következő kötelezettségek alkalmasak leginkább a III.1. pontban feltárt versenyt korlátozó akadályok kezelésére:

Piactorzító magatartás	Kezelésére/megelőzésére alkalmas kötelezettség
Hozzáférés szolgáltatás nyújtásának megtagadása	Hozzáférési kötelezettség (Eht. 106. §) Átláthatóság (Eht. 102. §)
Túlzó árazás	Költségalapúság (Eht. 108. §) Átláthatóság (Eht. 102. §)
Árdiszkrimináció	Költségalapúság (Eht. 108. §) Átláthatóság (Eht. 102. §)
Az információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása	Átláthatóság (Eht. 102-103. §) Egyenlő elbánás (Eht. 104. §)
Indokolatlan előírások, követelmények	Átláthatóság (Eht. 102-103. §) Egyenlő elbánás (Eht. 104. §)

2. táblázat: Versenyt korlátozó magatartásformák és a kezelésükre alkalmas kötelezettségek

III.3. Kötelezettségek megállapítása

- [204] A III.1. pontban elvégzett vizsgálatok során azonosítottam azokat a versenyt korlátozó akadályokat, amelyek alkalmasak lehetnek a verseny korlátozására az érintett piacon. A III.2. pontban elvégeztem a versenyt korlátozó akadályoknak megfelelő, azokkal arányos és indokolt kötelezettségek értékelését.

Az elvégzett vizsgálatok alapján megállapítottam, hogy a következő kötelezettségek előírása tekinthető arányos és indokolt szabályozói intézkedésnek az érintett piacon:

Kötelezettség
Átláthatóság (Eht. 102-103. §)
Egyenlő elbánás (Eht. 104. §)
Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek (Eht. 106-107. §)
Költségalapúság (Eht. 108. §)

3. táblázat: Arányos és indokolt kötelezettségek az érintett piacon

[205] A kötelezettségek részletes tartalmának megállapítása során megvizsgáltam, hogy a kirótt kötelezettségek milyen formában alkalmasak leginkább a feltárt versenyt korlátozó akadályok kezelésére. A kötelezettségek meghatározása során tekintettel voltam a területet érintő jogszabályi előírásokra, illetve ajánlásokra, amelyek közül a legfontosabbak:

- Az Eht. XII. fejezetében található, a jelentős piaci erejű szolgáltatókra kiróható kötelezettségekkel kapcsolatos előírások;
- Az Eht. IX. és X. fejezeteiben található, a fizikai infrastruktúra megosztásával kapcsolatos előírások;

III.3.1. Átláthatóság

[206] Az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettséget a BI/4114-33/2011. számú határozatban is előírtam, az elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy a kötelezettség fenntartása továbbra is indokolt.

[207] Az egyes, korábban azonosított és az átláthatóság kötelezettségen keresztül kezelhető versenyt korlátozó magatartásformákkal összefüggésben a következő típusú információk nyilvánosságra hozatalára lehet szükség:

Versenyt korlátozó magatartásforma	Átláthatóság keretében nyilvánosságra hozandó információk
Hozzáférés megtagadása	Hozzáféréssel kapcsolatos alapvető információk
Túlzó árazás	Nagykereskedelmi szolgáltatás díjai
Árdiszkrimináció	Nagykereskedelmi szolgáltatás díjai
Információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása	A szolgáltatással kapcsolatos alapvető információk
Indokolatlan előírások, követelmények	A szolgáltatás részletes műszaki, gazdasági, jogi feltételei

4. táblázat: Versenyt korlátozó magatartásformák és az átláthatóság keretében nyilvánosságra hozandó információk tartalma

[208] Az átláthatóság kötelezettség az „Országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás” elnevezésű piacon elsősorban a jelentős piaci erejű szolgáltató által nyújtott szolgáltatások igénybevételének részletes (szerződési) feltételeinek – beleértve az igénybe vehető nagykereskedelmi szolgáltatások árait – nyilvánosságra hozatalát jelentheti. Az átláthatóság a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként

hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, továbbá visszatarthatja a Kötelezett Szolgáltatót a hálózati szerződések körében a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától.

- [209] A fentiek figyelembevételével és tekintettel a jelen határozatban kirótt többi kötelezettségre, az átláthatóság kötelezettség részletes tartalmát a rendelkező részben foglaltak szerint állapítottam meg.
- [210] Az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség keretében a korábbi határozathoz hasonlóan a jelen határozatban is előírtam a Kötelezett Szolgáltatónak a szolgáltatás nyújtásának, valamint igénybevételi feltételeinek nyilvánosságra hozatalát. A korábbi határozatokhoz hasonlóan jelen határozatban sem írtam elő a Kötelezett Szolgáltatónak az Eht. 103. § szerinti, a referenciaajánlatok készítésével és nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos kötelezettséget. Az ezzel kapcsolatos döntés során figyelembe vettem, hogy az átláthatóság kötelezettség egyetlen szolgáltatásra terjed ki, ebből következően a szolgáltatási feltételek lényegesen egyszerűbbek, mint más, referenciaajánlati közzététel hatálya alá tartozó szolgáltatási piacok szolgáltatásai esetében. A Hatóság ezért a nyilvánosságra hozott igénybevételi feltételek utólagos ellenőrzésével is időben és megfelelően képes reagálni a határozatban foglalt kötelezettségekre nem megfelelő szolgáltatási feltételekre.
- [211] A kötelezően nyilvánosságra hozandó információk körét a jelen határozat rendelkező rész I. B) pontjában foglalt egyenlő elbánás, az I. C) pontjában foglalt költségalapúság, illetve az I. D) pontjában foglalt hozzáférési kötelezettség módosítására való tekintettel felülvizsgáltam és a következőképpen állapítottam meg:
- A szolgáltatásnyújtási feltételek egyértelműsége érdekében előírtam a feltételekben használt definíciók, az alkalmazott rövidítések és azok feloldásainak elkülönült rögzítését.
 - Annak érdekében, hogy a jelen határozat rendelkező rész I. D. pontja alapján kialakított szolgáltatások alapvető paraméterei a Jogosult Szolgáltatók számára egyértelművé és átláthatóvá váljanak, a korábbi határozatban foglaltakkal megegyezően Kötelezett Szolgáltató számára előírtam a szolgáltatások igénybevételének módjával, a lehetséges műszaki megoldásokkal, a szolgáltatás igénybevételének esetleges időbeli és földrajzi korlátaival kapcsolatos információk közzétételét.
 - A korábbi határozatban foglaltakkal megegyezően jelen határozatban is előírtam szolgáltatás alapját képező műszaki infrastruktúra kialakítási megoldásaira és a szolgáltatás minőségi értékeire vonatkozó információk megadását.
 - A szolgáltatásnyújtás feltételeinek egyértelműsítése érdekében a korábbi határozatban foglaltakkal megegyezően szükségesnek ítélttem előírni a szolgáltatás korlátozására, a szolgáltatás minőségi vagy más jellemzőinek csökkentésének eseteire és feltételeire vonatkozó információk közzétételét.
 - A nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos folyamatok átláthatósága, illetve a felek felelősségének egyértelmű elhatárolása szempontjából elengedhetetlen a felek közötti kapcsolattartás, információnyújtás szabályainak előzetes meghatározása. Ennek megfelelően az átláthatóság keretében kötelezően nyilvánosságra hozott szolgáltatásnyújtási feltételek között a Kötelezett Szolgáltató köteles rendelkezni a felek közötti kapcsolattartás, információnyújtás és titoktartás szabályairól.
 - A felek közötti együttműködést illetően a Kötelezett Szolgáltató köteles rendelkezni a felek közötti együttműködés valamennyi szabályáról a Jogosult Szolgáltató ajánlattétele, a hálózati szerződés megkötése, a hálózati szerződés módosítása, a hálózati szerződés teljesítése és a hálózati szerződés megszűnése során. A szerződéses viszonyok Jogosult Szolgáltatók általi

átláthatósága és egyértelműsége, illetve a feltételek Hatóság általi ellenőrizhetősége érdekében szükséges a felek közötti együttműködés részletes szabályainak a szolgáltatásnyújtási feltételek közötti nyilvánosságra hozatala.

- A korábbi határozatban foglaltakkal megegyezően jelen határozatban is előírtam a Kötelezett Szolgáltatónak, hogy köteles megadni a szerződés megkötéséhez szükséges, annak feltételét képező igénybevételi (Jogosult Szolgáltató ajánlatételéhez szükséges) adatok listáját, annak érdekében, hogy a Jogosult Szolgáltatók számára egyértelmű legyen a Kötelezett Szolgáltató által elvárt információk köre és a lehető legkisebbre csökkenjen a téves, vagy hiányos tartalmú igénybejelentésekből származó késedelem és adminisztrációs teher.
- A korábbi határozathoz hasonlóan jelen határozatban is előírtam a Kötelezett Szolgáltatónak a szerződéskötéssel, illetve szerződésmódosítással kapcsolatos eljárás során alkalmazott szabályok nyilvánosságra hozatalát, a szerződés módosításának eseteire, feltételeire, a szerződésszegés eseteire és annak jogkövetkezményeire, továbbá a szerződés megszűnésének eseteire és feltételeire vonatkozóan.
- A költségalapúság kötelezettség keretében a jelen határozat rendelkező rész I. D. pontjában előírt szolgáltatás tekintetében Kötelezett Szolgáltató számára előírtam a szolgáltatási díjak a jelen határozat rendelkező rész I.C. pontjában foglalt előírásoknak megfelelő meghatározását és alkalmazását. Ezzel összhangban az átláthatóság keretében az elszámolás módjának (számlázás, fizetés), az alkalmazott díjazási elveknek a nyilvánosságra hozatala mellett az szolgáltatás díjainak nyilvánosságra hozatalát is előírtam.
- A korábbi határozatban foglaltakhoz hasonlóan jelen határozatban is előírtam a Kötelezett Szolgáltatónak, hogy köteles megadni, hogy milyen esetekben szünetelteti a szolgáltatást, továbbá a díjfizetéshez kötött szünetelés eseteit és az ezen esetekben fizetendő díj mértékét is köteles közzétenni.

[212] Annak érdekében, hogy a Jogosult Szolgáltatónak a feltételek későbbi változása esetén megfelelő felkészülési idő álljon rendelkezésére, a feltételek későbbi módosítása esetén a módosított feltételek alkalmazását, hatályba lépését megelőző, legalább 30 napos előzetes közzétételi kötelezettséget írtam elő.

[213] A szerződéses viszonyok a Hatóság általi ellenőrizhetősége érdekében a korábbi határozatban foglaltakhoz hasonlóan a jelen határozatban is előírtam a Kötelezett Szolgáltatónak, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatásra vonatkozó, az országos földfelszíni műsorszolgáltatási jogosultsággal rendelkező vállalkozásokkal megkötött szerződések másolatát a szerződések megkötését vagy módosítását követő 8 napon belül köteles benyújtani a Hatóságnak.

[214] A jelen határozat rendelkezése értelmében a Kötelezett Szolgáltató köteles az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó feltételeit – az alkalmazott díjak kivételével – jelen határozat közzétételétől számított 15 napon belül internetes honlapján nyilvánosságra hozni. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatás nyújtásának műszaki és gazdasági feltételei nem változtak érdemben az előző határozat kiadása óta, ez a határidő a Kötelezett Szolgáltatónak elégséges ahhoz, hogy közzétegye a szolgáltatásnyújtás feltételeit – az alkalmazott díjak kivételével. A nagykereskedelmi szolgáltatás díjait a Kötelezett Szolgáltató az Elnök jelen határozat rendelkező rész I. C.1. pontjában foglalt eljárásában meghozott határozatának közzétételét követő 5 napon belül köteles internetes honlapján a szolgáltatásnyújtási feltételek között nyilvánosságra hozni.

[215] Annak érdekében, hogy a nyilvánosságra hozott információk könnyen fellelhetőek legyenek a Jogosult Szolgáltatók számára, a közzététel helyének tekintetében fenntartottam azt a kötelezettséget, hogy a

honlapon közzétett információknak két egyértelmű menüpont lépésből kell elérhetőnek lenniük. A rendelkezés a közzététel pontos címének Hatóság részére történő bejelentésével kapcsolatos időpontja tekintetében módosult. Megállapítható ugyanis, hogy a kötelezettségek megfelelő érvényesüléséhez elegendő, ha a bejelentésre legkésőbb a szolgáltatásnyújtási feltételek közzétételével egy időben sor kerül és ez a Kötelezett Szolgáltatónak is kisebb szabályozói terhet jelent. A határidőt ennek megfelelően módosítottam.

- [216] Mivel a Kötelezett Szolgáltató már kialakította honlapján az átláthatóság kötelezettség keretében előírt információk nyilvánosságra hozatalára szolgáló felületet, a továbbiakban ennek frissítése az előző piacelemzés során kirótt kötelezettséghez képest nem okoz számottevő többletterhet a Kötelezett Szolgáltatónak, azaz a kötelezettség a versenyproblémával és az ebből fakadó lehetséges piactorzító magatartásokkal arányos.

III.3.2. Egyenlő elbánás

- [217] Az egyenlő elbánással kapcsolatos kötelezettséget az érintett piacon jelentős piaci erejűként azonosított Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozat is előírta, az elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy továbbra is indokolt a kötelezettség fenntartása.
- [218] Az egyes, korábban azonosított és az egyenlő elbánás kötelezettségen keresztül kezelhető verseny korlátozó magatartásformákkal összefüggésben a következő területeken szükséges a szabályozónak az egyenlő elbánás megvalósulását biztosítani:

Versenyt korlátozó magatartásforma	Egyenlő elbánás követelményével érintett területek
Információ visszatartása, illetve diszkriminatív felhasználása	Szolgáltatás nyújtásához szükséges információk megadása
Indokolatlan előírások, követelmények	Szolgáltatásnyújtás külső és belső műszaki, közgazdasági, jogi feltételei

5. táblázat: Versenyt korlátozó magatartásformák és az egyenlő elbánás követelménye által érintett területek

- [219] A lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák vizsgálata során megállapítottam, hogy az egyenlő elbánás kötelezettség önmagában történő alkalmazása nem tekinthető hatékony szabályozói beavatkozásnak, a kötelezettség ugyanakkor – figyelembe véve az átláthatóság kötelezettségek alkalmazásának korlátait – az egyenlő elbánás általános követelményének előírásával megfelelően támogatja az átláthatóság kötelezettség érvényesülését és a két kötelezettség együtt hatékonyan képes kezelni a III.1.3.1. és III.1.3.2. pontokban azonosított lehetséges versenyt korlátozó magatartásformákat.
- [220] Az „egyenlő elbánás” és az „átláthatóság” kötelezettség együttes alkalmazásával összehasonlíthatóvá válnak a nyilvánosságra hozott szerződéses feltételek és a gyakorlatban alkalmazott szerződéses feltételek, ezáltal vizsgálhatóvá és átláthatóvá válik, hogy a Kötelezett Szolgáltató a médiaszolgáltatók vonatkozásában lényegét tekintve azonos körülmények között lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmaz-e vagy sem.
- [221] A lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák megfelelő kezelése érdekében az egyenlő elbánás kötelezettségnek gyakorlatilag a szolgáltatásnyújtás valamennyi területére ki kell terjednie és mivel a lehetséges versenyt korlátozó magatartásformák – az érintett piac sajátosságai következtében – kizárólag különböző külső igénybevevők viszonylatában valósulhatnak meg, ezért a kötelezettség tartalmának meghatározása során az Eht. 104. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazása indokolt. A kötelezettség megfogalmazása nem változott az előző piacelemzési határozathoz képest. Fontosnak

tartom ugyanakkor hangsúlyozni, hogy az egyenlő elbánás a lényegét tekintve azonos körülmények közötti azonos feltételek alkalmazását jelenti, a szolgáltatásnyújtás lényeges feltételeiben meglévő eltérések (azaz eltérő minőségű szolgáltatás) alapot jelenthet a díjakban meglévő különbségekre.

III. 3.3. Költségalapúság

- [222] Az Eht. 108. §-a lehetővé teszi az Elnök számára költségalapúsággal és a díjak ellenőrizhetőségével kapcsolatos kötelezettségek előírását az összekapcsolási vagy hozzáférési szolgáltatások tekintetében, amennyiben a piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárta fel és ennek következtében kötelezettségek híján az érintett szolgáltatók indokolatlanul magas díjakat vagy árprést alkalmazhatnak. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költségelszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti.
- [223] A költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége kötelezettség a korábban vizsgált piactorzító magatartásformák közül megfelelően képes kezelni az árjellegű versenyproblémákat – az árdiszkriminációt és a túlzott árazást/keresztfinanszírozást.
- [224] A szigorú költségalapú árszabályozás alkalmazása alapvetően azon infrastruktúra elemekhez kapcsolódóan lehet indokolt, amelyek megkettőzésére nincs reális esély az elemzés előrettekintő időtávja alatt, illetve amelynek megkettőzése gazdasági szempontból nem életképes beruházás. A csak hosszú távon (illetve esetleg még hosszú távon sem) megkettőzhetőnek ítélt infrastruktúrához való hozzáférés esetén szabályozott ár alkalmazása indokolt. A piacmeghatározás (belépési korlátok vizsgálata) és a piacelemzés során megállapítottam, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra ilyennek tekinthető.
- [225] **A Hatóság a BI/4114-33/2011. számú határozattal lezárt piacelemzés során is kiróta a költségalapúság kötelezettségét, a fentiekben elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy az erőfölény és az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások továbbra is indokolták ezen kötelezettségnek a rendelkező részben meghatározott módosításokkal való fenntartását.**
- [226] Jelen határozatban az Antenna Hungáriát az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi piaca esetén a költségalapúság keretében a korábbi határozatban foglaltakkal megegyezően a jelen határozat rendelkező részének I. számú melléklete szerinti FDC költségmodell beadására és az ez alapján kialakított (jövőhagyott/megállapított) díjak alkalmazására köteleztem.
- [227] Az alkalmazott költségelszámítási módszertan meghatározása során szem előtt tartottam, hogy a korábbi határozatban is előírt múltbeli költségeken alapuló FDC költségmodell alapján meghatározott díjak jelzik előre továbbra is legmegfelelőbbben a jövőben várhatóan felmerülő költségeket, tekintettel arra, hogy az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás esetében érett, kiforrott technológiáról van szó, ennek megfelelően stabil, kiszámítható költségviszonyok jellemzik, amely helyzet a szolgáltatás várható élettartamán nem változik. Tekintettel arra, hogy a Kötelezett Szolgáltató a korábbi határozatban foglalt kötelezettségnek megfelelően már van tapasztalata az FDC költségmodell kialakítása terén, így az FDC költségmodell frissítése nem tekinthető aránytalan tehernek.
- [228] Az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórási szolgáltatásra vonatkozó költségalapú díjak meghatározásának pontos tartalma a BI/4114-33/2011. számú határozat I. számú mellékletében foglalt szabályokhoz képest változott. A változtatások fő oka az volt, hogy a szabályok a követelményrendszer meghatározása mellett nagyobb rugalmasságot biztosítsanak a Kötelezett Szolgáltatók számára a követelmények teljesítésének módjában, amelyek ezáltal a saját belső költségelszámolásaikhoz jobban igazodó szerkezetet, valós gazdasági folyamataikat jobban tükröző kimutatásokat alakíthatnak ki. Ennek érdekében jelentősen egyszerűsödtek a HCA-FDC költségelszámítási módszertan leírásának

szabályai, ezzel összefüggésben az értelmező rendelkezésekben feleslegesen szereplő definíciók törlésre kerültek, továbbá a költségszámítás fájljainak számítástechnikai megjelenítésével kapcsolatos követelmények is egyszerűsödtek.

[229] A főbb változtatások a következő területekre terjedtek ki:

- Mivel a költségszámítási szabályok a tényleges múltbeli költségek felosztására irányulnak, a szabályrendszerből a költségszámítási **modellezéssel kapcsolatos előírások** törlésre kerültek. Ezért a korábbi „*A modellel szemben támasztott részletes funkcionális követelmények és a modell dokumentációja*” című 5. pont is jelentősen leegyszerűsödött és a cím „*A költségszámítással kapcsolatos számítástechnikai követelmények*”-re változott.
- Az *FDC-HCA költségfelosztási módszertannal* kapcsolatos előírások jelentős egyszerűsödésével a költségszámítás jobban illeszthető a Kötelezett Szolgáltató tényleges működési folyamataihoz. A módszertani előírások az általános szabályok mellett így csak a homogén költségkategóriák kialakítására, a hálózati elemek/üzleti tevékenységek költségeinek meghatározására és a szolgáltatások egységköltségeinek meghatározására vonatkozó követelményeket tartalmazzák.
- A módszertani szabályok további egyszerűsítése érdekében megszüntettem a kötelezően előírt **hálózati elemek listáját**, ugyanakkor előírtam, hogy a Kötelezett Szolgáltató a költségfelosztásban szereplő hálózati elemeket/üzleti tevékenységeket úgy köteles kialakítani, hogy azok tükrözzék a Kötelezett Szolgáltató hálózatának és tevékenységének felépítését, a szolgáltató működési sajátosságait, alkalmasak legyenek a teljes költségtömeg megjelenítésére.
- Mindezen változtatások, egyszerűsítések következtében számos, korábban az 1. pontban szereplő definíció és fogalom-meghatározás feleslegessé vált. Ezeket (mint például általános költség, cellahivatkozással értendő költség, közvetlen és közvetett költség, közvetlen és számított érték, stb.) az értelmező rendelkezések közül töröltem.
- Az egyértelműség és a könnyebb értelmezhetőség érdekében egyes definíciókat pontosítottam. (pl. homogén költségkategória, tárgyév, tőkeköltség).

[230] Összességében az új szabályok kevesebb konkrét, részletes módszertani előírást tartalmaznak a Kötelezett Szolgáltató számára a költségfelosztás lépéseinek elvégzése, a hálózati elemek kialakítása vonatkozásában, illetve az ezek érdekében használt számítástechnikai megoldásokban. Az új szabályozás rugalmasabb alkalmazhatósága mellett a Kötelezett Szolgáltatók szabadsága nő a meghatározott kereteken és követelményeken belüli módszertani megoldások alkalmazásában, a szabályrendszernek megfelelő költségszámítási beadvány elkészítésében.

[231] A fentiek alapján jelen határozatban előírt költségalapúság (a jelen határozatban meghatározott más kötelezettségekkel együtt) az arányos és indokolt szabályozási eszköz az országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás piacán feltárt piaci probléma (és az általa okozott lehetséges piactorzító magatartásforma, azaz a túlzó árazás lehetősége) orvoslására.

III. 3.4. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

[232] A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettséget az érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatóra a BI/4114-33/2011. számú határozat is előírta, az elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy a kötelezettség fenntartása továbbra is indokolt.

[233] Az egyes, korábban azonosított és a hozzáférési kötelezettségen keresztül kezelhető versenyt korlátozó magatartásformákkal összefüggésben a következő szolgáltatásnyújtási feltételek előírására lehet szükség:

Versenyt korlátozó magatartásforma	Hozzáférési kötelezettség keretében szükséges előírások
Hozzáférés megtagadása	Kötelezően nyújtandó hálózati szolgáltatások előírása

6. táblázat: Versenyt korlátozó magatartásformák és a hozzáférési kötelezettség keretében szükséges előírások

- [234] A szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra továbbra is a Kötelezett Szolgáltató tulajdonát képezi, így a szolgáltatás nyújtásának lehetősége továbbra is függ az infrastruktúrához való hozzáféréstől. A hozzáférés hiányában nem lehetséges a Jogosult Szolgáltatók számára az analóg földfelszíni platformon való megjelenés. A hozzáférés kötelezettségének fenntartása viszont képes orvosolni ezt a problémát.
- [235] A fentiek figyelembevételével és a többi kirótt kötelezettségre is tekintettel a hozzáférési kötelezettség részletes tartalmát a rendelkező részben foglaltak szerint állapítottam meg a következőkben részletezett indokok alapján.
- [236] A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség keretében a jelen határozat rendelkező rész I. D. pontjában hálózati elemekhez, illetve hálózati szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását írtam elő a Kötelezett Szolgáltatók számára. A kirótt kötelezettségek biztosítják, hogy a Kötelezett Szolgáltató a hozzáférés megtagadásán keresztül ne legyen képes megakadályozni a Jogosult Szolgáltatók általi szolgáltatásnyújtást, lehetővé teszik a Jogosult Szolgáltatók számára a szűk keresztmetszetet jelentő hálózati infrastruktúrához történő hozzáférést.
- [237] A rendelkező részben foglaltak szerint a hozzáférési kötelezettség kiterjed az „országos földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás” nyújtására, valamint mindazon hálózati elemekhez, hálózati szolgáltatásokhoz való hozzáférésre, amelyek a földfelszíni analóg rádió műsorszórás nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételéhez szükségesek.
- [238] A hálózati szerződések megkötésére vonatkozó előírásokat a szolgáltatók számára irányadó szabályokat az egyértelműsége, átláthatósága érdekében, a rendelkező részben foglaltak szerint állapítottam meg.

IV. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

- [239] Az Eht. 26. §-a, 63. § (3) bekezdése és az Ákr. 11. §-a tartalmaz az az ügyfél jogutódlására vonatkozó rendelkezéseket, azonban jelen határozat és eljárás sajátosságai okán indokoltnak láttam jelen határozat rendelkező részében részletesen és pontosan rögzíteni az előírt kötelezettség kapcsán a jogutódlás esetén a Szolgáltató(k), illetve jogutódja(ik) által alkalmazandó szabályokat.
- [240] A rendelkező rész II. pontjában foglalt szabályok előírására az alábbi ok miatt volt szükség: az Eht. 26. § (2) bekezdése szerint a jogerős határozattal kötelezett ügyfél helyébe – amennyiben a kötelezettség célja és jogalapja a jogutóddal szemben is fennmarad – a Szolgáltató jogutódja lép, de az Eht. 62-65. §-a szerinti eljárás olyan speciális, általában kötelezettségek kiszabásával is együtt járó hatósági eljárás, amelyben a kötelezettségek jogutódlásáról célszerű speciálisan is rendelkezni. Továbbá ugyan az Eht. 63. § (3) bekezdése a jogutódlás tekintetében kiegészítő szabályt tartalmaz, amely alapján a jogutód szolgáltató kérelmére az Elnök hatósági szerződésben is rendezheti, hogy a jogutód szolgáltatót vagy sószolgáltatókat a jogelőd szolgáltatót terhelő kötelezettség közül melyik milyen tartalommal terheli, azonban ennek alkalmazása a jogutód szolgáltató részéről nem kötelező, így a határozat rendelkező részében – figyelemmel az eljárás és határozat általánostól eltérő, speciális jogi jellegére, és arra, hogy a szabályozás minimum három éves időtávján belül Kötelezett Szolgáltató a jogutódlás nem zárható ki – mindenképp indokolt szabályokat megállapítani egyetemes (általános) és az egyedi (ügyleti) jogutódlás esetére.
- [241] Egyedi (ügyleti) jogutódlás esetén – figyelemmel az Eht. 26. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre – az ügyleti jogutódo(ka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, az azt kirovó határozatban meghatározott tartalommal. Az ügyleti jogutódlás esetén tehát a jogutód valamennyi – jelen határozatban előírt, a Kötelezett Szolgáltatót terhelő – kötelezettséget a jelen határozatban foglaltak szerinti tartalommal köteles továbbra is jogfolytonosan teljesíteni.
- [242] Egyetemes (általános) jogutódlás eseteit a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) határozza meg. Tekintettel arra, hogy a felek magánjogi viszonyaiba történő beavatkozásra – így a Ptk. szerinti jogutódlási formák (átalakulás, egyesülés, szétválás) eseteinek külön vizsgálatára – hatáskörrel nem rendelkezem, ezért csak az Eht. 26. § (2) bekezdése által is szabályozott általános jogutódlás esetére általánosságban és csak a Határozattal érintett kötelezettségekre vonatkozóan rendeztem a jogutódlás kérdését. Az Eht.-ban szabályozott, az Elnök által kiszabható kötelezettségek egyrészt önmagukban is változatos képet mutatnak aszerint, hogy azok miképpen terhelik a Szolgáltatókat, másrészt az Eht. hatálybalépését követően már az Elnök határozza meg a jelentős piaci erejű szolgáltatókat terhelő kötelezettségek pontos tartalmát, ezért az általános jogutódlás esetére előírt rendelkezés szerint a jelentős piaci erejű szolgáltatót jelen határozat alapján terhelő kötelezettség annak jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva fogja terhelni a jogutódo(ka)t. Ebből következően mindig a jogutódlás konkrét esetében állapítható meg az, hogy a jogutódot miképpen terhelik a korábbi kötelezettségek, figyelembe véve azt, hogy az Eht. értelmében a Szolgáltató jogutódját csak akkor nem terhelik a jogelőddel szemben jogerős határozatban megállapított kötelezettségek, ha a kötelezettség célja és jogalapja a jogutóddal szemben már nem áll fenn.

[243] A jogutódlásra vonatkozó rendelkezések egyebekben az Eht. 26. §-án és a vonatkozó általános közigazgatási jogszabályokon alapulnak.

Budapest, 2020. január „ ”.

P.H.

Dr. Karas Monika

elnök